VESTERN

A. HERISON

KRAJ HAROLDA DŽEKSONA

BROJ 51 ● 300 DINARA

ROTO BIBLIOTEKA X-100

VESTERN

51

1987

A. Herison

KRAJ HAROLDA DŽEKSONA

F. Foks

SUMNJIVA ODLUKA

X-100

Odgovorni urednik
Milorad Predojević

Urednici izdanja
Piroška Matić
Jova Čanadanović

Recenzent
N. Kovačić

Izdaje i štampa: NIŠRO »Dnevnik«, OOUR Izdavačka delatnost, Bulevar 23. oktobra 31, Novi Sad, telefon (021) 621-555 ● žiro-račun 65700-603-6350 ● Direktor NIŠRO »Dnevnik«. ***Jovan Smederevac*** *● Rukovodilac OOUR Izdavačka delatnost:* ***Ilija Vojnović*** *● Glavni i odgovorni urednik:* ***Todor Đurić*** *● Tehnički urednik:* ***Juliš Arvanitidis*** *● Sekretar Redakcije:* ***Zdenka Karabasil*** *● Korektor:* ***Vera Manojlović***
Tiraž: 32.000 primeraka

A. Herison

KRAJ HAROLDA DŽEKSONA

Velika sudnica u Rastonu, Lujzijana, bila je prepuna ljudi. Mnogi su došli i iz drugih mesta, ali nisu svi uspeli i da uđu u pretrpanu prostoriju. Stajali su napolju i čekali da neko izađe i kaže im šta se u sudnici događa.

Interesovanje za suđenje Haroldu Džeksonu, zbog ubistva, bilo je veliko i ljudi su nagađali o još neizrečenoj kazni, prognozirajući sve mogućnosti, počev od one da se ubica obesi, pa do toga da se proglasi nevinim.

Broderik Tomson, dugogodišnji sudija u Rastonu, uzalud je pokušavao da umiri ljude u sudnici. Neprestano je udarao po stolu drvenim maljem i pretio da će prekinuti suđenje ako galama ne prestane.

Crven u licu, opet je lupio drvenim maljem po stolu i viknuo:

— Poslednji put vam kažem: ako ne prestanete da galamite, isprazniću salu i prekinuti suđenje!

Shvativši da se sudija ne šali, ljudi su najzad ućutali, želeći da čuju presudu, jer je bilo vreme da se porota povuče i donese konačnu odluku.

I, zaista, dvanaestoro ljudi napustili su svoja mesta i izašli iz sudnice.

Ljudi su se vrpoljili na klupama, došaptavali i davali jedni drugima znake. Svi su bili uzbuđeni u očekivanju konačne presude.

Jedina osoba u sudnici koja je izgledala smireno, kao da se ne događa ništa značajno, bio je sam optuženi. Gledao je u jednu upadljivo našminkanu ženu i smeškao se na nju.

Žena je zatreptala i ohrabrujuće mu mahnula rukom.

Harold Džekson nije prestajao da se smeši kad mu je prišao advokat.

— Šta ste hteli? — upitao ga je optuženi, pokazujući advokatu da nije naročito raspoložen da razgovara sa njim.

Advokat Roj Melford, Haroldov branilac, bio je vidno uzbuđen kad je odgovorio:

— Porota upravo zaseda. Za koji trenutak saznaćemo šta je odlučila...

— Kakve veze to ima sa mnom? — hladno je upitao mladi Harold Džekson.

— Zaboga, čoveče, pa tvoj život je u pitanju, tvoja sudbina! — ljutitim glasom je odgovorio Melford. — Mogu da te obese!

— Ne vidim zašto ste to shvatili tako ozbiljno, gospodine Melforde. Ne brinite, nikog neće obesiti, najmanje mene — samouvereno je govorio mladić.

Advokat se zagledao u njega; Harold Džekson je bio sasvim mlad — imao je dvadeset i dve godine — bio visok i zgodan, smeđe kose i krupnih tamnih očiju.

U sudnicu su se vratili porotnici i seli na svoja mesta.

Sudija je udario drvenim maljem po stolu, zatraživši tišinu. Zatim se obratio čoveku koji je predsedavao dvanaestočlanom porotom:

— Možete govoriti, gospodine Lejk...

Lejk se podiže. Trebalo mu je dosta vremena da progovori. Tišina je bila potpuna i sve su oči bile uprte u glavnog porotnika. Jedino je optuženi i dalje gledao u onu ženu i smeškao se na nju.

— Presuda — najzad je počeo Lejk, uplašeno gledajući u publiku — glasi: nevin je!

U istom trenutku, oni koji su sedeli u prvim redovima počeli su da aplaudiraju, oduševljeno pokazujući da se slažu sa oslobađajućom presudom.

Jedan elegantno obučeni stariji čovek pođe prema osuđenom i, stigavši do njega, zagrli ga.

— Sve se dobro završilo, sine! — rekao mu je.

Harold Džekson najzad odvrati pogled od našminkane žene.

— Oče, šta si drugo očekivao? — upitao je zadovoljno.

Stiven Džekson mu nije odgovorio nego se okrenuo prema advokatu Melfordu i pružio mu desnu ruku.

— Moje čestitke, Melforde. Moram vam odati priznanje za uspešnu odbranu moga sina. Zaista ste sjajno obavili taj težak zadatak...

Harold prekide oca:

— Nemoj da preteruješ — rekao mu je. Šta je tako naročito uradio gospodin Melford? Sve je unapred bilo sređeno.

Stari Džekson odmeri sina strogim pogledom.

— Bilo bi bolje da ćutiš, momče — promrmljao je.

Uto im je prišao šerif grada Rastona. Srdačno je stegao ruku starom Džeksonu.

— Nisam li ti rekao da će ti sin biti oslobođen? — upitao je.

Oduševljeni Stiven Džekson je sve prisutne pozvao na piće.

— Ljudi, ovo moramo proslaviti! Idemo svi u »Red River salun«, ja častim!

Mladić nije obraćao pažnju ni na koga nego je prišao ženi koju je sve vreme gledao.

Uhvatio je obe njene ruke.

— Zdravo, Džudi. Drago mi je što si došla. Toliko si lepa...

— Vidiš da sam obukla sve što si mi ti kupio. Verovatno zato sam ti lepa... Hoćemo li se videti kasnije?

— Zašto kasnije? Možemo odmah otići u tvoju hotelsku sobu. Pretpostavljam da si odsela u »Vestern Staru«?

— Da, tamo sam. Soba sedamnaest, prvi sprat...

— Idem samo na trenutak u salun, sa ostalima. Najzad, svi oni slave zbog mene. Zadržaću se veoma kratko, tek toliko da se ti pripremiš... da se oslobodiš svih tih krpa. Idi u hotel i čekaj me. U krevetu, razumeš?

Džudi Osfald mu stisnu ruku.

— Hoću, dragi, čekaću te u krevetu. Donesi bocu viskija, da ti i ja sami proslavimo oslobađajuću presudu.

Posle čestitanja, Stiven Džekson je rekao onima koji su ga čekali pred sudnicom:

— Idite u salun i pijte na moj račun, odmah ću i ja doći. Samo koji minut da porazgovaram sa sudijom.

Potom Stiven Džekson uđe u kancelariju sudije Broderika Tomsona.

Videvši ga, sudija reče značajno naglasivši svaku reč:

— Stivene, da li ti je jasno šta sam ti ovoga puta učinio? Mislim da je to najveća usluga koju sam ikada ikome učinio otkako sam sudija. A znaš da to radim već preko dvadeset godina.

Stiven Džekson nakrivi glavu i lukavo se zagleda u sudiju, pa ga upita:

— Zašto mi to napominješ?

— Zato što je vreme da se povučem. Dosta sam radio. Dvadeset godina sam bio šerif, a dvadeset sudija; zar ne misliš da je vreme da se povučem i ostatak života provedem u miru?

— I? Šta s tim? — vrebajući je Džekson i dalje posmatrao sudiju.

Ovaj ustade i priđe Džeksonu, pa ga sasvim tiho upita:

— Znaš li da je tvoj sin zaslužio smrtnu kaznu? Trebalo je da bude osuđen na vešala zbog onoga što je uradio. Stivene, tvoj sin je ubio čoveka!

— Pa svi znaju to, ali i da je Harold pucao i ubio u samoodbrani. Sve je po zakonu, koji kaže da čovek može braniti sopstveni život svim sredstvima. Pri tom može i da ubije, i to će biti u skladu sa zakonom.

— Stivene, i sam znaš da slučaj tvoga sina nije bio takav — protivurečio je sudija Tomson.

—Zašto sada govoriš tako? — pitao je Stiven Džekson. — Zar istraga nije pokazala da je Fil Džordan prvi napao moga sina i bio naoružan? Mislim da nisi u potpunosti upoznat sa slučajem, Broderik.

— Jesam, znam i najbeznačajnije detalje — odgovorio je sudija.

— Pa, ako je tako,onda da porazgovaramo sasvim otvoreno — predložio je Stiven Džekson. — Znaš da ovaj grad ne bi bio ništa bez mene — nastavio je. — Razvio se, ojačao i postao bogat zahvaljujući meni...

— U redu, Stivene, ti jesi moćan, možda si najveći i najsposobniji rančer u gradu i na stotine milja uokolo, i imaš velike zasluge što je Raston danas grad kom se svi dive. Zahvaljujući tebi imamo nekoliko dobrih fabrika...

— Nije potrebno da me i dalje hvališ i govoriš ono što svi znaju, a najbolje ja — samouvereno je Stiven Džekson prekinuo sudijinu priču. — Ja imam nekoliko fabrika u gradu, koje dobro rade, a ne zaboravi da i u ostalim fabrikama ima moga kapitala. Gotovo da se može reći da je u Rastonu sve moje. I, šta bi Raston bio bez Stivena Džeksona? Sve zavisi od mene...

— Ne poričem...

— Znaš da nikada ništa nisam tražio zauzvrat? — nastavio je Džekson.

— Nisi, ali ovog puta si zatražio najviše što čovek u životu može da zatraži: život tvoga sina.

— Tako je. U tom slučaju, sad smo izravnali račune i niko nikom ne duguje. Ni grad meni, ni ja gradu. Možemo smatrati da je među nama zaključen mir.

— Čekaj, Stivene — pobuni se sudija. — O miru ne možemo govoriti ti i ja. On zavisi od tvoga sina.

— Kako?

— Ti znaš da je Harold loš momak. Zao.

Džekson pocrvene.

— Kakao to govoriš, Broderik?!

— Ne vidim zašto se ljutiš, kad i sam znaš da je to istina. Svi znaju da je tvoj sin opasan i da je uradio, dosad, toliko toga da je slobodno mogao biti osuđen na...

— Čekaj! Zašto...

Sudija je nastavio, ne obraćajući pažnju na to što Stiven Džekson nije želeo da sluša njegove reči koje su se odnosile na mladog Džeksona.

— Harold je po prirodi surov. Još kao dečak je mučio životinje, posle i svoje drugove, pa stare ljude. Seti se samo slučaja kad je starom Preskotu zapalio kuću, prethodno ga vezavši za krevet. Ili, kad je kroz prozor sa prvog sprata gurnuo školskog druga, koji je tom prilikom slomio nogu i dan danas hramlje. Da ne pominjem ostale »nestašluke« iz njegovog dečačkog doba, biće dovoljno da te podsetim da sam mu u poslednje dve godine, dakle otkako je napunio dvadesetu, sudio bar deset puta. Uvek je bivao oslobođen jer si to ti plaćao odgovarajućom količinom novca ili nečim drugim.

Sudija je ćutao, a Džekson je iskoristio pauzu i upitao ga da li ima još nešto da kaže.

— Imam...

— Onda govori, nemam vremena da se zadržavam. Ljudi me čekaju.

— Harold je još mlad i može se još promeniti. On mora da se promeni. Pokušaj da porazgovaraš sa njim. Sve ono što je dosad činio ipak nije bilo ono zbog čega se gubi glava.

Međutim, ovoga puta je ubio. Krajnje je vreme da se trgne i počne da se ponaša kako treba. Mora biti svestan činjenice da je zahvaljujući srećnim okolnostima ostao živ...

— Ne brini, sigurno mu se više neće dogoditi da ubije nekog.

— Ali ako nastavi da se tuče, da pije... Jer ako je jednom potegao revolver, učiniće to, bez mnogo razmišljanja, i drugi put. Da ne bi došlo do toga, mora izbegavati sve opasne situacije, ne sme da se tuče, da izaziva, da vređa... Kad čovek kakav je on počne sa tim, teško ga je zaustaviti. Ima preku narav i nimalo saosećanja prema drugima, Stivene.

— On je samo mlad i temperamentan — branio je Džekson svog sina. — Tek je počeo da živi, da se oseća muškarcem.

— To ne može biti opravdanje za nedela. Kao odrastao muškarac, morao bi da pazi šta radi i da vodi računa o svojim postupcima. Pogotovo što je sin tako uglednog čoveka, kakav si ti...

— Mnogo pričaš, Broderik — prebacio je Stiven Džekson sudiji.

— Ali to mislim ozbiljno. Ti si najugledniji, najmoćniji i najbogatiji čovek u celom kraju i Harold bi, kao tvoj sin, trebalo da se ponaša tako da služi drugima za uzor. Da, možda mnogo pričam, ali je to za dobro vas Džeksonovih, a i za dobro našeg grada. Šta će se dogoditi ako tvoj sin opet ubije nekog? Hoćeš li opet potplatiti nekog da lažno svedoči u njegovu korist, da ne bi bio osuđen?

— Ne želim više da te slušam, Broderik...

— Čuj samo još ovo: nameravam, od danas, da se povučem i da više ne budem sudija.

Stiven Džekson iznenađeno pogleda u Broderika Tomsona.

— Ali...

— Znam, to ti ne bi odgovaralo, ali ja zaista ne želim više da učestvujem u zloupotrebljavanju zakona. Ne želim više da budem sudija u slučajevima u kojima se od mene zahteva da budem na strani zločinca. Gotovo je s tim. Otvoreno ti kažem da se povlačim zbog tebe, Stivene, odnosno zbog tvog sina. Sve mi je to vrlo mučno.

Sada Stiven Džekson nije bio tako nadmen kao do malopre. Prijateljski je potapšao sudiju po ramenu.

— Ne brini, sve će biti u redu. Razgovaraću sa Haroldom i moraće da se promeni. Nemoj se povlačiti, još možeš da radiš kao sudija dosta godina. Dovoljno si i obrazovan i iskusan; ne mogu zamisliti nekog drugog na tvom mestu. Ideš sa mnom? Hajde da popijemo nešto, čekaju me ljudi u salunu.

— Ne mogu ići, imam posla — hladno je odvratio sudija.

— Dobro... Nego, hteo sam da ti kažem da bismo sutra mogli regulisati onu kupoprodaju. Mislim na zemlju za koju si bio zainteresovan, za onih stotinak akri plodne zemlje u dolini Malni Krika...

Sudija, zainteresovan, podiže glavu.

— Koliko tražiš?

Džekson se nasmeja lukavo.

— Od tebe, kao i uvek: deset dolara — odgovori, a onda napusti sudijinu kancelariju.

Kad je stigao do saluna, Stiven Džekson je video da bar polovina pozvanih nije ušla nego ostala ispred lokala. Tamo se očigledno događalo nešto zanimljivo.

Probio se kroz masu.

Opkoljeni radoznalcima, stajali su njegov sin Harold i Abraham Voker, šerif grada Rastona.

— Šta se događa? — upitao je Stiven Džekson.

Šerif se nasmeja i odgovori:

— Tvoj sin i ja smo se opkladili da ću ja napraviti više rupa u dolaru koji leti kroz vazduh, nego on. Koliko znam, Harold može napraviti najviše dve rupe, a ja mogu tri. Uspevalo mi je to već nekoliko puta.

Stiven Džekson se namrgodio.

— Harolde! — pozvao je sina. —

Ostavi se tih gluposti i dodi da porazgovaramo!

— Ne mogu sada. Moram da izvedem ovu stvar do kraja — odgovorio je obesni mladić.

Džekson nije mogao ništa osim da uđe u salun i ostavi svog sina da se zabavlja na svoj način. Uostalom, ako je šerif u igri sa njim, ljudi to neće mnogo zameriti.

Ubrzo su se u salunu čuli pucnji spolja, a posle samo minut ili dva, i ostali uđoše unutra. Među njima su bili i Harold Džekson i šerif. Obojica su se smejali.

— Nerešeno! — doviknuo je mladić svom ocu. Ovaj ga je samo odmerio, a kad mu je sin prišao, rekao je: — Moraš malo razmisliti o svom ponašanju. Nije vreme da se baviš glupostima. Najzad, na našem ranču i u našim fabrikama ima mnogo posla. Vreme je da postepeno preuzimaš od mene neke poslove...

— Sada si našao da mi držiš propovedi — obrecnuo se mladi Džekson na oca.

Hteo je da kaže još nešto, ali je tad u salun ušao jedan od predradnika sa njihovog ranča i uputio se pravo prema njima.

— Šefe — obrati se Stivenu Džeksonu — pogledajte ko upravo ulazi...

Gledao je u leptirasta vrata saluna, koja su se još uvek ljuljala posle njegovog ulaska.

I Džeksonovi su gledali u tom pravcu. Ubrzo se na vratima pojavio Čarls Džordan, otac ubijenog Fila Džordana. Bio je visok i prosed, uspravnog držanja. Zastao je na vratima i pogledao po salunu.

Čim je ugledao Džeksonove, uputio se prema njima.

— Slavite? — upitao je svojim dubokim, promuklim glasom, kad je stigao do njih. Zatim pogleda u šerifa, koji je stajao pored Harolda, pa opet u starog Džeksona. — Vidim, uortačili su se vlast i novac. Džeksone, koliko vas je stajala ta komedija?

— Bilo bi bolje da pripazite na svoje reči — odbrusio je Stiven Džekson.

Međutim, Čarls Džordan je nastavio hladnokrvno:

— Pokupili ste svedoke, šerifa, sudiju, porotnike. Sve ste ih potkupili. Mora da vas je stajalo mnogo, ali vi novca imate toliko da možete potkupiti sve sudije i šerife ove zemlje; mora da ste sada zadovoljni.

— Nije mi jasno o čemu govorite, gospodine Džordane... — pravio se Stiven Džekson nevešt.

— Znate vrlo dobro. A sve to ste mogli da uradite samo zato što gospodarite ovim gradom. Sve je vaše, svi vas slušaju, od vaših radnika pa do sudija i šerifa. Zato je vaš sin na slobodi iako je ubica.

— Nije! — uzviknuo je Džekson.

— Kako vi to, onda, nazivate?

— Porota je rekla svoje: moj sin je vašeg sina ubio u samoodbrani. To zakon dopušta — govorio je Stiven Džekson.

— Ne, nije bilo tako. Moj sin nije bio naoružan kad ga je Harold ubio. Pojas sa municijom koji je naden kod mog sina, stavljen mu je tek pošto je bio ubijen, a isto tako mu je i oružje naknadno stavljeno u ruku. Nijedno nije bilo njegovo.

— Ne želim da razgovaram o tome — rekao je Stiven Džekson.

— Zato što je istina, a istina vam ne godi, zar ne? — bio je uporan Džordan.

— Slušajte, momci su pripucali i bili su u istoj opasnosti — počeo je Stiven Džekson kad je primetio da i drugi slušaju. — Isto tako je mogao da pogine moj sin. U pitanju je bila sreća. Vaš sin nije imao drugog puta.

— To je laž! Moj sin nikako nije mogao ubiti vašeg, jer nije imao oružje. Nikada ga nije ni nosio sa sobom, a mislim da nije ni znao da se služi njime. Svi to znaju. Suđenje je bilo nameštено i unapred se znao ishod.

— A svedoci? Dva svedoka su potvrdili da su videli oružje u rukama

vašeg sina — uporno je govorio stari Džekson.

— Nisu to bili svedoci — nije popuštao ni Čarls Džordan. — To su varalice, ljudi koji su od vas primili novac da bi lagali u korist vašeg sina.

Uto se mladi Džekson umešao u razgovor, obraćajući se ocu mladića kog je ubio:

— Prestanite, jer polako gubim strpljenje! Mogao bih...

Nije stigao da završi rečenicu, jer mu se Čarls Džordan uneo u lice i stisnutih zuba rekao:

— Hajde, ubij i mene. Ne moraš čak ni da potežeš, jer ti je revolver već u ruci.

— Nemoj me izazivati! — opasno sevajući očima, viknuo je Harold Džekson.

— Vidiš, ni ja nisam naoružan. To, naravno, za tebe nema nikakve važnosti . . .

— Umuknite, inače . . . — siktao je mladi Džekson, na šta je Čarls Džordan samo rekao:

— Ubico!

Harold podiže ruku sa revolverom i nanišani na starog Džordama, u nameri da puca.

Stiven Džekson ščepa sinovljevu desnu ruku.

— Smiri se, Harolde!

— Pusti me! — hteo je mladić da se otrgne. Otac ga je i dalje čvrsto držao.

— Harolde, skloni revolver i ne pravi gluposti! — još jednom ga je opomenuo otac.

Ljudi koji su stajali iza Džordana počeli su da izmiču i sklanjaju se u stranu, da ne bi njih stigao Haroldov hitac. Svi su znali da je Harolda Džeksona teško zaustaviti kad se nameri na nešto.

Pošto se mladić otimao, njegov otac zavapi:

— Pa, šerife, zaboga, šta stojiš, pomozi mi da razoružam sina!

Abraham Voker podiže ruku i čvrsto uhvati zglavak Haroldove desne ruke, potom zavrnu ruku. Mladić ispusti revolver. Stiven Džekson povuče Čarlsa Džordana prema vratima.

— Mogli ste nastradati — rekao mu je zadihanim glasom.

— Nije mi stalo do života. Fil mi je bio jedini sin, bio mi je sve što sam imao.

— Veoma mi je žao i shvatam vašu tragediju, Džordane. Inače, ona ponuda još važi . . .

— Mislite na ono što mi je pre nekoliko dana poručio jedan vaš radnik? Zar mislite da bih, posle svega, uzeo od vas i jedan jedini dolar? Ništa ne može da vrati život mome sinu, i meni ništa ne treba od vas, koliko god vi time želeli da smirite svoju savest.

— Nije zbog griže savesti — odgovori Stiven Džekson. — Ja sam plemenit čovek, i svi to znaju. Jednostavno bih želeo da vam pomognem.

— Nikakva pomoć mi nije potrebna, a svoj novac zadržite da biste i dalje kupovali sve ono što može da se kupi.

Rekavši to, Čarls Džordan se okrenu i ode niz ulicu.

Uto iz saluna izađe šerif.

— Šta je, Stivene? Hajde, udi, da nastavimo slavlje! Nećemo ga prekinuti a da ga pošteno nismo ni počeli!

Stiven Džekson se vrati u salun. Odmah je prišao sinu, koji je upravo stavljao revolver u korice i hteo da napusti salun. Već je pošao prema vratima.

— Kuda? — upita ga otac.

— Idem . . . Moram da se nadišem svežeg vazduha — dodao je, a zapravo je bio veoma nestrpljiv da se sretne sa Džudi Osvald, koja ga je već čekala u hotelskoj sobi, po svoj prilici u krevetu.

— Ne ideš sad nikud, moramo razgovarati.

— Nemam vremena za razgovor — odvratio je mladić i ponovo hteo da pođe, ali ga otac snažno uhvati za mišicu.

— Slušaj . . . — počeo je stisnu-

tih zuba. — Ako tako nastaviš, išamaraću te pred svima.

— Šta hoćeš od mene?

— Da razgovaramo.

— U redu, počni da govoriš — prevrnuo je mladić očima, pokazujući da mu nimalo nije stalo do razgovora s ocem.

— Ne možemo ovde.

— A gde?

— Da se povučemo u salu za kartanje, tamo sada nema nikoga.

Harold nije imao drugog izbora. Pošao je za ocem. Kad su stigli u salu za kartanje, Stiven Džekson je počeo:

— Harolde, ovako ne možeš dalje.

— Šta ne mogu dalje?

— Znaš dobro na šta mislim, Harolde. Tvoje ponašanje, tvoj način života . . .

— Ne vidim ništa zbog čega bi brinuo. Sve je prošlo dobro, ja se ponašam sasvim normalno, kao i svi drugi . . .

— Osim što zaboravljaš zašto je sve prošlo dobro. Čuo si, rekao je stari Džordan. Nemoj tražiti da ti ponavljam to . . . Bio si veoma dobro dete, kad si bio mali, majka te je mnogo mazila, imao si sve što si poželeo . . .

— Zašto mi to govoriš sada? To sam od tebe već čuo.

— Pokušavam da pronađem uzroke takvom tvom ponašanju. Stalno se pitam zašto si postao takav. Uvek smo se trudili da te vaspitavamo tako da budeš pristojan i dobar, prema svima . . .

— Bio si uvek veoma strog, koliko se sećam — s prizvukom prebacivanja je rekao Harold. — A i sada si grub, odlučan.

— Morao sam, a i sada moram da budem takav.

— Šta drugo očekuješ od mene? Ponašam se isto kao ti.

— S tom razlikom što sam ja sve svoje snage ulagao u poslove, i nikada nisam ugrožavao tuđe živote. Uz to, upravljam rančem na kom radi stotinak ljudi, upravljam s nekoliko fabrika. Za to čovek mora biti i strog i energičan. Takav ćeš i ti biti kad me jednog dana budeš nasledio. Sve će biti tvoje. Ali, moraš ostati uspravan. Treba biti i muškarac i strog, ali ne nerazumno, kao što to ti radiš. Otkako ti je majka umrla, a to je bilo kad si imao nešto više od deset godina, nastojao sam da ti dam primer kroz svoje ponašanje, da te pripremim za život . . .

— Dobro si me pripremio. Imao sam trinaest godina kad sam ovladao veštinom pucanja.

— Bilo je potrebno da i to znaš, kako bi se znao zaštititi. Međutim, ti . . .

— Bio sam najmladi i najmršaviji radnik na tvom ranču, još gotovo dečak, kad si rekao da radim bolje od svih koji su tada bili zaposleni kod nas — nastavio je Harold. — Uspeo si u onome što si hteo, oče. Ti si svoj deo posla oko vaspitanja obavio.

— Da, da, imao si mnogo dobrih osobina, ali su se uporedo razvijale i one loše. Sećam se onoga dana kada si sakriven u šumarku mučio jednog lepog velikog mačka. Pitao sam se kako ti je to palo na pamet, otkud ti toliko surovosti.

— A ja se sećam da si me zbog toga kaznio tako što si me preko noći zaključao u mračnu štalu.

— Izgleda da to nije koristilo ništa. I dalje si mučio životinje.

— Zaboravljaš da mnogo volim svog konja.

— Samo njega, Harolde . . .

— Šta bi ti hteo? Da volim sve konje na svetu?! U redu, šta sada hoćeš? Da izmamiš od mene obećanje da neću izlaziti iz kuće i da neću razgovarati sa ljudima i družiti se sa njima?

— Ne, Harolde. Očekujem od tebe da se promeniš. Tvoja okrutnost prema životinjama sada se proširuje i na okrutnost prema ljudima.

Harold zabaci glavu i zatvori oči; u tom položaju tiho upita oca:

— Hoćeš li već završiti jednom?! Ne mogu više da te slušam.

— Još nešto da ti kažem: moraš otići od kuće i jedno vreme živeti odvojeno od mene.

Harold se zagleda u oca kao da nije shvatio ono što mu je ovaj rekao.

— Misliš ozbiljno? — upita.

— Da. Sve sam pokušavao da bih od tebe napravio čoveka, ali nije išlo. Možda bi drugačije razmišljao i postupao kad bi bio upućen na samoga sebe.

— Znači, hoćeš da me izbaciš iz kuće? — uvređenim glasom upita Harold.

Stiven Džekson energično odmahnu rukom.

— Ne, nikako! — odgovori. — Želeo bih da samo nekoliko meseci živiš bez moje podrške. Uvek sam bio uz tebe, ispravljao sve tvoje greške, znao/si da će moćni tata uvek srediti ono što ti zabrljaš . . . A ako budeš daleko od mene, od moje podrške, možda ćeš shvatiti neke stvari i popraviti se. Iz svih nevolja sam te ja izvlačio, ti o tome čak nisi morao ni da razmišljaš. A ako zapadneš u nevolje a ja nisam blizu da te spasem, moraćeš to sam da uradiš. Razumeš me?

— Pa, onako . . .

— Onda, pripremi se i za koji dan kreni. Možda će se i tebi svideti da izvesno vreme živiš slobodno, znajući da ti se ja neću mešati ni u šta.

— Ne znam šta i kako će mi se svideti, tata. Sve zavisi od toga da li će takav način života biti dovoljno zabavan za mene.

— Hari, treba da znaš da ne ideš od kuće zato da bi se zabavljao. I ovde si imao za to bezbrojne mogućnosti. Nije u tome stvar. Ideš da bi radio i živeo od svog novca. Moraš osetiti šta znači boriti se za život. Zato ti neću dati mnogo novca. Dobićeš onoliko koliko ti je potrebno da bi preživeo nekoliko dana, dok sam ne nađeš mogućnost da zaradiš.

— Dobro si to smislio, tata. Počinje sve to da me zabavlja. Mogao bih kasnije, kada se vratim, da napišem knjigu koja će se zvati »Harold Džekson: Doživljaji razmaženog sina u velikom svetu, bez velikog oca«. . .

Stiven Džekson je bio ljut na sina, ali nije hteo da pokaže. Sasvim mirno mu je rekao:

— Sve što želim je da se uozbiljiš i postaneš čovek, Harolde. Po godinama, ti to već jesi, ali. . . Hteo sam da kažem da ćeš se možda promeniti nabolje, kad shvatiš šta je život. Voleo bih da budeš dobar, mislim na tvoj karakter. Da postaneš dobroćudan i dobrodušan. Velikodušan. Shvataš me?

— Kako da ne. Hoćeš da kažeš da sam sada zao, loš čovek, je li?

— Nemoj biti tako direktan. U redu, nešto slično sam hteo reći. Voleo bih da nestane onog zla koje je sada u tebi, Harolde.

— Ne moraš više da mi pričaš, sve sam shvatio. I, već odlazim.

— Nisam rekao da moraš ići već danas. Razmisli, pripremi se. . . Za nekoliko dana bi mogao krenuti.

Harold neprijateljski pogleda u oca.

— Pošto si mi sve lepo objasnio, krećem odmah.

Znajući da ne može odvratiti sina od onoga što ovaj naumi, Stiven Džekson pomirljivo odvrati:

— Sam odlučuješ. . . Daću ti dvadesetak dolara, da se prehraniš dok se ne zaposliš.

— Hvala ti, ali odbijam ponudu. Ne treba mi ništa. Ako treba da se snalazim, učiniću to od prvog trenutka.

— Smem li znati kuda ćeš krenuti? — zabrinuto je upitao stari Džekson.

— Rekao bih ti kad bih znao — odgovorio je mladić. — Izjahaću vam grada, okrenuti konja ukrug, izbrojati, i kad kažem »deset« zaustaviću ga. U kom pravcu bude okrenut, tamo ću krenuti.

— Dobro, sine. Vrati se za dva-tri meseca. . .

— To ću još videti. Ništa ne bih hteo da ti obećam.

— Ipak bih te molio da mi obećaš nešto, Hari...

— Šta?

— Da ćeš se ponašati pristojno. Znaš na šta mislim: da ćeš biti dobar prema drugima i da nećeš činiti ništa što nije u skladu sa zakonom.

— U redu, obećavam ti — nasmejao se Harold, ali mu nije bilo ni na kraj pameti da se pridržava obećanja. Njegov otac to nije primetio, ili nije hteo da primeti.

Harold uze konja i povede ga prema kapiji.

— Zar nećeš poneti sa sobom neke stvari? — iznenadeno ga je upitao otac.

— Ništa mi ne treba, tata...

Stiven Džekson sustiže sina i zagrli ga.

— Hari, stalno ću misliti na tebe — rekao je tronutim glasom.

— Ni ja tebe neću zaboraviti — odvratio je Harold ravnodušno, a onda je pojahao konja i poterao ga prema gradu.

Kad je stigao pred hotel, sjahao je i vezao konja za gredu, a potom ušao. U hotelskoj sobi, čekala ga je Džudi Osfald. Na stolu je stajala boca sa viskijem, a Džudi je, naga, ležala opružena na krevetu.

— Mnogo si se zadržao...

Harold je počeo da se svlači.

*

Sa Džudi se Harold Džekson zadržao nekoliko sati, a onda se pozdravio sa njom i napustio hotel, a ubrzo potom i grad.

Našavši se van grada, Harold učini ono što je i rekao ocu, kad ga je ovaj upitao kuda će otići.

Zavrteo je konja ukrug, zažmurio i brojao. Kad je rekao »deset«, naglo je zaustavio konja i otvorio oči.

Konj je bio okrenut prema jugu. Znači, jahaće prema Vinfildu, jer to je bilo prvo veliko mesto za koje je znao, a u koje se stiže ako se jaše južno od Rastona.

Jahao je sve dok se potpuno nije smrklo.

Uz put, otkako je krenuo, nije naišao na naseljeno mesto. Tu i tamo bi ugledao neki ranč, ali je svaki bio udaljen od puta.

Odlučio je da pokuca na vrata jedne kuće na koju je naišao kasnije, a koja nije bila udaljena od puta.

Berni Vorner je držao u ruci Bibliju i čitao je naglas, dok je njegova žena Klara pažljivo slušala.

Odjednom, Berni podiže glavu i oslušnu.

— Klara, da li ti nešto čuješ? — upitao je ženu.

— Ne...

— Onda je vetar... — odgovori Berni Vorner i nastavi da čita. Ali, ponovo je podigao glavu.

Nije, međutim stigao da postavi pitanje, jer je neko pokucao na vrata.

Berni Vorner ostavi knjigu na sto i priđe vratima; ne otvarajući ih, upita:

— Ko je?

— Putnik... — čuo se odgovor.

— Šta želite?

— Zalutao sam — slaga Harold Džekson. — Želeo bih da večeram. Platiću.

Berni pogleda u ženu, kao da od nje traži savet, i ona potvrdno klimnu glavom. On smače rezu i otvori vrata.

Ugledao je mladića pristojnog izgleda.

— Dobro veće — uljudno je pozdravio Harold. — Oprostite mi što vas uznemiravam u ovo doba noći, ali... nisam iz ovih krajeva i zalutao sam. Ne znam kako po mraku da nastavim put.

— Kuda ste se uputili?

— U Vinfild.

— Na dobrom ste putu. Samo nastavite da jašete pravo. Mislim da do Vinfilda imate još oko sto milja. Ako jašete bez odmora, a konj vam je izdržljiv i dobar, možete stići tamo u toku sutrašnjeg prepodneva.

Harold Džekson se nasmeja.

— Ne žuri mi se toliko — reče. — I, hvala vam na obaveštenju. — Osim toga, sada, noću, u planini je jako hladno i ne bih voleo sam da zalazim u te divlje krajeve. Danju je drugačije...: — nastavio je Harold.

Ali put kroz planine je širok i prohodan — uporno je objašnjavao domaćin.

— Ne bi bilo loše da se i konj malo odmori pre nego što nastavim put, jer je galopirao dobrih nekoliko sati.

— Dobro — pristade domaćin najzad. Iako gost nije govorio da želi prespavati tu noć u kući, to je jasno moglo da se zaključi iz njegovih reči. — Ostavite konja u štali i vratite se.

Harold izađe i vrati se za nekoliko minuta.

— Ja se zovem Berni Vorner — predstavi se domaćin, a zatim pokaza na ženu: — Ovo je Klara, moja žena — dodade.

Harold joj pruži ruku.

Tek tada je pogleda bolje. Ta žena je zaista bila izvanredno lepa. Imala je tamne oči i crnu sjajnu kosu. Njen muž je očigledno bio dosta stariji od nje, a uz to i niži; Klara je bila visoka gotovo kao i Harold.

Njegov pogled obuhvati ženino telo; bilo je veoma skladno, sa punim, jedrim grudima i uskim strukom.

Osetivši da je nepoznati gost upadljivo posmatra, mlada žena brzo reče:

— Idem u kuhinju, da vam pripremim nešto toplo.

— Ah, to je ono što mi je sada potrebno! — odušévljeno odvrati Harold.

Za to vreme je Berni Vorner ostavljao vinčesterku, koju je bio uzeo u ruke kad je pošao da otvori vrata. Prislonio ju je uz zid, nedaleko od vrata.

— Kako se vi zovete? — upitao je gosta.

— Harold Džekson... Izvinite što vam se ranije nisam predstavio...

— Zatim mladić pogleda na sto, gde je stajala Biblija, i dodade: — Nemojte se osećati obaveznim da me zabavljate, gospodine Vorner. Slobodno čitajte dalje. Sigurno je interesantno...

Berni Vorner se zagleda u Harolda i iznenađeno ga upita:

— Zar je vi ne čitate?

— Mi tu knjigu nemamo u kući — slaga Harold, kom nikada nije palo na pamet da gubi vreme na čitanje nečeg što mu nimalo nije bilo interesantno.

— Šteta, mladiću. Ja te priče čitam od malih nogu. Ne pamtim da sam ikada legao a da bar nešto ne pročitam. Tako je poučno, verujte mi.

»Jadnik«, pomisli Harold. Taj tip je sigurno opterećen nekom urođenom grižom savesti i ne prihvata sve radosti koje život pruža, čim mu je stalo da svake večeri, pre spavanja, pročita nešto poučno.

— I svojoj ženi uvek čitam odlomke iz Biblije — nastavio je. — Čovek uvek mora biti na dobrom putu, ne sme zaboraviti...

Harold ga nije slušao dalje. Već na prvi pogled, taj čovek je, sam po sebi izgledao dosadan. Bilo je još dosadnije slušati ga.

Domaćin je primetio da ta tema ne zanima njegovog gosta, pa ga je upitao:

— Čime se bavite?

— Radim šta stignem, što znači, ne bavim se ničim određenim — odgovorio je Harold. Upitao se šta vezuje tog tipa i onu lepu ženu. — Imate li dece? — interesovalo ga je.

— Nemamo. Tek smo nekoliko meseci u braku.

— Predpostavljam da imate lep komad zemlje i da živite od nje — nastavio je Harold.

— Da... Zadovoljan sam onim što imam. Moja žena i ja se nadamo da će nam i u buduće biti dobro.

Uto se Klara vrati, noseći lonac sa čorbom i tanjir. Postavila je sto i pozvala Harolda da večera. Ovaj je ponovo dobro pogleda.

Kakva žena, a kako odvratan muškarac, pomisli. Zatim sede, zahvali se i poče da jede.

— Zar se vi ne molite pre jela? — strogo ga upita domaćin.

— Kako kad — odgovori Harold. — Izgleda da sam umoran, a uz to i gladan, pa sam zaboravio...

Nastavio je da jede. Kad je završio, ponovo se zahvalio, i dodao:

— Ne sećam se da sam skoro jeo nešto ukusnije. Zaista ste izvanredna domaćica.

Klara ispruži ruke da uzme lonac i tanjir, a Harold je, kao slučajno,dodirnu. Učinilo mu se da je mlada žena zadrhtala od njegovog dodira. U svakom slučaju, trgla se i nastojala da se što pre udalji od njega.

Harold je gledao za njom. Zadivio se njenim bokovima, koji su, u odnosu na tanki struk, bili veoma široki i obli.

Odjednom mu Vorner predloži:

— Mogli biste nešto da radite kod mene. Bilo bi posla za nekoliko dana, tek toliko da vi i ja zajedno obradimo komad zemlje. Platio bih vam pet dolara za ceo posao, dao stan i hranu...

— A koliko dugo bi to trajalo? — upitao je Harold.

— Najviše četiri dana. Možete li za toliko da odložite put u Vinfild?

Pet dolara za četiri dana! Harold bi se najradije nasmejao, jer za njega pet dolara nisu značili ništa, a nije navikao ni da radi.

U svim drugim okolnostima, tu ponudu bi glatko odbio. Međutim, sada je mislio na lepu Klaru i na to da je više nikada neće videti ako ujutro odjaše. Spopala ga je neka nezaustavljiva želja da zagrli tu ženu, da je ljubi i miluje.

Berni Vorner je mislio da Harold nije zadovoljan ponudom, pa je dodao:

— Ne znam za koji novac ste do sada radili, ali u našem kraju je takva tarifa. Mnogi rade samo za hranu i krevet. Takva su vremena...

— Vi ste veoma velikodušni — laskavo je odvratio Harold. — Dobro, prihvatam vašu ponudu. U Vinfild mi se ne žuri, a posao koji me tamo čeka neće pobeći.

Uto iz kuhinje naiđe Klara, noseći tiganj sa pečenom šunkom. Stavi ga na sto, pred Harolda, a onda odseče veliki komad hleba, koji je, prekriven čistim salvetom, stajao na velikom stolu.

Harold je opet dotače.

— Živite sami u ovom kraju? — upita. — Ja inače više volim kad ima suseda okolo.

— Najbliži susedi žive na imanju koje je odavde udaljeno oko dvadeset milja — odgovorio je Berni. Zatim se obratio svojoj ženi: — Klara, gospodin Džekson će ostati nekoliko dana kod nas, da mi pomogne. Dok je tu, kuvaćeš i za njega.

— Dobro — smerno reče žena, koja je zastala pored muža. Harold nije mogao a da ne konstatuje da njih dvoje ni po čemu nisu jedno za drugo. Onako mali, mršav, pobožan i u godinama, sigurno nije mogao biti pravi muškarac za mladu, jedru ženu punu života.

— Gde ću spavati? — upitao je Harold, misleći da u štali ima dovoljno sena i bar jedno ćebe.

— U kući — odgovori Berni Vorner. Imamo jednu sobu u kojoj niko ne spava.

Harold se zahvalio.

Pošto se najeo, izvadio je iz džepa duvankesu.

— Pušite li, gospodine Vorner? — upitao je domaćina.

— Ne! — zapanjeno odgovori ovaj. — Znam da bi vam uz duvan prijao viski, ali mi ga ne pijemo i stoga i ne držimo u kući.

Šta bi se drugo i očekivalo od njega, upitao se Harold. Da li taj čovek uopšte radi nešto osim što svakodnevno čita odlomke iz Biblije?

— Ne mari, gospodine Vorner. — Vratio je duvankesu u džep. — Možda vam smeta dim. Neću ni ja pušiti. Ako mi pokažete sobu u kojoj ću

spavati, rado bih se povukao. Kasno je.

Berni se podiže.

— Dođite sa mnom.

Haroldu bi bilo draže da ga je u sobu odvela Klara, ali izgleda da se u toj kući znalo ko vodi glavnu reč i ko je gazda.

Vorner ga je uveo u sobu, a zatim izašao, poželevši gostu laku noć.

Ali, noć za mladog Harolda nikako nije mogla biti laka. Bez prestanka je mislio na Klaru i njene obline. Iako je bio umoran,a toga popodneva dugo bio sa Džudi Osfald, u njemu je sve gorelo od želje za blizinom te zgodne i lepe žene. Ona je za njega bila pravo otkrovenje.

Dotad, Harold je bio sa mnogo žena, uglavnom lepih i zgodnih, ali su sve bile salunske dame, igračice ili one koje su za život zarađivale isključivo prodajući svoje tělo.

Klara je u odnosu na sve njih bila nekako ljupko stidljiva, čista, besporočna.

Do jutra, Harold je zadremao samo nekoliko puta, i to na kratko. Sav je bio u znoju i jedva je čekao da osvane i da ode u polje, da radi, jer biti u istoj kući sa Klarom a ne biti sa njom, za njega je bilo pravo mučenje.

Dočekao je i da sunce izađe.

Zajedno sa Bernijem, otišao je nekoliko milja od kuće, na njivu koju je trebalo obraditi.

Ubrzo je dobio žuljeve na rukama. Nije ni bilo čudo, jer još nikada ništa slično nije radio. Ali, posao je posao, i on je morao da ga obavi. Ne zbog četiri dolara, od kojih će moći živeti nekoliko dana.

Klara. Ona je bila razlog što je prihvatio posao i što će ga uraditi do kraja, koliko god žuljeva dobio i koliko god mu bilo teško.

Oko podne, kad je sunce bilo u zenitu, u jednom trenutku je začuo glas iza sebe:

— Sigurno ste žedni, gospodine Džekson... Okrenuo se i ugledao Klaru, sa krčagom u ruci. Zagledao se u nju. Ona je zatreptala, kao da joj je neprijatno, a kad ju je uhvatio za ruku, pocrvenela je i otrgla se.

— Pijte, jer moram i mužu da odnesem vode — rekla je glasom koji je zadrhtao.

Harold ju je i dalje posmatrao.

— Zar se ne dosađujete ovde, u tom pustom kraju, uz onakvog muža? — upitao ju je odjednom.

— Ne! — odsečno je odgovorila mlada žena.

— Mene ne možete slagari. Mora da vam je užasno. Okolo samo zemlja, u kući samo vaš muž i njegova Biblija...

— Sve mi se to svida — odgovori Klara. — Volim sve baš tako kako je. I taj kraj, i svog muža.

— Govorite kao da vas on čuje. On je sada daleko i sigurno ne čuje šta govorite. Nećete me uveriti u to da uživate u njegovoj ružnoći... Dobro, on je možda i dobar, dobar je sigurno, ali nije za vas. Ženi kao što ste vi potreban je pravi muškarac, neopterećen, jak...

— Slušajte, gospodine Džekson! Ne dozvoljavam da na taj način govorite o mom mužu, i ne dozvoljavam da se mešate u moj život. On je moj i vi s tim nemate ništa. Radije pijte vodu, inače ćete ostati žedni, jer me muž čeka i moram da idem.

Harold najzad uze krčag i poče da pije vodu iz njega. Kad je ugasio žeđ, vratio je krčag Klari.

Ona htede da se okrene i pođe, ali joj Harold zgrabi ruku.

— Ostavi me na miru! — uzviknu Klara, pokušavajući da se otrgne od mladića. Držeći je jednom rukom za mišicu, Harold poče da je miluje po licu. Primetio je da je žena zadrhtala.

— Lepo je milovati vas — izgovorio je nežno.

— Idite bestraga!

— Lepo je i vama, ali nećete da priznate — nastavio je Harold tiho, toplim glasom. — Berni ne zna da vas miluje i voli onako kako bi to vama odgovaralo. Suviše je sputan,

a njegova snaga nije ni blizu vaše ili ... moje...

— Vi ste običan divljak — rekla je žena ne naročito strogim glasom, kakav bi odgovarao izgovorenim rečima.

— Šteta što vas nisam upoznao ranije. Bar nekoliko meseci, pre nego što ste se udali za Bernija. Vi i ja smo kao stvoreni jedno za drugo. Osećam to.

— Ne znate vi ništa — pokušavala je Klara i dalje da se brani.

— Možda i ne znam, ali mi ne ide u glavu da žena kakva ste vi može da živi sa onakvim idiotom.

Gledao je u nju i više nije mogao izdržati. Približio je glavu njenoj i počeo strasno da je ljubi. Klara se nije opirala.

Jedino je, kad je došla do daha, šapnula:

— Berni bi nas mogao videti...

— Večeras te čekam u svojoj sobi, Klara — rekao je Harold zadihano.

— Ti si lud!

— Nisam. Berni je rekao da će večeras otići na drugi kraj imanja, a on je udaljen oko tri milje od kuće. Neću se vratiti pre zore. Čula si kad je rekao? Čekam te, ne zaboravi.

— Lud si, Harolde — nežno je rekla Krala.

— Nisam, samo te strašno želim... Poludeću ako te ne budem grlio i ljubio. Moram biti s tobom, Klara.

— Ja ne želim — nasmešila se, prkosnim glasom je odgovorila mlada žena.

Harold ju je pustio, i ona se udaljila žurnim koracima.

*

Posle večere, Harold se povukao u svoju sobu. Sedeo je i pušio. Čuo je kako se Berni sprema da krene. Pominjao je njivu i posao. Bestraga, pomisli Harold, da sam na njegovom mestu, ja se ne bih udaljavao od žene. Radili bi mi drugi.

Pogledao je i svoje žuljevite ruke. Bolele su ga, jer su bile pune i žuljeva i plikova, koje je dobio toga dana. Šta mi je to trebalo, upitao se, a onda se ponovo setio Klare. Za nju bi uradio i mnogo više...

Učinilo mu se da je potrajalo čitavu večnost dok su se zatvorila vrata iza Bernija.

Čekao je i dalje.

Klara nije dolazila.

Prošao je gotovo čitav sat, a nje još nije bilo. Harold je zaključio da ona i ne misli da dođe. Da li da preduzme nešto?

Ne, to neće uraditi. Zašto bi iznuđivao ljubav i pravio sebi neprilike; svet je pun žena. Još ni prema jednoj nije osećao tako veliku naklonost kao prema Klari. Činilo mu se da se zaljubio, jer je stalno maštao da je njegova, da zajedno odlaze nekud i ostaju jedno pored drugog.

Ne, ne sme je ničim povrediti. Sutra, čim osvane, otići će i pokušati da je zaboravi. Možda će mu to biti teško, ali će je ipak jednom zaboraviti, mislio je.

A onda je čuo korake s druge strane vrata.

Ustao je i zagledao se u njih.

Ubrzo su se otvorila. Na njima je stajala Klara, ne pokazujući nameru da uđe u sobu.

Harold pode prema njoj. Stigavši do nje, uhvati je za ruku, povuče je u sobu i zatvori vrata. Zagledavši je, poče strasno da je ljubi.

Klara mu je uzvraćala poljupce, dišući sve glasnije i isprekidano. Njena strast nije bila manja od Haroldove...

Ostala je sa njim do jedan po ponoći, a onda se povukla u svoju sobu.

Harold opet nije mogao da spava, bez obzira na to što je bio veoma umoran. Mislio je na Klaru. Takva žena njemu treba. Bio je spreman da ostane u njenoj kući i radi po ceo dan, samo da bude blizu nje.

Još bi bilo bolje da pobegne sa njom. Osećao je da neće dugo izdržati a da ne učini nešto ako Klara bude i dalje spavala u istoj sobi sa

Bernijem. To on, Harold, neće podneti...

Zaspao je tek pred zoru.

Kad se probudio, bilo je vreme ustajanju.

Izašao je na bunar i umio se. Kad je podigao glavu, ugledao je Bernija.

— Čujem od Klare da su vam ruke pune žuljeva i plikova — rekao je.

— Da, ali nije to ništa. Proći će — odvratio je Harold i pošao prema kući.

— Ne morate raditi danas, Harolde.

— Radiću. Dogovorili smo se i o trajanju posla i o plati i ja ne bih želeo da dangubim.

— Ostaćete dan duže, za istu platu — predložio je Berni Vorner. — A ako se budete odmarali tri dana, ostaćete tri dana duže.

To je odgovaralo Haroldu. Tri dana sam sa Klarom, a posle još tri dana šanse da bude sa njom. Bio je sa mnogo žena, ali još ni sa jednom koja je toliko puna strasti kao ona.

— U redu, gospodine Vorner, ostaću duže.

— Koliko dugo? — upita domaćin. — S obzirom na to da ovih dana ima mnogo posla a da mi je vaša pomoć neophodna, predlažem da se odmah sporazumemo: ostanite još dve nedelje. Za svaki dan rada dobićete još po jedan dolar. Važi?

— Važi — oduševljeno je prihvatio Harold.

— Onda, ja idem. Danas ću raditi sam, a vi ćete mi se pridružiti sutra, ako budete mogli. Ako ne, onda prekosutra — rekao je Berni Vorner i krenuo.

Harold je stajao i gledao za njim. Kad je Berni zamaknuo iza okuke, on uđe u kuću.

Pošao je u kuhinju.

Klara je stajala za štednjakom i poslovala nešto oko njega.

On stade iza nje, zagrli je i poljubi.

Klara se trže i prestrašeno upita:

— Jesi li lud?! Kako se usuđuješ da...

— Ne brini, stari je otišao u polje. Neće se vratiti do kasnog popodneva. Sami smo u kući...

— Jesi li siguran u to? — upitala je Klara, nabravši obrve.

— Video sam da je otišao, a žuri mu se, jer ima mnogo posla. Misli samo na tu zemlju, ništa drugo mu nije važno.

Čuvši te Haroldove reči, Klara ga zagrli i strasno poče da ga ljubi i da se uvija oko njega.

Oboje zaneti, nisu čuli Bernijeve korake, kad je ovaj ušao u kuću. Vratio se, jer je zaboravio da uzme krčag sa vodom. Videvši iz zagrljene, kako se strasno ljube, uzviknuo je:

— Harolde, ti si običan pasji sin, običan nitkov!

Harold se trgnuo i okrenuo prema njemu.

— Nikom ne dozvoljavam da me vređa — rekao je.

— Ti ne dozvoljavaš?! Pružio sam ti gostoprimstvo, a ti koristiš prvu priliku da mi siluješ ženu!

Harold se nasmeja.

— Trebaju ti naočari, Berni. Ne vidiš dobro. Zar ti ovo liči na silovanje? Tvoja žena me je ljubila zato što je to želela.

— Lažeš! Ja je dobro poznajem! Ona nije takva. Smerna je i ne drži mnogo do muškaraca.

Tek tada se Harold poče zapravo smejati.

— Da, ne drži do takvih kao što si ti, jer njoj je potreban pravi muškarac. Sa mnom nije nimalo smerna, Berni. Ona je zrela žena i dobro zna razliku između običnog ništavila i pravog muškarca. Nije mi jasno kako se žena kakva je ona uopšte udala za tebe.

Berni je bio iznenađen.

Zatreptao je i zagledao se u ženu.

— Klara, je li tačno to što Harold govori? — upitao je.

Nije odgovorila. Samo je oborila pogled, što je, u stvari, bio potvrdan odgovor.

Berni se razgnevi.

Zgrabi sa kuhinjskog stola veliki nož i baci se na Harolda.

Ovaj skoči u stranu, jer bi ga Berni, pošto je snažno zamahnuo, pogodio pravo u grudi.

Ali, prevareni muž nije odustajao. I dalje je bio ustremljen na mladića.

Onda su se obojica našli na podu. Harold je pokušavao da istrgne veliki nož iz Bernijeve ruke. Rvali su se.

Posle samo nekoliko minuta očajničke borbe, Bernijevo telo je klonulo.

Harold se podiže.

Sečivo noža bilo je zabodeno u Bernijev stomak i na podu u kuhinji začas se stvorila lokva krvi.

Klara je razrogačenih očiju gledala u nepomično telo.

Kad se povratila od zapanjenosti, počela je da vrišti.

— Berni! Berni!

Harold je uhvati za ruke.

— Smiri se, ne možeš mu više pomoći, Klara.

— Zar je mrtav? — s nevericom upita mlada žena.

— Da.

— Nije moguće... Oh, ne...

— Nisam ga ja ubio, videla si. On je hteo mene da ubije, a ja sam samo nastojao da se dočepam noža. Rveći se, sam je naleteo na sečivo. Nisam mogao ništa...

Klara poče da jeca.

Harold čučnu pored Bernija i spusti mu kapke. Osetio je ogorčenje. Kako je krenuo od kuće, štalno je mislio na to da mora biti dobar, hteo da posluša oca i da zaista radi izvesno vreme i pazi da ne prekrši zakon.

A sada mu se dogodilo ovo. Ko bi mu verovao da nije namerno ubio tog čoveka, odnosno da je to bio samo nesretni slučaj?

Klara prestade da plače.

— Ipak si ti kriv, Harolde — rekla je. — Da, sve sam videla. Sam je legao na nož, koji si ti po svaku cenu hteo da uzmeš od njega. Ali, da si bio miran, to se ne bi dogodilo. Trebalo je da me ostaviš na miru, a ti si iskoristio prve minute pošto je Berni napustio kuću.

— Ti si pristala, Klara. Zar protekle noći nisi rekla da si prvi put u životu srećna uz jednog muškarca? Kad si čula da je Berni otišao, bila si spremna da podeš sa mnom u krevet. Želela si to. Sve ostalo je splet okolnosti i za to niko nije kriv. Nema šta da mi prebacuješ.

Klara zaroni lice u šake.

— Oh, gospode, ja sam kriva za sve. Trebalo je da ostane čvrsta i nepopustljiva...

— Gde imaš lopatu i ašov?

Klara podiže glavu i s nerazumevanjem pogleda u Harolda, pa ga upita:

A šta će ti to?

— Kako šta će mi? Kad neko umre, treba ga i sahraniti.

— O, da... da... Tamo, u šupi...

*

Harold je sahranio Bernija jednu milju dalje od kuće, na maloj uzvišici. Obeležio je grob krstačom koju je sam napravio od dve daske.

Onda se vratio u kuću.

Klara je sedela za stolom u dnevnoj sobi i zurila preda se. Nije pokazivala nikakve znake da je primetila Haroldov povratak. Tek kad je stao pred nju, pogledala ga je. Bila je veoma ozbiljna.

— Zašto ne odeš? — upitala ga je pribrano.

Harold je pogleda iznenađeno.

— A zašto da idem?

— Zato što ja tako kažem. Želim da odeš.

— U redu, ali vodim i tebe.

— Ja ne idem nikud. Ovo je moj dom, i ja ostajem ovde. Ne želim da lutam, najmanje s tobom.

— Ne možeš ostati sama u ovom pustom kraju, Klara. Ili ja moram ostati s tobom, ili ćeš ti poći sa mnom, pa ćemo živeti u nekom drugom kraju.

— Ne interesuješ me.

— Ne možeš ostati sama.

— Jednoga dana će naići neki pošteni čovek, i ja više neću biti sama — mirno je odgovorila Klara.

— Pa i ja sam naišao...

— Harolde, Bernijeva smrt je što-šta promenila u mom životu. Tek sada su mi se otvorile oči. Ne želim da te vidim. U redu, ja sam kriva za sve što se desilo, ali si kriv i ti. Zato više ne želim da te vidim.

— Ali ti nisi volela Bernija, Klara. Zašto sada izigravaš pokajnicu? Sve što se dogodilo među nama činili smo oboje. Nisam te silovao, niti terao da mi govoriš reči koje izgovaraju samo zaljubljene žene.

— Gotovo je s tim — hladno je rekla žena.

— Slušaj, mila... Mladi smo i snažni, život je pred nama! Bićemo srećni, jer ovakvi kakvi smo, potrebni smo jedno drugom. Kako ne shvataš?

— Ti si ubio moga muža...

— Sam je kriv. Videla si.

— Svejedno. Ne mogu voleti ubicu.

Harold pođe prema njoj i ispruži ruke.

— Stani! Ne prilazi mi i ne dotiči me!

Ali, Harold nije nameravao da je posluša.

Klara ustuknu nekoliko koraka i zgrabi vinčesterku. Podiže je, repetira i upravi cev prema Haroldu.

— Gubi se, inače ćeš dobiti metak!

Sada ju je Harold shvatio ozbiljno. Video je, po izrazu njenog lica, da je spremna da ga ubije.

— Čekaj, da ti objasnim... — počeo je, ali ga je ona prekinula.

— Ni reč neću da čujem. Kupi svoje stvari i odlazi odavde. Ubuduće, ako hoćeš da ostaneš živ, u velikom luku zaobilazi ovu kuću.

Procenivši situaciju, Harold ipak odluči da razoruža Klaru. Jedno vreme je stajao mirno, kao da će samo uzeti svoje stvari i izaći, a onda se bacio na nju.

Oboje su pali na pod. On je pokušavao da dohvati pušku, ali je bilo neverovatno sa koliko snage se Klara borila i uspevala da je zadrži u svojim rukama.

U jednom trenutku kad je cev bila na Haroldovom stomaku, Klara je počela da savija prst oko obarača.

Njemu nije preostalo ništa drugo nego da je snažno udari u glavu.

Klara se onesvestila i to je bio njegov spas. Ustao je, uzeo opasač i oružje, zastao na vratima i zagledao se u Klaru, koja je počela da dolazi k sebi.

Naprosto nije mogao poverovati da je ta žena u sebi imala istovremeno i toliko nežnosti i, s druge strane, snage i odlučnosti da ga ubije.

Okrenuo se i izašao...

*

Istoga dana, pred veče, stigao je u Vinfild. Bio je gladan i žedan, ali bez centa u džepu. A za jedno pivo mu je trebalo pet centi.

Sunce je bilo na zalasku, i na ulicama, naročito pred salunima, bilo je mnogo ljudi. Svi su se vratili sa posla i želeli da se zadrže u gradu.

Prolazeći pored grupe ljudi koja je vežbala gađanje u prazne limenke koje su u nizu stajale na stubovima podalje od njih dobi ideju kako da dođe do novca.

Prišao je grupi i viknuo:

— Ko će se takmičiti sa mnom? Dajem dolar onome ko na istoj limenci napravi više rupa od mene!

Ljudi su pogledali u njega.

Odmah su primetili da je stranac u njihovom mestu, jer ga niko dotad nije video.

Iz grupe se izdvoji jedan mladić, nešto stariji od njega. Mogao je imati dvadeset i pet ili dvadeset i šest godina. Bio je, kao i on, visok, lepo razvijen, uspravnog držanja.

— Evo, ja ću — rekao je.

— Važi! Koliko puta da pucamo

za početak? — smejući se, upitao je Harold.

— Ispalićemo po šest metaka. Izgledaš siguran u sebe. Mora da si prvoklasni strelac. Ali, i ja sam. Hoćeš li ti da počneš?

— Hoću — odgovori Harold i izvadi revolver. Jedno za drugim, ispalio je šest hitaca.

Kad je završio, pošao je prema limenci u koju je pucao.

Pre njega, tamo su već bila dvojica momaka, među njima i njegov suparnik.

— Pet — reče ovaj poslednji. Izvanredno — dodade.

Harold je bio ponosan jer je primetio da ga ljudi zadivljeno posmatraju. Bio je siguran da njegov protivnik neće pogoditi limenku više od dva puta. Već godinama se takmičio na sličan način i u Rastonu i okolini, ili u nekom drugom gradu u kom bi se zatekao i takmičio, nije imao premca.

— Kako se zoveš? — upitao ga je suparnik.

Harold mu se predstavi.

— A ja sam Greg Mekenzi — reče drugi momak. — Sad sam ja na redu.

Ljudi su se povukli. I Harold je s nestrpljenjem čekao da Mekenzi pripuca.

A onda su se svi ućutali u očekivanju.

Odjeknula je salva.

Harold, sam Mekenzi i još nekolicina pritrčaše meti.

— Šest! — uzviknuo je Greg Mekenzi. — Harolde, imam svih šest pogodaka! Pobedio sam te.

Harold se usiljeno nasmeši.

— Čestitam. Ovo mi se još nije desilo. Nikada nisam doživeo da neko ima više pogodaka u praznu limenku. Ja sam uvek imao šest, a najbolji posle mene najviše četiri. Dobro, Greg izgubio sam . . .

— Duguješ mi dolar, Harolde. Idemo u salun, pa ćemo tamo da izmirimo račune.

Harold povede konja, a ostali podoše za njim. Stigavši do prvog saluna, ljudi udoše, a Greg i Harold ostadoše pred salunom.

Greg je čekao da Harold veže konja za gredu, ali je video da mladić okleva.

— Šta je? — upitao je Greg Mekenzi.

— Moram prvo da odem na jedno mesto. Idi ti unutra, brzo ću se vratiti . . . — odgovorio je Harold Džekson.

— U redu, idi na to mesto, ako već moraš da ideš, ali mi daj onaj dolar u koji smo se kladili.

— U tom je stvar, Greg. Treba da odem po novac — slagao je Harold.

— Idem s tobom.

— Bolje nemoj, jer je u pitanju jedna dama i ne bi bilo zgodno da iko sazna da ja odlazim kod nje.

Greg Mekenzi se nasmeja.

— Harolde, ili kako se već zoveš, bolje priznaj da nemaš taj dolar. Da nemaš ni centa, i da zato hoćeš da umakneš. Znaš, to sam pretpostavljao već kada si pitao ko će da se takmiči sa tobom. Čim si pomenuo samo jedan dolar, znao sam da ti je potreban i da hoćeš da ga zaradiš. Hajde, uđi sa mnom u salun, ja ću te častiti. Zaboravimo dug. Lepo smo se zabavljali i izmerili snage. Drago mi je što sam upoznao strelca približno istog kakav sam ja, Harolde. Svidaš mi se, jer si od moje sorte.

Harold se nasmeja.

— Prihvatam tvoj poziv, Greg — reče.

— Hoćeš li da ti priznam nešto? Upita Mekenzi, dok su ulazili u salun. — Imam nešto sitniša, ali ni ja ne bih imao ceo dolar da ti dam, da si ti pobedio.

— Ipak, ne volim nikom da dugujem . . . — rekao je Harold.

Utom su već bili u salunu.

— Ne voliš? — upita Greg.

— Ne.

Greg snažno zamahnu desnom rukom i pesnicom udari Harolda u bradu. Od neočekivanog udarca, Harold se zateturá i pade na pod.

— Sad mi ne duguješ — rekao je Greg Mekenzi.

Harold ga pogleda ljutito, i podiže se. Ljudi su se počeli povlačiti, u očekivanju dalje borbe.

Harold Džekson nije bio od onih koji će dozvoliti da ih neko udari a da to ne vrate.

— Nisi nimalo duhovit. Ja dugove vraćam u novcu, ali ne primam batine, Greg.

I on je udario Mekenzija. Ovaj pade i sruši nekoliko stolica. Tuča bi potrajala duže da u salun nije ušao šerif.

Ispalio je hitac u vazduh, i svi su se odjednom umirili, pa i Greg i Harold.

— Mrzim kafanske tuče u Vinfildu i kažnjavam ljude koji ih izazivaju! — rekao je strogim glasom. — I mrzim kad se u kafanama tuku građani Vinfilda. A znate šta mrzim više od toga? Kad nered izazivaju stranci! Dođu da zamute vodu, a onda se pokupe i napuste ovaj kraj kao da se ništa nije dogodilo. To ne može preći nekažnjeno. Znam ja bolje mesto za vas.

— Znam i ja — odvrati Greg Mekenzi smeškajući se. — Ne brinite, otići ćemo. Mislili ste na Baton Ruž?

— Ne nego na zatvor! Polazite! — viknuo je čuvar zakona.

— Nemojte biti prestrogi, šerife — umiljatim glasom mu se obratio Greg Mekenzi. — Nas dvojica smo upravo sređivali neke račune, a posle toga bismo se ionako pomirili.

Šerif se zagleda u obojicu.

— Ne izgledate mi tako. Čim okrenem leđa, ako vas ne uhapsim, nastavićete, a onda će se umešati i moji sugrađani, i eto neprilika. Polazite ispred mene, vodim vas u zatvor!

Greg Mekenzi ispruži ruku prema Haroldu.

— Vidite, šerife, pomirićemo se u vašem prisustvu, pred mnogo svedoka — nastavio je Mekenzi.

Harold prihvati njegovu ruku i snažno je protrese.

— U redu — sumnjičavo je vrteo glavom šerif Vinfilda — a sada se gubite iz ovog grada. Ko zna šta još možete uraditi. Dogodi se da se tuča završi i ubistvom, a ja to ne želim u svom rejonu. Dajem vam dva sata vremena. Ako vas i posle toga vidim u gradu, vodim vas u zatvor. Jasno?!

Greg Mekenzi više ni na koga nije obraćao pažnju nego se okrenuo i izašao iz saluna.

Harold izađe odmah za njim.

Greg je prišao pojilu i umio se. Isto je učinio i Harold.

— Kuda ćeš sada? — upitao je Harold.

— Ne znam i ne tiče te se. Ne želim da jašem s tobom, niti da imam neke druge veze s čovekom kakav si ti.

— Zar nisi rekao da ti se sviđam i da smo slični? — razočarano je upitao Harold.

— Jesam. U tom je stvar. Želim da svuda kuda idem budem najbolji. Pored tebe neću moći da dođem do izražaja. Slučajno sam imaq šest pogodaka, a moglo se dogoditi da bude obrnuto i da me pobediš. Možda si čak i bolji revolveraš od mene.

— Baš zbog toga bismo ti i ja mogli da se udružimo, Greg. Nas dvojica dobrih bili bismo kao desetorica običnih revolveraša. Zar ne misliš i ti da je tako?

— I, šta da radimo ako se udružimo? — pitao je Greg pošto je izvukao glavu iz pojila. Modrice su mu »krasile« lice, a imao ih je i Harold.

— Možemo, u svakom mestu u koje odemo, da organizujemo takmičenje.

— Sa kim?

— Pa, takmičili bismo se ti i ja. Napravili bismo se da se ne poznajemo . . . Naplaćivali bismo ljudima što prisustvuju takmičenju i tako zaradili koji dolar.

— Gluposti! Imam ja druge planove. U Vinfild sam došao da bih sačekao jednog prijatelja, s kojim treba da odem do jednog rudnika zlata,

koji je odavde udaljen nedelju dana jahanja. Sad si mi pokvario planove. Šerif me je oterao . . . U redu, ne moram čekati u salunu. Idem u neki hotel, da ne budem šerifu na oku . . . Valjda će se taj moj prijatelj pojaviti za dva sata, koliko smem ostati ovde.

Greg Mekenzi odveza svog konja.

— Neću ti reći doviđenja, Harolde, jer mislim da više ne želim da te sretnem. Ličiš mi na čoveka koji stvara neprilike i tamo gde ih nema, i uvlači druge u njih.

Okrenuo se i pošao.

Nije odmakao ni nekoliko jardi, a zastao je, jer je primetio da ga Harold prati.

Sačekao je Harolda.

— Slušaj, imam kod sebe nešto novca . . .

— Rekao si . . . — počeo je Harold, ali ga Greg prekide, nastavivši:

— Da sam izgubio, nerado bih dao onaj dolar, i zato sam rekao da nemam novca kod sebe. Imam čak oko trideset dolara.

Posegao je u džep i izvadio novčanicu od deset dolara i pružio je Haroldu.

— Uzmi. Ovo je pravo bogatstvo za tebe, ako zaista nemaš ni centa. Možeš preživeti izvesno vreme.

Harold se zagleda u Grega.

— Zašto mi daješ taj novac? — upitao je.

— Da te se otarasim.

— A kako da ti ga vratim?

— Ne moraš mi ga vratiti. Poklanjam ti tih deset dolara. Ili, ako se nekim nesrećnim slučajem ponovo budemo sreli jednoga dana, vratićeš mi.

— Čudan si tip, Greg. Izgledaš i surov i dobrodušan — zavrte glavom Harold.

— Pre svega sam ambiciozan i sujetan — odvrati Greg Mekenzi — i ne trpim u svojoj blizini bolje od sebe.

— Nisam bolji — branio se Harold.

— Ne trpim ni iste, a isti sigurno jesi. Najzad, i žene me jako vole, izazivam njihovu pažnju gde god se pojavim. Uz tebe, moje vrednosti ne bi u punoj meri došle do izražaja, ili bih, u krajnjem slučaju, sve morao da delim s tobom, pa i njihovu naklonost. Uostalom, navikao sam da budem sam.

— Malopre si rekao da čekaš nekog prijatelja i da treba da radiš sa njim?

Greg Mekenzi se nasmeja.

— O, to je jedan stariji čovek, koji me ni u kom pogledu ne ugrožava niti mi može biti rival. Moje prednosti ostaju i pored deset takvih. on je iskusan kopač zlata, i to je sve.

Harold stavi deset dolara u džep.

— Pa, hvala ti, zasad. Nestojaću da ti vratim taj novac. Pošto imam još dva sata vremena, ostaću malo u salunu . . . Valjda me šerif neće oterati.

Harold se okrenuo i vratio se do hotelskog saluna, dok je Greg Mekenzi u istom hotelu iznajmio sobu i odlučio da čeka prijatelja.

Čim je ušao u salun, jedna privlačna crnka priđe Haroldu i maznim glasom ga upita:

— Hoćeš li da me počastiš jednim viskijem?

Mladić odmeri crnku.

— Hoću, ali ne ovde . . .

Devojka se nasmeja. Po načinu na koji se smejala i gledala u Harolda, ovaj je primetio da je ona već popila nekoliko čaša viskija.

— Kako se zoveš? — upita devojka.

— Harold.

— A ja sam Lujza Hornbi — ispruži ona ruku. — Idemo u hotelsku sobu? — upita, pa dodade. — Ponesi bocu viskija.

Harold kupi viski, uhvati Lujzu za ruku i povuče je prema izlazu iz saluna.

Zastade pred recepcionarskim pultom i upita koji broj sobe ima njegov prijatelj Greg Mekenzi.

— Jedanaest — odgovori čovek za pultom.

Harold povuče devojku prema stepenicama. Kad su se popeli na sprat, išli su hodnikom do sobe sa brojem jedanaest; tu zastadoše, i mladić pokuca na vrata.

— Da?,— čuo je Mekenzijev glas.

Ne odgovorivši, Harold otvori vrata.

— Vidi, Greg, koga dovodim. Tek toliko da znaš da mislim na tebe. Malo ćemo se zabavljati...

Greg Mekenzi, koji je sedeo na krevetu, prevrnu očima i upita:

— Postoji li neki način da te se najzad otarasim, Harolde?

— Pogledaj je kako je zgodna... Lujza, pokaži noge...

Devojka zadiže haljinu. Oba mladića zadivljeno pogledaše u njene oble butine.

— Ipak, Harolde, idi, zajedno sa njom — odbrusio je Greg Mekenzi. — Kad mi treba žena, sam je nađem.

— Pogledaj — reče Harold i ispruži ruku sa bocom — doneo sam i viski. Mogli bismo da organizujemo malu zabavu.

— Možda — odvrati Mekenzi — ali nam za to nedostaje još jedna žena. — Po njegovom glasu, Harold je znao da će Greg popustiti.

— Ko to kaže? Dovoljna nam je ona. Nećemo se valjda ti i ja posvađati oko jedne žene.

Harold pruži bocu prema Gregu, i ovaj je prihvati, te otpi nekoliko gutljaja viskija. Potom predade bocu devojci, i ona je jedva dočeka. Ko zna koliko bi pila da joj u jednom trenutku Harold nije uzeo bocu iz ruku.

Boca je kružila između njih troje sve dok se sasvim nije ispraznila.

Lujza se kikotala. Više nije mogla da stoji na nogama, pa se bacila na krevet. Zagrlila je Grega.

— Sladak si... — govorila je isprekidano. — Hoću da vodim ljubav s tobom...

Harold se gegao kao da će pasti.

— Čekaj, devojko! Ili obojica...

— Ali, on mi se sviđa! Greg je tako sladak... Hoću sa njim... —, isprekidano i pijano je govorila Lujza Hornbi.

Greg je počeo da se smeje.

— Ja joj se svidam, Harolde!

— Nije tačno! Da joj se ja nisam svideo, ne bi pošla sa mnom u sobu! — bunio se Harold, gledajući u devojku. — Hajde, Lujza, reci da li ti se svidam!

— Svidaš mi se, ali on... on izgleda bolje, i ja hoću da budem sa njim. Ti možeš da izađeš...

Lujza se opružila na krevetu i kolutajući očima gledala u tavanicu, kikoćući se.

Odjednom, Harold je bio veoma ljut.

— Harolde, zar malopre, kad si stigao, nisi rekao da si je doveo meni, da pokažeš da misliš na prijatelja?

— Jesam, ali... — počeo je Harold. Odjednom je Grega posmatrao kao rivala, kog se treba osloboditi. Bio je sujetan bar koliko i on i nije mogao podneti činjenicu da se devojka opredeljuje za njega.

Onda su oboje počeli da ga teraju i vređaju.

Harold pride krevetu i zgrabi devojku za obe ruke, pa je podiže.

— Hej, ostavi je! — viknu Greg na njega.

— Ostani tamo gde si, jer ću pucati u tebe! — odvratio je Harold uvređeno.

Međutim, Greg nije pokazivao znake straha. Ustao je i hteo da otrgne Lujzu od njega; Harold zgrabi sa stola teški metalni svećnjak i njime snažno udari Grega u glavu.

Ovaj se skljoka na pod. Harold opet obema rukama uhvati Lujzu.

— Ideš sa mnom — reče, vukući je prema krevetu.

— Neću! — ciknu Lujza.

— Zašto? Hoću da ti pokažem da sam bolji od njega. On ne vredi ništa, iako se pravi važan.

— Ali on mi se sviđa! — ponavljala je devojka. — Ti mi se ne sviđaš!

— Pijana si i ne znaš šta govoriš

— rekao joj je Harold i povukao je prema niši, gde je bila velika posuda sa vodom. — Malo ću te otrezniti. Moraš razbistriti glavu, da bi videla ko koliko vredi.

— Pusti me! — vikala je devojka, ali nije mogla da se odupre pijanom i snažnom Haroldu.

On je odvede do velike posude i zaroni joj glavu u vodu. Devojka se opirala koliko je mogla, ali Harold nije popuštao.

— Samo se ti napij vode, neće ti škoditi. Nije dobra kao viski, ali će ti koristiti da bolje vidiš! Tako...

Harold je čvrsto držao Lujzinu glavu uronjenu u vodu, ne dozvoljavajući joj da je ni za trenutak izvadi.

Devojka se batrgala još izvesno vreme, a onda je, iznenada, klonula.

Mlitavo je pala pored suda sa vodom.

Harold je stajao i gledao u nju. Nije video jasno, sve mu je pred očima bilo maglovito i razliveno.

Sagnuo se.

— Lujza? — pozvao je tiho. — Lujza... Odgovori mi...

Zurio je u nju još izvesno vreme, a onda je shvatio da je mrtva.

— To nisam želeo, Lujza... — mucao je. — Nisam hteo da te udavim...

Samo za nekoliko sekundi, Harolda je istreznila surova istina. Sada je video jasno i bio svestan onoga što se dogodilo. U prvom trenutku ga je bilo žao, a onda je pomislio: sama je kriva. Zašto ga nije poslušala?

A kriv je i Greg Mekenzi, pomislio je. Nije trebalo da se ponaša tako.

Neka ispaštaju svoju krivicu, oboje...

Uspravio se, popravio odeću i namestio kosu. Pogledao se u ogledalu. Bio je zadovoljan svojim izgledom. Nije se ni po čemu videlo da je do malopre bio pijan.

Izašao je iz sobe.

Zastao je pred recepcionarskim pultom i tiho rekao čoveku koji je stajao iza njega:

— Gospodin iz sobe broj jedanaest molio je da ga ne uznemiravate. Ima gošću...

Recepcionar se nasmeja.

— O, da, video sam kad ste sa Lujzom otišli gore — odvratio je. — Ne sumnjam u to da će se vaš prijatelj izvanredno zabavljati sa njom.

Harold Džekson je izašao na ulicu i odvezao svog konja. Poveo ga je niz ulicu.

Prolazeći pored šerifove kancelarije, zastao je pred otvorenim vratima.

— Ja odlazim, šerife — rekao je.

— A vaš prijatelj? Zar ne odlazite zajedno?

— Ja sam ga zvao, ali on nije želeo da pođe sa mnom. Odlučio je da se do isteka vremena koje još sme provesti u ovom gradu zabavlja sa onom lepom Lujzom iz saluna. Ostali su u hotelskoj sobi.

Šerif izvadi iz džepa časovnik i pogleda na njega.

— Ima još sat i po vremena. Ako ga do tada ne budem video da napušta grad, pokvariću mu zabavu. Zakon je zakon, i kad ja nešto kažem, to mora da se sprovede!

Harold dotače obod šešira u znak pozdrava, i pojaha konja. Napuštajući Vinfild, sa zadovoljstvom je konstatovao da je sve onako kako je on isplanirao u trenutku kad je video šta je uradio...

*

Greg Mekenzi je otvorio oči. U prvom trenutku nije znao gde se nalazi. Bio je mamuran i video je da leži na podu. Uz to, glava ga je bolela.

Još se nije ni setio šta se dogodilo pre nego što se onesvešćen našao na podu, kad je začuo glasove koji su dopirali iz neposredne blizine.

— On je ubica! Nema šta da se čeka, šerife! Nema suđenja, mi ćemo mu suditi!

— To je surovo što je uradio! Moramo ga odmah obesiti, ljudi!

Greg Mekenzi nije znao o kome je reč sve dok nije čuo svoje ime.

— Znali smo da Greg Mekenzi nije obična lutalica! Bio je sumnjiv od početka! On je ubica i odavde neće otići nekažnjen!

Čuvši svoje ime, obratio je pažnju na glasove.

Dopirali su iz usta ljudi koji su se bili okupili oko njega. Njihova lica video je kao kroz maglu. Znao je da je popio mnogo viskija i da zato ne može da rezonuje normalno.

Jedino je znao da je optužen za ubistvo. Tu reč su izgovarali i ponavljali svi oko njega.

Vrata su bila otvorena, a u hodniku hotela bilo je takođe mnogo onih koji su nešto vikali.

Onda je postepeno razaznao šerifovo lice.

— Šta je bilo, šerife? — upitao je zaplićući jezikom.

— Mene pitaš?! Izgleda da si toliko pijan da zaista nemaš pojma o tome šta se dogodilo.

— Još kako se seća, samo se pravi nevešt! — uzviknuo je neko ko se nalazio iza šerifa. — Ne vredi gubiti vreme s njim, odmah ga treba obesiti!

— Mir! — viknuo je šerif. — U ovom mestu, dok sam ja glavni predstavnik zakona, sve će biti po propisima i po zakonu! Ubicu ću strpati u ćeliju i održaće se redovno suđenje!

Onda se obratio Mekenziju:

— Možeš li da ustaneš i hodaš?

Mekenzi ga nije razumeo. Njegov pogled odluta malo dalje, gde je, na podu, u neobičnom položaju, ležala devojka s kojom je, setio se, popio dosta viskija.

— Šta joj je? — upitao je Šerifa.

Opet je neko sa strane viknuo:

— On pita šta joj je! Opasan je tip! Šerife, nećemo čekati suđenje! Obesićemo ga pre nego što ubije još neku od naših devojaka! Može da umakne!

— Ne može — odvrati šerif. — Zar ne vidiš da ne može da stoji na nogama? Mladiću — obrati se on ponovo Mekenziju — potrudi se da staneš na noge, da te odvedem u zatvor, inače će te razgnevljeni ljudi linčovati.

Greg se nekako podigao. Šerif ga uhvati s jedne a njegov pomoćnik s druge strane, te ga povedoše prema vratima.

Mekenzi se pitao šta se ovde dogodilo. Onda se setio i Harolda Džeksona, njegovog dolaska sa devojkom i viskija.

Upitao je šerifa:

— Gde je moj prijatelj?

Šerif ga odmeri iskosa.

— Na koga misliš?

— Na Harolda Džeksona — mamurnim glasom odgovori Greg Mekenzi.

Šerif se i nehotice nasmeja.

— Prijatelj, kažeš, a tukli ste se. Ko će znati šta se mota po vašim iskvarenim mozgovima... Tip o kome se raspituješ, napustio je Vinfild.

— Kuda je otišao?

— Ne znam. Za mene je važno to što je poslušao moje naređenje i shvatio da ovde ja zapovedam i vodim računa o redu i miru. Hajde, Mekenzi, idemo.

Šerif ga gurnu, i Greg pode ispred njega, stalno se spoticući.

Silazili su niz stepenice. Hol je bio pun ljudi koji su negodovali i vikali da Mekenzija odmah treba obesiti.

U dnu stepeništa, stajalo je nekoliko salunskih devojaka. Sve su bile isplakane, sa razmazanom šminkom na licu.

Jedna od njih je uzviknula kad su joj se šerif, njegovi pratioci i Mekenzi približili:

— Štitite ga, umesto da nam dozvolite da mu mi sudimo! Da je ubio neku od vaših žena ili kćeri, sigurno ga ne biste živog odveli do ćelije. Za takve kao što smo mi nije važno, iako ne možete bez nas... Samo mi znamo koliko i vas, takozvanih poštenih građana, dolazi kod nas krišom!

Uto su šerif i Mekenzi, sa ostalima, stigli u hol. Ljudi su ih posmatrali mrkim pogledima; neki od njih su približili ruke drškama revolvera.

Šerif je to primetio, pa je uzviknuo:

— Svako ko pokuša mimo zakona da preduzme nešto, biće uhapšen na licu mesta! U gradu u kom sam ja šerif tako nešto nije dozvoljeno, to vam je svima jasno!

Njegov autoritet i oštrina kojom je govorio, ostavili su na ljude određeni utisak, pa je šerif sa Mekenzijem, nesmetano stigao u svoju kancelariju, iza koje se nalazilo nekoliko zatvorskih ćelija.

— Sreća tvoja što si išao brzo — obratio se Mekenziju. — Mogao si nastradati svakog trenutka.

Mekenzi ga pogleda poluotvorenim i zamućenim očima, pa promrmlja:

— Kako ne bih žurio, kad ste me tako gurali?!

Zatim se šerif obratio svom pomoćniku:

— Uzmi pušku i idi na prozor.

— Šta se dogodilo, šerife? — upitao je pomoćnik.

— Ispričaću ti kasnije... — odgovorio je šerif, a potom je iz fioke izvadio lisice, namaknuo ih Mekenziju oko zaglavaka i odgurao do ćelije čija su vrata bila otvorena.

Gurnuvši ga unutra, rekao mu je:

— Odspavaj malo, da bi kasnije mogao razgovarati normalno.

Čuvši kako se ključ okreće u bravi, Greg Mekenzi kao da se malo otreznio.

— Čekajte... Ništa ne shvatam... Zašto ste me uhapsili i strpali u ćeliju? — upitao je.

Šerif se zagleda u njega.

— Praviš se lud, a? — izlete mu.

— Ne pravim se. Stvarno ne znam.

— Ne verujem ti — hladno je odvratio šerif.

Greg Mekenzi poče grčevito da razmišlja. Šerif je stajao i gledao u njega, očekujući da će čuti nešto. I, nije se prevario. Greg je počeo da govori:

— Sad sam se setio, kad sam napipao veliku i bolnu čvorugu na glavi. Lupio me onaj Džekson... Bio je ljubomoran zbog toga što sam se ja više svidao onoj crnki... Želeo sam da je odbranim od njega, ili nešto slično... Sećam se samo još toga da me je Džekson snažno lupio u glavu. Ne znam šta se posle dogadalo. Takode se sećam da smo svi troje bili pijani.

Šerif zavrte glavom.

— S obzirom da si još uvek pijan, ili, u najboljem slučaju mamuran, dobro si smislio priču. Čak zvuči logično — rekao je šerif.

— Ne da zvuči logično nego je bilo baš tako kao što sam vam upravo ispričao — insistirao je Mekenzi.

— Da, da... Samo, ne znam ko će ti poverovati, s obzirom na sve ono što se zna. Činjenice govore protiv tebe, Greg Mekenzi.

— Ne razumem zašto bi moja priča bila neverovatna — bunio se Greg, koji je postajao sve trezniji.

— Nemaš svedoka. Nema ko da potvrdi tvoju priču, a dokazi potvrduju suprotno.

Rekavši to, šerif se okrenu i ostavi Mekenzija samog, a on prede nekoliko metara hodnika i stiže u kancelariju, gde je, za stolom, sedeo njegov pomoćnik.

— Ne morate mi ništa pričati, šerife — rekao je — u meduvremenu sam, kroz prozor čuo i saznao šta se dogodilo. Dakle, taj tip je udavio Lujzu Hornbi.

— Tako ljudi kažu.

— Ako je to tačno, zašto ga toliko čuvate od njih?

— Ne čuvam ja njega nego se trudim da sve bude po zakonu — odvratio je šerif.

— Plašim se da ovoga puta nećete uspeti da ga sačuvate. Masa je razjarena. Hoće osvetu.

— Dogadalo se to već, mislim da razjarena masa hoće da linčuje okrivljenog.

— Ali, ovoga puta, izgleda, svi gradani su se složili i nema grupe koja misli drugačije. Čuo sam kako se dogovaraju. Očekuju naoružane ljude iz celoga kraja. Doći će i sve

devojke koje rade po salunima u Vinfildu i okolini. Mislim, šefe, da vi i ja sami nećemo moći da izademo na kraj sa njima.

— Zato imamo oružje — hladno je odvratio šerif.

— Ali nas smo samo dvojica. Zar ne bi bilo dobro da porazgovarate sa njima, objasnite im neke stvari i pokušate da ih smirite?

— Ako misliš da bi to bilo najbolje, u redu, idem da razgovaram sa njima. Samo pazi da neko ne ude ovamo dok se ne vratim.

— Bez brige, šefe.

— Kad izadem, namakni rezu na vrata.

Greg Mekenzi je nastavio da razmišlja, kad je čuo da je šerif izašao.

Pitao se zašto je bio toliko glup i primio onog Džeksona u sobu, sa salunskom devojkom. Da ih je odmah izbacio, sada ne bi sedeo u ćeliji, optužen da je ubio nekog.

A nije trebalo ni da pije sa njima. Da je poslušao šerifa i napustio Vinfild, ništa se ne bi dogodilo.

Harold Džekson... Taj tip mu se svideo na početku, dok ga nije bolje upoznao. Kasnije mu je bio odbojan. Bilo je u njemu nečeg što je njemu, Gregu, govorilo da od tog tipa treba bežati. I, pokušao je da ga se otarasi, ali je Džekson išao za njim i nije mu dao mira.

Pitao se da li će šerif uspeti da ubedi sve one ljude da odustanu od namere da ga linčuju.

Čak i ako uspe, to će značiti samo odlaganje smrtne kazne, to je Greg dobro znao.

Bilo kako bilo, Greg Mekenzi je znao da mu se ne piše dobro.

A bekstvo? Vredi pokušati, pomislio je. I ako ga uhvate, ne gubi ništa. Bekstvom može samo da dobije. Zaključio je da bi se isplatio svaki rizik.

Ćelije su bile u dvorišnoj strani zgrade i u njih je galama sa ulice dopirala kroz kancelariju.

Greg je doviknuo šerifovom pomoćniku:

— Hoćete li zatvoriti vrata, smeta mi galama, ne mogu da zaspim.

Pomoćnik ustade od stola i dođe do vrata koja su delila kancelariju od hodnika sa ćelijama.

— Samo spavaj, a ova vrata neću zatvoriti — ironično se smeškao šerifov pomoćnik. Potcenjivački je posmatrao Grega Mekenzija.

— Ne verujete mi? A kako biste mi i verovali. Ipak, voleo bih da znate da tu devojku nisam ja ubio.

Šerifov pomoćnik iskrivi usta i oštrim pogledom prostreli zatvorenika.

— Oh, oprostite, mladi gospodine, nisam znao da ste nevini — rekao je. — Obično svi oni koji dospeju ovamo tvrde da su zatvoreni greškom. Trebalo je odmah da znam da je i sa tobom isti slučaj.

— Ali ja sam zaista nevin.

— Da, da, mora biti. Lujza je tek tako odlučila da okonča život stavivši glavu u vodu...

— Ne, nije, sigurno. To je učinio neko drugi.

— Da, tvoj pradeda. Povampirio se i došao u tvoju hotelsku sobu, da udavi tvoju žensku.

— Mislio sam na onog momka koji je bio sa mnom. I on je bio stranac u ovom gradu, kao i ja — strpljivo je Greg nastavio da objašnjava. Zove se Harold Džekson. Ti gnevni ljudi bi njega trebalo da potraže i pozovu na odgovornost. Po mom mišljenju, sve je jasno. Tip je pobegao, da bi ispalo kao da sam ja ubica. Kažem vam, potražite njega.

— Umukni! — obrecnu se šerifov pomoćnik na Mekenzija, pa dodade: — Mnogo lažeš.

Mekenzi je ćutao. Shvatio je da ne vredi ubeđivati tog čoveka, jer on ima svoje mišljenje, od kog ne namerava da odstupi.

— Slušaj, nitkove — nastavio je pomoćnik — nimalo nisam voljan da se zbog tebe sukobljavam sa građanima. Oni tek što nisu provalili ovamo. Biće pucnjave i gužve. Neću i ja da nastradam zbog tebe...

Počeo je da vadi revolver iz futrole.

— Šta to radite? — zapanjeno je upitao Mekenzi.

— Zar si ćorav? Ne vidiš?

— Vidim, ali naprosto ne verujem da hoćete da me ubijete — odvratio je Mekenzi zapanjeno.

— I hoću.

— Ali vi ste predstavnik zakona i dužnost vam je da ga štitite. Osim toga, šerif vam je naredio da me čuvate...

— Zakon i šerifova reč važe onda kad su u pitanju ljudska bića, a ti si obična zver. Uostalom, nisam dužan išta da ti objašnjavam.

— Kako ćete objasniti šerifu šta se dogodilo?

— Reći ću da si na silu hteo da izađeš iz ćelije, pa sam morao da pucam.

— Kako ćete to moći da kažete, kad je ćelija zaključana spolja?

— Otključaću je kasnije. Baciću na pod i čašu sa vodom. Shvataš? Tražio si vode, a ja sam ti doneo, a ti si onda pokušao da me napadneš... Uostalom, još si pun viskija.

Ovaj se ne šali, pomisli Greg Mekenzi. Svakako će ga ubiti, kako sam ne bi nastradao od razjarene mase. Taj čovek nije bio savestan i pošten šerif.

»Uostalom, još si pun viskija«, rekao mu je šerifov pomoćnik. To bi moglo da se iskoristi, pomislio je Mekenzi.

Uhvatio se za stomak i presamitio se. Okrenuo je leđa šerifovom pomoćniku i glavu naslonio na zid.

— Dajem ti jedan minut da se pomoliš pre nego što se oprostiš od života — nastavio je pomoćnik.

Na to Greg promuca:

— Loše se osećam. Zovite mi doktora.

Pomoćnik se grohotom nasmeja, pa reče:

— Doktora?! Ti si lud! Sada sam ja tvoj doktor. Izlečiću te za sva vremena!

— Onda mi makar donesite nešto da ne bih uprljao ćeliju. Povraća mi se...

Držeći revolver u desnoj ruci, šerifov pomoćnik levom otključa ćeliju.

Mekenzi mu je još uvek bio okrenut leđima. Činio je to namerno, kako pomoćnik ne bi posumnjao nešto.

Čovek od zakona zaustavio se tik iza Mekenzijevih leđa; hteo ja da puca u njega izbliza, da bi pucanj bio što prigušeniji.

Odjednom, Greg Mekenzi se naglo okrenu. U istom trenutku šerifov pomoćnik ispali hitac, ali promaši.

Mnogo mlađi i snažniji, zatvorenik istrže revolver iz pomoćnikove ruke i zamahnu. Drškom revolvera udari čoveka u glavu, i ovaj se skljoka.

Mekenzi ga preskoči i pojuri prema vratima. Tamo su se čuli glasovi. Neko je vikao:

— Pusti nas unutra, ili ćemo provaliti, pa ćeš i ti nastradati!

Mekenzi se vrati do ćelija, pa ode do kraja hodnika, gde je bio prozor prema dvorištu.

Pogledao je napolje. Tamo nije bilo nikoga.

Iskočio je kroz prozor i potrčao dvorištem. Ugledao je dva konja, oba osedlana. Uzeo je onog koji mu je izgledao brži i izdržljiviji.

Izjahao je u malu bočnu ulicu.

Ni tamo nije bilo nikog, ali, čuo se topot. Izgledalo je da su se građani dogovorili da sa svih strana zaposednu zgradu. Mekenzi je imao tek toliko vremena da neopažen, kroz pustu uličicu nađe izlaz iz grada.

Dok šerif i građani budu shvatili da je pobegao, Mekenzi će ostvariti dobru prednost.

Po mraku, njegove tragove niko neće moći slediti, a i on će se lakše i bolje sakriti...

*

Harold Džekson je bio zadovoljan. Izvukao se iz Vinfilda sasvim legal-

no i u taj grad će moći da se vrati kad god to bude želeo.

U međuvremenu, sigurno su uhapsili Grega Mekenzija. A možda više i nije među živima, razmišljao je.

Posle dva sata neprekidnog jahanja, stigao je u malo naselje. Imalo je samo jednu veću i četiri male, bočne ulice. Sve je moglo pešice da se pređe za pet minuta.

Iako se mrak uveliko bio spustio, to malo mesto nije bilo pusto. Iz jednog saluna dopirala je galama, a ispred je bilo vezano za direk mnogo konja.

Po svemu sudeći, bio je to Gostaun, malo naselje u koje su zalazili kopači iz okolnih rudnika.

I on je zaustavio konja pred salunom, i vezao ga za direk.

Kad je ušao u lokal, niko nije obraćao pažnju na njega. Svi su glasno govorili, dovikivali se i pili jeftini viski.

Otišao je do šanka i zatražio kriglu piva. Čim ju je dobio, platio je, popio pivo i izašao.

Nikad ne treba sasvim biti siguran, mislio je, i zaključio da je za njega bolje da za što kraće vreme što više odmakne od Vinfilda.

Iako je bio uveren da je sve udešeno tako da njega niko ne bi okrivio za smrt salunske dame, nešto ga je teralo da pođe dalje.

Krenuo je prema leptirastim vratima.

Do izlaza, trebalo je da pređe još metar ili dva, kad je i nehotice usporio korak, jer je čuo nešto što mu se učinilo interesantnim.

Jedan poprilično pijan čovek govorio je drugom:

— Skot Morton čuva tu mapu kao oči u glavi. Kažu, ima jednog ortaka s kojim namerava da eksploatiše zlatnu žilu... Da je mene hteo da uzme za ortaka, već bih se obogatio...

I njegov sagovornik je saplitao jezikom:

— Morton je tu mapu dugo čuvao u sefu, u Rinvilu. Sada čujem da ju je uzeo odatle, pre nekoliko dana...

Bez ustručavanja, uveren da ga ti momci kasnije ne bi poznali, Harold im priđe i upita ih:

— Oprostite, čujem da pominjete ime moga rođaka... Upravo sam na putu da ga posetim. Stanuje li daleko odavde?

Obojica kauboja ga pogledaše ravnodušno.

— Stari Morton živi u Rinvilu. Tamo mu je kuća, momče, valjda toliko znaš...

— Da, znam, samo mi je ovaj kraj nepoznat, pa zato pitam je li to daleko.

— Ako nastaviš da jašeš, stići ćeš tamo pre nego što svane.

Bez reči, Harold Džekson izađe na ulicu.

Da li je čovek kog je Greg Mekenzi čekao taj Skot Morton, pitao se. Možda jeste, a možda nije. U ovom kraju ima mnogo i rudnika zlata, i kopača, i tragača, ispirača...

Ako se radi o istom čoveku, onda ne vredi da ide u Rinvil, jer je čovek već trebalo da se sastane sa Mekenzijem, a to bi značilo da je mapa kod njega.

Nemajući pred sobom određeni cilj, Harold Džekson odluči da još iste noći odjaše do Rinvila i pokuša da nađe kuću u kojoj živi Skot Morton, a posle i mapu...

Kad bi za kratko vreme došao do poveće sume novca, ili nemale kese sa zlatnim grumenjem, njegov otac bi promenio mišljenje o njemu i video bi da je sposoban da živi i bez njega...

A tek što bi, zahvaljujući činjenici da se sam domogao novca, mogao da uživa i troši!

Sve više se zanoseći tim mislima, Harold Džekson je poterao konja.

*

Greg Mekenzi je gonio konja jer je znao da samo brzina kojom će nestati iz okoline Vinfilda može da mu

spase život. Dobro razmislivši, zaključio je da zaista sve činjenice govore protiv njega i da je priča, koju šire građani Vinfilda, i u koju veruju, sasvim logična.

Mogao bi, sada, da jaše u nedogled, da se zaustavi tek u Baton Ružu, ili dalje, u Nju Orlinsu.

Tamo ga, verovatno, niko iz Vinfilda ne bi pronašao. A poternice?

Ne, neće ići daleko, odlučio je.

Neće celog života da bude begunac i mamac na lovce za ucenjenim glavama.

Ako želi da živi mirno, moraće da potraži Harolda Džeksona i dovede ga u Vinfild, kako bi ovaj posvedočio da je on, Džekson, ubio salunsku damu.

Jedino mu je bilo stalo da ga na tom putu niko ne omete, da ga ne pronađu progonioci, jer u tom slučaju neće imati šanse ni vremena da objašnjava ko je kriv i ko treba da odgovara pred zakonom.

Jahao je već nekoliko sati, ne nailazeći ni na jedno, ni najmanje naseljeno mesto. To mu je odgovaralo.

Često se osvrtao, zastajao i osluškivao, ne bi li otkrio progonioce.

Ali, niko ga nije sledio.

Naravno, građani Vinfilda su morali otkriti da je pobegao, ali u kom pravcu, to nisu mogli znati. A iz grada su vodili putevi na sve strane.

I, svaki veći put se, kasnije, račvao na još po nekoliko manjih puteva.

Građani bi morali da sastave najmanje deset potera da bi bili sigurni da će ga kad-tad sustići.

Usred noći, koliko god se ti ljudi pravili važni i želeli linč, teško bi se odlučili da krenu u nepoznato, protiv, po njihovom mišljenju opasnog ubice.

A što se tiče salunskih devojaka, kojih je sigurno bilo mnogo manje među gnevnim građanima, one, koliko god ogorčene, nisu mogle mnogo pomoći eventualnoj poteri. Možda bi samo otežavale i komplikovale stvar.

Greg se nije sećao da mu je Harold Džekson rekao odakle je. Ali, raspitivaće se o njemu. Možda nije izdaleka. A ako je sada ubio, možda mu to i nije prvi put, možda ga ljudi već znaju, a možda po šerifovim kancelarijama vise poternice s njegovim imenom i cifrom na koju je ucenjen.

Pomislivši na to, Greg oseti gorčinu; tamo gde bi eventualno ugledao poternicu sa likom Harolda Džeksona, sigurno bi ugledao i onu na kojoj je njegovo ime.

Bar dok ne nađe Džeksona, moraće se skrivati i lažno predstavljati.

Nije više mislio na starog Skota Mortona, s kojim je trebalo da se sretne protekle večeri, da bi zajedno otpočeli primamljiv posao. Sada je mislio kako da dokaže istinu i nastavi da živi mirno, ne plašeći se da će ga neko uhapsiti ili, čak, ubiti.

Uostalom, i nije krenuo u tom pravcu. Morton je živeo u Rinvilu, a on, Greg Mekenzi, Vinfild je napustio u suprotnom pravcu.

Osim toga, čvrsto je verovao da Morton nije u svojoj kući, ukoliko se nije teže razboleo.

No, sada mu to nije bilo važno.

Morao je pronaći Džeksona, odvesti ga u Vinfild, a tek potom će misliti kako će postupiti dalje.

Procenio je da je jahao, neprekidno, najmanje četiri sata. Za sve to vreme nije nikoga sreo, niti primetio ikakav znak da mu je neko za petama.

Odlučio je da zastane i da se odmori. Odmor je bio potreban i konju, koji je zaista bio izdržljiv i brz. Sigurno je to bio šerifov konj, čim je stajao u dvorištu njegove kancelarije.

Sjahao je u maloj udolini okruženoj stenama.

Konja je pustio da pase, a sam je seo u travu. Nije kod sebe imao ni čuturu sa vodom, ni zalogaj hrane. Ipak, osećao se koliko-toliko sigurnim što je kod sebe imao revolver, koji je uzeo od šerifovog pomoćnika.

Sedeći i posmatrajući konja kako pase, primetio je malu senku, koja je proletela nedaleko od njega.

Zec! Znači, u ovom kraju ima zečeva. Kako bi mu dobro došao jedan, da ga ispeče na ražnju!

Uzeo je revolver, stavio prst na obarač i podigao se. Laganо je koračao i motrio.

Nije morao dugo da čeka.

Sledećeg zeca kog je primetio nije uspeo da pogodi jer se ovaj izgubio pre nego što je Greg pucao, ali je zato pogodio trećeg koji je naišao.

Nije prošlo mnogo vremena, a meso se već peklo. Na sreću, Greg je u džepu imao šibice, tako da je vatru napravio još pre nego što je odrao zeca.

Bio je veoma gladan i odmah je pojeo više od polovine pečenog mesa. A onda je počeo da se priprema za nastavak puta.

Pitao se kada će mu se ukazati sledeća prilika da jede i zato nije ostavio ostatak mesa nego ga je poneo sa sobom, umotavši ga u nekoliko velikih listova koje je ubrao s jednog gustog žbuna.

Pitomi konj mu je sam prišao kad je Greg zviznuo.

*

Kad je Harold Džekson stigao do prvih ulica Rinvila, na horizontu su se pomaljale prve konture sunca.

Grad je spavao, samo tu i tamo se čuo lavež pasa. Sve je bilo mirno.

Zastao je pored male, neugledne kuće i pokucao na prozor. Pojavila se, ubrzo, starija žena, i, zbunjena, gledala u stranca, pokušavajući da se seti da li ga je ikada ranije videla.

Mladićevo lice joj je bilo nepoznato.

Ipak, otvorila je prozor.

— Dobro jutro, madam — učtivo je pozdravi Harold. — Oprostite mi što vas budim u ovo doba... Želeo bih da mi kažete gde se nalazi kuća Skota Mortona. Dolazim izdaleka, on je moj ujak...

Gledajući ga sanjivim očima, žena spremno odgovori, očigledno zadovoljna što može da pomogne strancu:

— Idite ovom ulicom do kraja, a potom svrnite u desnu bočnu ulicu. Tamo ima mnogo niskih kuća, ali je Mortonova nešto viša, i veća. Otprilike je peta ili šesta od ugla i ima zelenu kapiju, s leve strane jedan, a sa desne dva prozora. Nećete je promašiti, jer se prilično razlikuje od svih okolnih kuća.

— Hvala, madam, i, još jednom oprostite... — reče Harold i nestade.

Žena mu je dobro objasnila gde se nalazi Mortonova kuća, i on ju je lako našao.

Uz put nikog nije sreo.

Pored kapije, bile su široke vratnice koje su popustile na jedan Haroldov pritisak. Dok je padala, reza je škripnula, ali se to iz unutrašnjosti kuće nije moglo čuti.

Ušao je u dvorište i tamo sjahao. Konja je vezao za jedan stub, a zatim se osvrnuo. U jutarnjoj izmaglici, video je nekoliko pomoćnih zgrada.

Po svemu što je čuo, Morton je, moglo se zaključiti, živeo sam.

Ako je tako, neće biti teškoća, lako će ga savladati. Ako je kod kuće, razume se. Ako nije...

Mapu je sigurno poneo sa sobom, mislio je.

Nastojeći da ne izazove nikakav šum, Harold Džekson se prišunjao dvorišnom ulazu u kuću.

Pritisnuo je kvaku, ali ona nije popustila. Vrata su bila zaključana.

Prišao je dvorišnom prozoru. Sa zadovoljstvom je konstatovao da je on samo pritvoren i otvorio ga je bez mnogo buke.

Pogledao je unutra i ugledao mračan hodnik bez nameštaja. Popeo se na sims i uskočio unutra.

Stajao je izvesno vreme.

Kad su mu se oči privikle na polutamu, video je da iz hodnika ima četvoro vrata. Jedna sigurno vode u

kuhinju, mislio je, druga u hol, a treća i četvrta u sobe.

Lagano je išao od vrata i osluškivao.

Tek kod četvrtih, čuo je glasno disanje.

Znači, Morton je kod kuće. To sigurno nije čovek s kojim je Greg Mekenzi trebalo da se sastane, jer je onaj na putu. Ovo je neki drugi, ali ako ima mapu, onda je svejedno.

Haroldu Džeksonu je bilo stalo samo do toga da dođe do novca ili zlata a da ne mora da radi. Što više novca za što kraće vreme i što manje truda, to je bila njegova deviza.

Oprezno je pritisnuo kvaku i otvorio vrata.

Kad se našao u sobi, disanje se čulo glasnije. Čak suviše glasno. Kao da je čovek bio u groznici ili teško bolestan.

Ali, to za njega nije bila prepreka da ostvari ono što je hteo.

Drškom revolvera, koji je već držao u ruci, udario je usnulog čoveka u glavu.

Ovaj je samo jeknuo, a onda se umirio. Njegovo disanje nije više bilo onako glasno.

Sad je Džekson počeo da pretura po starčevim stvarima. Izvukao je sve fioke koje je video na nameštaju, podigao tepih, jastuk, slamaricu.

Mapu, bar u toj sobi, nije našao, mada mu je bilo najlogičnije da je starac čuva negde pored sebe.

Onda je ugledao pantalone na naslonu stolice, i prevrnuo džepove.

Ni tu ništa nije našao.

Ljut, krenuo je u druge prostorije.

Tako reći prevrnuo je celu kuću, ali od mape ni traga. Možda oni pijanci nisu ni znali šta govore?

Ali, da je bilo tako, ne bi bio tačan ni podatak o imenu i mestu boravka Skota Mortona.

Kad je završio pretresanje kuće, Harold Džekson je konstatovao da je dan uveliko svanuo i da, čak, sija sunce.

U trenutku, uplašio se da bi neko mogao naići i otkriti ga, ali se ubrzo smirio pošto je bio uveren da ga niko nije video, osim one žene sa periferije.

Odlučio je da se vrati do starca.

Ušao je u sobu i oslušnuo. Čovek još nije bio došao k svesti.

Prišao mu je i pogledao ga.

Bio je to čovek od blizu šezdeset godina, sasvim sede kose. Sada je već disao ravnomernije, što je moglo značiti da će se uskoro osvestiti.

Harold je bio nestrpljiv i nije bio raspoložen da čeka. Počeo je da drmusa starca.

Ovaj, posle minut-dva, otvori oči.

Ništa ne shvatajući, gledao je u Džeksona.

— Vi ste Skot Morton, zar ne? — upitao je mladić.

— Da... Glava me nesnosno boli... — tiho je odgovorio Morton. — Otkud vi u mojoj kući? I, ko ste vi?

Harold Džekson nije odgovorio odmah. Podigao je ruku sa revolverom.

— Tražim mapu koju ste pre kratkog vremena uzeli iz banke u Rinvilu.

— Nije kod mene — brzo je odgovorio starac. — Dao sam je svom ortaku, da bi se pripremio...

— Kako se zove vaš ortak?

Gledajući u revolver, starac uplašeno odgovori:

— Greg Mekenzi.

— Zar nije trebalo juče da se sastanete sa njim u Vinfildu?

— Trebalo je, ali se nisam osećao dobro i bilo mi je teško da se pridignem. Očekivao sam Mekenzija...

Harold Džekson, iako mlad, bio je lukav i prevejan. Odjednom je viknuo:

— Lažete, Mortone! Kako ste dali mapu Mekenziju, kad ga niste ni videli otkako ste je uzeli iz banke?! Tu je, kod vas. Reći ćete mi gde ste je sakrili, inače... — govorio je Harold pretećim glasom.

Morton ga je posmatrao bespomoćno.

— Mapa zaista nije kod mene — ponovio je.

Harold Džekson zgrabi starca za gušu i steže je.

— Govori gde je, matora cicijo!

Morton je mahao rukama, dajući znak Džeksonu da ga pusti.

— Hoćeš li mi reći gde je?! — upitao je Džekson.

Starac potvrdno klimnu glavom.

Mladić ga pusti.

— Ja je moram uzeti s tog mesta — rekao Morton.

— Objasnite mi, ja ću...

— Ne vredi, nećeš je naći — bio je uporan Morton. Harold mu je verovao. Jer, da je mapa bila na nekom koliko-toliko pristupačnom mestu, on bi je našao.

Morton se pridigao u krevetu. Prilično teško je stao na noge, a potom uzeo pantalone i obukao ih.

Ne obraćajući pažnju na Džeksona, izašao je iz sobe, a zatim i iz kuće.

Uputio se prema štali. Džekson je sve vreme išao iza njega, s revolverom u ruci.

Morton uđe u štalu i iz nje iznese motiku. Stade pred mladića, zažmiri očima i reče:

— Skloni to gvožđe, nervira me!

—Samo ti radi svoj posao, stari, i ne brini za moje gvožđe. Ono mi sasvim dobro stoji u rukama.

Morton se nasloni na držalje motike i zagleda se u drskog mladića.

— Ne znam ko si, ali pretpostavljam da si bandit, čim si kadar da napadneš nenaoružanog, starog i uz to bolesnog čoveka. Ova čvoruga na glavi — popipa se Morton po temenu — nije mi iskočila sama. Mora da si me dobro udario dok sam spavao. Vidim, sve u kući je ispreturano. Samo, pazi. Ja sam, kao što vidiš, bolestan, a možda su mi i dani odbrojani. Ne marim i ako me ubiješ, možda mi je takva smrt i milija. Predomislio sam se. Od mape nema ništa. Da si bio makar malo uljudniji...

U trenutku, u Haroldu Džeksonu naraste gnev. Ali, šta je mogao da uradi s tim starcem, osim da ga ubije, a od toga ne bi imao ništa, jer ne bi znao gde je mapa.

U Rastonu se izvukao od onog ubistva koje je njegov otac, zahvaljujući novcu i moći, uspeo da prikaže kao samoubistvo. Izvukao se i iz Vinfilda, i sada mu nije bilo potrebno da na vrat natovari ubistvo koje će verovatno lako biti dokazano.

Shvatio je da je starac bio spreman da mu da mapu, ali da se uzjogunio kad je video da on, Džekson, neće da skloni oružje.

Mladić stavi revolver u džep.

— Je li ovako dobro? — upita.

— Nije. Radi šta znaš, ne tiče me se. Ubij me, ako hoćeš.

— I hoću — odvratio je Džekson grubim glasom. — Pošto ste uzeli motiku, pretpostavljam da ste mapu zakopali negde u dvorištu. I ja mogu prekopati dvorište i naći je.

— Sumnjam u to. Dvorište i nije tako veliko, ali iza kuće, iza one ograde, imam veliku baštu. Pucanj će se čuti, i ljudi će naići pre nego što počneš da kopaš. Kao što vidiš, ne isplati ti se da postaneš ubica. Ukoliko već nisi. Ne verujem da bi ti ovo bilo prvi put. Deluješ hladnokrvno i surovo — govorio je starac, kao da želi što više da prkosi i napakosti napadaču.

Harold Džekson, međutim, nije želeo lako da odustane od mape. Za kratko vreme bi se lako i brzo obogatio i ne bi više morao raditi, razmišljao je.

Starac se zagleda u njega. Još uvek je stajao oslonjen na držalje motike.

— Je li, da nisi ti član Holtove bande? Čujem da Brajan Holt i njegovo društvo ovih dana prave nered u okolini našega grada. Ko te je poslao ovamo?

— Greg Mekenzi — slagao je Džekson ne trepnuvši.

— Ne verujem ti. Greg je dobar mladić. Imao sam prilike da radim sa njim i uverio se u to da je vredan i sposoban momak. Ti si obična lenčuga, čim hoćeš da se dokopaš ne-

čega što ti ne pripada. Znaš li ti koliko sam ja tragao za zlatnom žilom? Više od polovine svoga života! A sve to vreme sam obradivao zemlju i pošteno radio sve što je trebalo da se radi. Desetak godina, u mladosti, ispirao sam zlato u rukavcima Red Rivera. Za sve te godine uspeo sam da skupim novca samo za ovu kuću. Jedino sam želeo da pod stare dane uživam i odmaram se. Zato sam se uortačio sa Mekenzijem. Hteo sam da, u početku, sakupim nešto novca, a da potom eksploatisanje zlatne žile prepustim njemu. On je mlad i vredan, njemu bi to dobro došlo... Nisam se ženio, nemam dece, a njega bih prihvatio kao sina...

Svakog drugog na Haroldovom mestu, ta priča bi dirnula. Ali, njega nije.

— Isto vam je — rekao je. — Ionako ćete uskoro umreti, i pod zemljom će vam biti svejedno ko eksploatiše žilu koju ste pronašli.

— Mladiću — naglasio je starac tu reč — savetujem ti da odeš odavde neokrvavljenih ruku. Mapu nećeš dobiti čak ni preko mene mrtvog, u to budi siguran. Idi kod Holtovih, pridruži im se i nastavite da pljačkate i ubijate sve dok svi ne budete ubijeni.

Vratio je motiku u štalu, izašao iz nje i prošao pored Džeksona i ne pogledavši ga.

— Hej! — povika mladić za njim, pre nego što je starac ušao u kuću.

Morton zastade i okrenu se.

— Šta hoćeš?

— Gde je Brajan Holt? — upita Džekson.

— To bi ti trebalo da znaš.

— Ne znam. Gde je?

— Sinoć sam čuo da je u okolini Edrona, u jednoj skrivenoj dolini. Tamo se ulogorio sa svojim banditima, i odatle idu u akcije. Znači, nisi njihov? Ili si se izgubio usput? — ironično je dodao Škot Morton.

Džekson mu nije odgovorio. Prišao je konju, odvezao ga od grede, pojahao ga i napustio Mortonovu kuću.

*

Tačno tri meseca od toga događaja, Harold Džekson je stigao u Raston.

Bilo je rano pre podne kad je ujahao u dvorište ranča svog oca. Prozor radne sobe bio je otvoren.

Harold mu je prišao i pogledao unutra.

Njegov otac je sedeo za pisaćim stolom i nešto čitao. Očigledno se bio udubio, jer nije primetio da je neko ušao u dvorište.

Harold pokuca na otvoreni prozor. Stiven Džekson se trže i pogleda u tom pravcu.

Na njegovom licu pojavi se širok osmeh, a oči mu zasvetleše radošću.

— Sine, vratio si se?! — izgovorio je glasom koji je podrhtavao od iznenadne radosti.

— Kao što vidiš, oče!

— Uđi, nemoj da se muvaš okolo kao kakva škitnica!

Harold se nasmeja i nestade iz vidokruga starog Džeksona.

Ovaj izađe na vrata. Tamo se srete sa sinom.

Zagrlili su se. Stiven je dugo tapšao sina po ramenu.

Harold se odvoji od njega i pogleda ga u oči. Učinilo mu se da u njima vidi suze.

— Jedva sam čekao da se vratiš, sine — govorio je Džekson uzbuđeno. — Mnogo si mi nedostajao i stalno sam mislio na tebe.

— Pa ti si me oterao od kuće i savetovao da se ne vratim brzo — prebacio mu je Harold.

— Pa, je li vredelo? Jesi li osetio život? Vidim da dobro izgledaš, znači dobro si jeo. Radio si, pretpostavljam, inače se ne bi održao.

— Naravno da sam radio. I zaradio...

Otac ga je gledao zadivljeno. Zagrlivši ga, uvede ga u kuću.

U velikom holu, obojica su seli u fotelje.

— Pa, pričaj mi, sinko, gde si bio i šta si radio. Sve me interesuje. Harold napravi kiselo lice.

—Zar moram baš odmah da ti pričam? — upitao je nervoznim glasom. — Nećeš me pustiti da se malo odmorim?

— Nisam znao da si umoran... Mogao sam pretpostaviti, ali se nisam setio. Da, da... verovatno si jahao celu noć.

— Jesam...

— Onda lezi — reče Stiven Džekson.

U tom trenutku se Harold podiže i pođe prema vratima. Otac je iznenađeno gledao za njim.

— Kuda ćeš?

— U grad.

— Zar nisi umoran?

— Toliko nisam. Idem da odigram koju partiju karata.

Stiven Džekson je hteo da kaže još nešto, ali je Harold već bio pojahao konja i poterao ga prema putu.

Otac ga je ispratio tužnim pogledom. Kako sam i mogao pomisliti da će se promeniti nabolje za samo nekoliko meseci, pitao se.

Uzdahnuvši, vratio se u kuću.

*

Celu prvu noć na putu svog bekstva i traganja za Haroldom Džeksonom, Mekenzi je malo razmišljao o tome koliko vremena će mu trebati da uđe u trag čoveku koji mu je doneo reputaciju ubice.

Više je mislio o tome kako da dođe do kojeg dolara, kako da ode negde da radi a da ne bude primećen ili prijavljen. A trebalo je preživeti bar onoliko vremena koliko će mu biti potrebno da bi došao do Džeksona.

Jahao je i celog tog dana. Tu i tamo bi ostavio iza sebe neku usamljenu farmu. Bio je gotovo siguran u to da bi dobio ako ništa ono bar nešto za hranu, ali mu je bili stalo do toga da što dalje odmakne od Vinfilda.

U toku sledeće noći, premoren, zastao je na jednom skromnom mestu, na kom je bilo i dovoljno sočne trave, za konja. U blizini je bio potočić, u kom se osvežio i, zatim, napojio konja.

Odlučio je da odrema sat ili dva, pa da nastavi. Pretpostavljao je da čovek kakav je Harold Džekson traži samo veće gradove, da neće zalaziti u one manje, ili u sasvim mala naselja, gde bi ga svako primetio.

U gužvi velikog grada lako je mogao da se kreće a da ne bude sumnjiv, i da ga niko ne pita za ime.

Skinuo je sedlo sa konja i stavio ga pod glavu. Brzo je zaspao.

Kad se probudio, sa zaprepašćenjem je konstatovao da sunce već izlazi.

Prespavao je celu noć!

Sad više nije mogao biti siguran da ima veliku prednost nad eventualnim pratiocima ili goniocima.

Kad je stao i pogledao uokolo, primetio je, u dolini, na oko tri milje jahanja, poveće mesto. Oko njega bilo je mnogo rančeva, i manjih i velikih.

Čvrsto je verovao da ovamo još nije stigla vest o njegovom navodnom ubistvu, i krenuo je, glavnim putem, prema gradu.

Prolazeći pored malog ranča na milju od grada, zastao je i upitao ženu koja je poslovala oko bašte.

— Madam, dobro jutro... Koji je ovo grad?

Žena podiže glavu i pogleda stranca.

— Eldron, sinko — odgovorila je.

— Tražiš nekog?

— Ne, ne tražim, u prolazu sam i...

— Nema pola sata da me je to isto pitala jedna devojka. I ona je došla iz istog pravca. Bila je toliko prašnjava i oznojana da je sada ne bih prepoznala, osim po zelenoj haljini...

Greg Mekenzi nije imao vremena

da sluša ženu koja je tako rano bila raspoložena da razgovara sa strancem; zahvalio joj se i odjahao dalje.

Pokajao se što je nije pitao ima li posla na njenom imanju. Mogao je da uradi nešto, da zaradi dolar ili dva. Čim je tako rano radila sama, lako se moglo pretpostaviti da živi sama. Greg se pitao da li da se vrati, ali je onda zaključio da će biti bolje da nastavi put.

Bio je ljut na samoga sebe što je prespavao celu noć.

Stigao je do prvih kuća.

Jedan salun na periferiji grada već je bio otvoren. Mogao je da uđe i okrepi se, koliko god želeo da sačuva ono malo novca što je imao. Kad je pobegao iz zatvora, bio je odlučio da troši samo ono što bude zaradio, a da ono što mu je ostalo i dalje čuva, sve dok ne bude pronašao Harolda Džeksona.

Ali, iako teška srca, morao je načeti i tu rezervu.

Sjahao je pred salunom i ušao.

Ujutro je bilo nekoliko gostiju.

Prišao je šanku i zatražio pivo.

Kad ga je dobio, i kad je kriglu prineo usnama, neko ga dodirnu po ramenu.

On se okrenu.

Ugledao je prašnjavo lice devojke u zelenoj haljini. Odmah je zaključio da je ona žena nju pominjala.

— Greg Mekenzi? — upita devojka smeškajući se.

Mekenzi ju je gledao zbunjeno. Hteo je da odgovori potvrdno, ali se nije usudio. Već se osećao kao progonjen i nije ni u koga imao poverenja.

— Srećna sam što sam vas našla... — nastavila je devojka. — Nemate potrebe da me se plašite, nisam neprijatelj...

Gregu je palo na pamet da odmah ustane i napusti salun, te da odjaše dalje.

Ali, devojka je nastavila:

— Zovem se Glorija Piters... U Vinfild sam stigla istog dana kada i vi, i odmah vas primetila. Želela sam da steknem vašu naklonost, ali me vi uporno niste primećivali...

Još jedna salunska dama, pomisli Mekenzi. Pretvara se da mu je prijatelj, da joj se on sviđa, samo da bi ga namamila u klopku.

Verovatno je ogorčena na čoveka koji je ubio njenu koleginicu i nije žalila ni truda ni vremena da dođe do njega, kako bi mu sama sudila.

Možda je htela da pokaže svim onim naoružanim ljudima da je sposobnija od njih i da će se prva dočepati Grega Mekenzija.

Greg je odmeri, ne bi li primetio neko oružje kod nje. Nije mogao videti ništa, jer je u nabore široke suknje mogla sakriti i nekoliko revolvera, pa i celu pušku, a to se ne bi videlo običnim posmatranjem.

Shvatio je da mu ne vredi da pobija da je on Greg Mekenzi. Jedino se nadao da je ta devojka usamljeni osvetnik.

— Znači, sviđao sam vam se... od početka... — rekao je odsutno, tek da bi nešto rekao.

— Da... — obori devojka pogled.

— U vašem poslu je rizično da simpatije poklanjate nepoznatim muškarcima — nastavio je.

— Niste me shvatili, gospodine Mekenzi... Ja u Vinfildu još nisam imala nikakav posao. Došla sam sa jednog imanja koje je od Vinfilda bilo udaljeno desetak milja. Tamo sam živela sa ocem, kog su pre izvesnog vremena ubili banditi Brajana Holta. Ja sam se bila sakrila malo dalje, u gustiš, i mene nisu primetili. Zato su zapalili kuću... Mi nismo imali ništa osim onog komada zemlje, i morala sam da mislim na to kako ću preživeti. U mojim godinama, kad su u sličnoj situaciji, devojke se odlučuju za salun. Tamo se može zaraditi i preživeti. Ne krijem da sam ja to isto nameravala, mada sam više želela da nađem neki pošten posao, možda u prodavnici, ili u nekoj boljoj kući, da radim kao sluškinja...

Mekenzi ju je gledao pravo u oči.

Sme li joj verovati? Priča zvuči prilično uverljivo, ali je vešte žene mogu i izmisliti. Svaka žena je glumica, pomisli Greg. I dalje je bio veoma oprezan.

Devojka je nastavila:

— Dakle, stigla sam u Vinfild istog dana kada ste vi stigli. Pomešala sam se sa onim devojkama, ali sam izbegavala da se srećem sa muškarcima. Nisam ni sa jednim bila do sada — ponovo je oborila glavu.

Kad ju je podigla, pogledala je Mekenzija pravo u oči i sigurnim glasom rekla:

— Zaljubila sam se u vas i očekivala da mi pridete. Zato sam druge odbijala. Učinilo mi se da ste drugačiji nego ostali i da bi bilo šanse da se zbližimo i bolje upoznamo. Pratila sam vas i imala utisak da me ne primećujete. Da li se sećate mog lika?

Mekenzi se nasmeja.

—Možda kada biste se umili i očešljali... Niste ni našminkani [illegible] salunu ste sigurno bili udešen[illegible] razliku od sada. Ovako, kad vas [illegible]dam, vaš lik mi nimalo nije poznat. Čak ne mogu dobro da vidim ni da li ste lepi. Vidim vam samo oči i zube.

Glorija Piters napravi grimasu i slegnu ramenima, a zatim nastavi:

— Pratila sam svaki vaš korak dok ste bili u Vinfildu... Kad ste uzeli sobu u hotelu, ja nisam izlazila iz svoje, koja se nalazila tačno preko puta vaše. Osluškivala sam i pratila šta se događa sa vama i oko vas. Takođe sam videla kad je vaš prijatelj došao kod vas sa devojkom...

Sada Mekenzi naglo pokaza interesovanje za Glorijinu priču. Zagledao se u nju i slušao je gotovo bez daha.

— Čula sam svaku reč. Znam i za prepirku tog momka sa pokojnom Lujzom. Vikao je: »Samo se ti napij vode! Nije dobra kao viski, ali će ti koristiti da bolje vidiš!« Posle izvesnog vremena počeo je da je doziva, da bi na kraju, pre nego što je pošao, rekao: »To nisam hteo. Nisam želeo da te udavim«...

—Vi ste to čuli?

— Otkud bih znala?

— Zašto još tada niste preduzeli nešto, da spasete devojku?

— Nisam mogla pretpostaviti da joj je život u opasnosti — odgovorila je Glorija iskreno. — Uz to, obojica ste bili pijani, i nisam se usuđivala da išta preduzmem. Bila sam uverena da se dobro zabavljate utroje i... Ako ste mi se i sviđali, i ako sam želela da budem sa vama, to je, po mom mišljenu, moglo da bude samo na jedan način: da budemo sami, a da ste vi trezni...

Mekenzi je osećao kako mu srce snažno lupa. Ona je svedok njegove nevinosti! Jedini svedok! Doduše, nije mogao znati šta je Harold govorio Lujzi, jer nije bio pri sebi, i ta devojka, Glorija Piters, mogla je izmisliti da je to čula, kako bi zadobila njegovo poverenje.

Ipak mi je život u pitanju, pomisli Mekenzi, i odluči da proveri devojku da li govori istinu.

Sve dok se nije napio znao je šta se događa i sećao se o čemu je razgovarao sa Haroldom Džeksonom. Ako je ova devojka zaista prisluškivala, znaće da kaže nešto od onoga što se zaista zbivalo dok nije počela svađa.

— Vi ste, dakle, videli Džeksona, kad je sa devojkom došao u moju sobu?

— Da. Čula sam, i videla, kad je pokucao na vrata sobe jedanaest, i rekao nešto kao: »Vidi koga ti dovodim... Da znaš da sam mislio na tebe. Lepo ćemo se zabavljati«... Vi ste ga na to, kad je već ušao, strogim glasom upitali postoji li neki način da ga se otarasite...

Bilo je tako. Ova devojka je govorila istinu.

— Jedina, od svih, znam da niste ubica. S obzirom na to da mi je mnogo stalo do vas, odlučila sam da pođem za vama, kad sam prime-

tila da bežite. U stvari, od trenutka kad su vas strpali u zatvor, ja sam sa dva konja čekala nedaleko od zatvora, na izlazu iz grada, pretpostavljajući da će se dogoditi čudo i da će vam uspeti da umaknete. Tako je i bilo, ali imali ste već konja i krenuli ste drugim putem... Kao što vidite, niste uspeli da mi izmaknete...

Devojčin osmeh se ugasio kad je Greg Mekenzi grubo upitao:

— Dok se događalo sve ono čudo u Vinfildu, zar niste mogli da se ponudite kao svedok i njima ispričate sve ovo što ste meni sada ispričali!?

— Ne bi vredelo. Salunske devojke su bile toliko ogorčene da bi me rastrgle, tim pre što su znale za moje simpatije prema vama. Svi bi mislili da hoću da vas spasem iz ličnih razloga. Osim toga, sve činjenice, to je i vama jasno, govore suprotno. Iako sam bila nova među devojkama, građani me ipak smatraju jednom od njih, a to znači da moja reč ne bi mnogo vredela...

— Zašto ste pošli za mnom?

Devojka je gledala u šank.

— Zato što mogu zamisliti kako vam je. Nazivaju vas ubicom, a vi to niste. Osim toga... Ne, ne očekujem od vas ništa... Želim samo da vam pomognem koliko mogu. I, ako mogu. Dozvolite mi da jašem sa vama, vodite me sa sobom. Ne tražim ništa od vas, Greg. Biće mi dovoljno da sam u vašoj blizini.

— Ali, devojko, ja sam begunac i svakog trenutka može da me stigne kiša metaka. Vi biste samo stradali pored mene.

— Nije važno. Ja ionako ne znam ni šta da radim, ni kuda da idem.

Mekenzi uzdahnu.

— Šta predlažete? — upita.

— Ništa. Pretpostavljam da vam je stalo do toga da pravog ubicu odvedete u Vinfild, i da ste krenuli u potragu za njim. Je li tako?

— Naravno.

— Uz put ćete morati da se skrivate, jer ste zasad, dok se ne nađe pravi ubica, vi zločinac koga traže. Morate se sakrivati, za razliku od mene.

— Da, da. Ne treba da me ubeđujete dalje. Izgleda da mi je vaše društvo neophodno. Pa, neka bude. Ali, znajte da ja lutam bez cilja. Ne mogu ni pretpostaviti gde bih mogao pronaći Harolda Džeksona. Lutaću prostranstvima Zapada sve dok ne budem nabasao na njega, pa makar to trajalo i nekoliko godina.

— Biću uz vas sve to vreme — rekla je Glorija Piters jasnim glasom. — A sada bih predložila da ja odem u hotel, da se malo uredim, jer sama sebi smetam što sam ovakva, zatim da kupim nešto hrane, donesem vode, i da nastavimo put.

— Imate li novca kod sebe? — upita je Mekenzi.

— Imam. Ponela sam sve što je bilo u našoj kući. Na sreću, ova mala ušteđevina stajala je u metalnoj kutiji, i nije stradala od požara. Možete me sačekati ovde, ako ne želite da se pojavljujete i pokazujete u gradu.

— Sačekaću...

Devojka je odmah napustila salun.

Greg Mekenzi je pomislio da u svakoj nesreći ima i malo sreće. Ovo je za njega bio novi trenutak.

Postoji, na svetu, bar jedna osoba koja zna da je on nevin u slučaju ubistva Lujze Hornbi. I, toj osobi je mnogo stalo do njega, i zato će mu pomoći iskreno.

Jedini problem u svemu tome bila je činjenica što je ta osoba žena i što će on o tome morati voditi računa. Neće moći da jaše danonoćno, moraće da misli o tome je li ona gladna ili žedna . . .

Sa muškarcem bi bio drugi slučaj, mada je Greg Mekenzi samom sebi priznavao da bi najviše voleo da je sam.

U tim jutarnjim satima u periferijski salun nije ulazilo mnogo ljudi.

Greg Mekenzi je za šankom stajao čitav sat, kad se Glorija najzad pojavila.

Nije odmah mogao da je prepozna.

Njegovu pažnju su privlačile žene u zelenim haljinama, ali onih nekoliko koje su prošle pored saluna otkako je Glorija otišla, bile su iz toga mesta.

Na Gloriju, kad je naišla, Mekenzi gotovo i nije obratio pažnju, osim što je jednim površnim pogledom konstatovao da ona ima zanosne obline.

Tek kad mu je pogled, klizeći odozdo nagore, stigao do očiju, prepoznao je Gloriju.

Imala je veoma svetlu kožu i nežne crte lica. Oči su joj bile krupne i svetle, oivičene tamnim trepavicama i obrvama. Smeđa kosa joj je u sjajnim, gustim uvojcima padala na ramena.

Imala je na sebi platnenu košulju zategnutu na oblim grudima i upasanu u jahaće pantalone, koje su otkrivale njegove široke bokove.

— Evo me — rekla je smeškajući se.

— Kako ste uspeli da se toliko promenite za kratko vreme? — upitao ju je Greg zadivljeno.

— Uzela sam sobu u hotelu i okupala se. Pored hotela je radnja u kojoj sam kupila odeću . . . Onu haljinu sam jednostavno ostavila u hotelskoj sobi. Ne bi ni koristila na putu, nezgodno je jahati u njoj, a osim toga je puna prašine, a ja nemam vremena da je operem.

Podigla je ruku u kojoj je držala poveće bisage.

— I njih sam kupila, a potom napunila hranom. Tu je i čutura sa vodom. Možemo krenuti.

Greg Mekenzi ju je namerno pustio da izađe pre njega. Gledao je za njom. Nije pamtio da je skoro video tako lepu žensku figuru.

U svoj svojoj nesreći i jadu, osećao je i zrnce radosti što se pored njega našla ovakva devojka . . .

*

Stari Stiven Džekson je, otkako mu se sin vratio, bio u stalnoj brizi i stalno je strepeo da Harold ne uradi nešto zbog čega bi napravio problema i sebi i njemu.

Sa strepnjom je očekivao, naročito noću, kad Harold nije bio kod kuće, da će neko naići i javiti mu da mu je sin uhapšen. Na nešto gore nije smeo ni pomišljati.

A Harold Džekson je živeo isto kao i pre: i danju i noću je bio po salunima, kockao se, pio viski, provodio vreme sa salunskim damama.

A onda, jednoga dana, kad se vratio iz grada, ozbiljnim glasom je rekao ocu:

— Mislim da mi je vreme da se ženim, oče.

Stiven Džekson ga je odmerio pažljivo. Obradovao se u sebi, jer bi to moglo značiti da će se Harold najzad smiriti i da će biti daleko od svih opasnosti koje odnosi život po salunima i među sumnjivim ljudima.

— Misliš li konkretno na neku devojku? — upitao je sa smeškom, ali i strepeći od odgovora, jer je znao da se njegov sin druži isključivo sa salunskim devojkama.

— Da, mislim . . .

— Nadam se da nije devojka iz saluna?

— Pa, kako se uzme — odgovori mladić.

— Objasni mi to pobliže, molim te — hladnim glasom reče Stiven Džekson.

— Nije od onih što za novac idu sa muškarcima. Ova radi za šankom. Tako sam se zaljubio u nju da više i ne pijem. Samo sedim za stolom i gledam je. Mirna je i ljubazna. Lice joj je prekrasno. A tek telo . . .

— Čekaj, sine . . . Znaš li uopšte kako se zove? Iz čije je porodice?

— Ništa ne znam o njoj, nova je ovde. Mislim da je rodaka gospodina Mičela i da mu pomaže. Tu je u

gostima. Fina devojka, kažem ti. Svideće ti se.

— Čekaj, Hari . . . A otkud znaš da nema verenika ili da bi pristala da se uda za tebe. Pitao si je već?

— Nisam, ali . . . Mislim da se i ja njoj sviđam, jer me često gleda.

— Da . . . Ti si zgodan momak, a uz to i bogat, Hari. Nema devojke koja te poznaje a koja se ne bi udala za tebe.

— Nije baš tako, oče. Mnoge se ne bi udale za mene upravo zato što me dobro poznaju. Ovu bi trebalo da osvojim pre nego što suviše sazna o meni.

— Možda si u pravu . . .

Iako je Stiven Džekson maštao o tome da mu se sin oženi devojkom iz ugledne kuće, sada mu je bilo svejedno. Jedino mu je bilo stalo do toga da se Harold najzad smiri i da počne da živi kao pravi domaćin, vodeći računa o kući, imanju, porodici.

— Imaš moj blagoslov, sine — rekao je.

— Imao ili nemao, ta devojka će biti moja! — odvratio je mladić sigurnim glasom.

Stiven Džekson se nasmešio i ušao u kuću.

Bilo je vreme ručku, ali Džekson je više bio raspoložen da sanjari.

Seo je na klupu, ispružio noge i zažmurio, okrenuvši lice prema suncu.

Bio je u roditeljskom domu, zaštićen od strane moćnog oca, siguran, bezbedan . . . Razmišljao je o tome kako će popodne otići u grad i prići svojoj izabranici.

Mislio je na druge žene i devojke koje je sretao u životu. Bilo je među njima pravih lepotica, ali ovako lepu i čednu još nije bio sreo.

Kroz zatvorene kapke, osetio je da se nečija senka nadvila nad njim.

— Gospodine Džeksone . . . — čuo je.

Otvorio je oči i pred sobom ugledao slugu Trevora.

— Da?

— Traži vas neki gospodin.

— Ko je?

— Neki stranac.

— A kako se zvao? Valjda se predstavio?

— Ja sam, Harolde — pojavio se Greg Mekenzi, gurnuvši slugu u stranu.

Od iznenađenja, Harold Džekson nije mogao da izusti ni reč. Ne verujući svojim očima, zurio je u Mekenzija.

Ali, onda se sabrao i nasmejao se, rekavši:

— O, to si ti, moj stari prijatelju Greg Mekenzi! Baš mi je drago što te vidim!

Ustade sa klupe i raširenih ruku pođe prema Mekenziju, da ga zagrli.

— Pa, kako si mi, druže? — i dalje se smeškao.

— Hvala na pitanju, dobro — hladno odgovori Mekenzi. — Došao sam da porazgovaram sa tobom.

Sluga se povuče.

Čim su ostali sami, Mekenzi nije izdržao: pesnicom je snažno udario Harolda u bradu.

Mladi Džekson se zatetura i pao na zid.

Mekenzi mu je prišao i ponovo ga udario.

Harold je počeo da se brani, i sada su udarci pljuštali s obe strane.

— Dođe mi da te ubijem pesnicama! — uzviknuo je Greg Mekenzi.

— Mene? Zar ne vidiš koliko sam bezazlen? — smeškao se Harold. — Nisam ni naoružan. A kao stari drugari trebalo je najpre da se izljubimo, a ne da se tučemo.

— S tobom ne nameravam da se šalim — odvrati Mekenzi. — I prestani da me zoveš drugom.

— Pa, čekaj, Greg. Šta ti je odjednom?

Prestali su da se tuku. Stajali su jedan naspram drugog i gledali se.

— Još pitaš šta mi je? Ubio si onu devojku . . . — počeo je Mekenzi,

ali ga je Harold prekinuo, usred reči, glumeći da je veoma iznenađen.

— Koju devojku? — upita. — Ne znam o čemu govoriš.

— I te kako dobro znaš o čemu govorim, Harolde. O događaju u Vinfildu. Doveo si devojku u sobu, Lujzu Hornbi, da bismo se malo zabavljali. Doneo si i viski. Sećaš li se?

— O, da. Ja sam potom otišao. Pretpostavljam da si se lepo zabavljao sa njom.

— O, da. Veoma lepo — ironično je odvratio Greg Mekenzi.

— Drago mi je. Znao sam da ćete se vas dvoje složiti — smejao se Džekson.

— Slušaj, dosta je bilo gluposti, Haroldė!

— Zaista te ne razumem . . .

— Lupio si me i onesvestio . . .

— Nije moguće. Pa ti si bio moj drugar. Zašto bih ja to uradio?

— Bio si pijan.

— Da, sad se sećam. Ali, i ti si bio pijan i nisi znao za sebe, Greg.

— Dakle, ostavio si me onesvešćenog, a kad sam došao k sebi, u hotelskoj sobi sam ugledao šerifa i gomilu razgnevljenih ljudi.

— Zar Lujza više nije bila sa tobom?

— Dobro znaš da nije, jer je tada već bila mrtva. Ti si je udavio u mojoj hotelskoj sobi.

Harold je gledao u Grega kao da stvarno ne shvata o čemu se radi.

— Pa to je užasno — rekao je. — Uveravam te da je Lujza bila živa kad sam ja odlazio. Sećam se da sam te udario drškom revolvera po glavi, jer sam bio ljut što se ona odlučila za tebe a ne za mene. Za sve je kriv onaj prokleti viski. Mogu samo da zamislim šta se posle toga dogodilo.

— Šta?

— Onako pijan, posvađao si se sa devojkom, možda ste se i potukli. . .

— Prestani, Harolde. Govoriš gluposti. Tu devojku si ti ubio.

— Zašto bih je ubio baš ja? Isto si mogao ti da uradiš, Greg. Obojica smo bili pijani, a ti si ostao sa njom, pošto sam ja otišao.

— Slušaj, Harolde, sada si preterao. Iz ovih stopa ideš sa mnom.

— Kuda?

— U Vinfild.

— Ma nemoj? Ne idem.

— Ideš. Tamo ćeš priznati svoju krivicu.

— Ti si malo lud. Nikuda ja ne idem.

— Nisam te mesecima uzalud tražio, Harolde. U životu nikoga nisam ubio, a na tebe sam toliko kivan da bih to mogao učiniti. Međutim, ja sam čovek koji se pridržava zakona. Zato nameravam da te predam vlastima u Vinfildu. Ne zalazim u nedela koja si činio posle toga, a o kojima sam nešto načuo.

— Greg, mene se sve to ne tiče. Šta ja imam da izjavljujem tamo u Vinfildu, kad su tebe uhvatili na delu. Sav svet tamo zna da si ti ubio devojku. Dokazi su nedvosmisleni, i glupo je da mene uvlačiš u to.

— Ti si se pobrinuo da ispadne sve onako kako je ispalo, kako si izvukao sebe, Harolde.

— Ne misliš valjda da će ti tamošnji šerif poverovati kad budeš rekao da sam ja ubica? Čovek me je video kad sam napuštao grad u roku koji mi je dao. I u hotelu su znali da si ostao sa devojkom.

Harold Džekson uđe u kuću i ubrzo izađe; noseći bocu sa viskijem i dve čaše.

Natočivši piće, jednu čašu pruži Gregu.

— Popij, dobro će ti doći da se okrepiš.

Greg Mekenzi prihvati čašu, osećajući da je to upravo ono što mu je potrebno u tom trenutku.

— Ne vidim razloga da se uzbuđuješ — nastavio je Harold. — Od toga događaja prošlo je gotovo četiri meseca, slučaj je tako reći zaboravljen. Ti si daleko od Vinfilda, a i ja. Nema potrebe da se iko vraća tamo.

— Nije stvar u tome.

— Nego?

— Ne želim da celog života budem begunac. Nikada to nisam bio. Možda, po nekim merilima, ne živim najčasnije, ali ubica nikada nisam bio niti želim da to ostanem u očima građana Vinfilda, bez obzira na to što je taj grad sada tako daleko odavde.

— Da si bio pametan, mogao si izmisliti neki razlog za smrt one devojke — rekao je Harold. — Moglo je to biti samoubistvo, ili srčani udar dok se devojka umivala...

— Ljudi nisu idioti, Harolde. To bi bile priče za malu decu, a ne za šerifa i sudiju.

— A mogao je neko neopažen ući u sobu i udaviti devojku dok si ti bio u nesvesti.

— Ne vredi da izmišljaš detalje, Harolde. Došao sam po tebe, da te vodim u Vinfild, i ne odustajem od toga.

— Neću nikada i ni pred kim reći da sam ubio onu devojku — bio je uporan Džekson.

— Hoćeš! Moraćeš! Znao sam da nije sve u redu sa tobom. Mislim da nisi baš sasvim normalan.

Harold Džekson je pocrveneo.

— Nijedna od onih devojčura nisu zaslužile da neko strada zato što... Mislim, za takve nije šteta...

Greg Mekenzi ga je gledao začuđeno.

— Rekao sam da nisi sasvim normalan, Harolde, te devojke su isto toliko ljudska bića kao i mi. Isto toliko su zaslužile da žive. Nešto ti zaista fali. Sada, kad vidim koliko si bogat i kad znam šta tvoj otac znači ovome gradu, pitam se zašto si se otisnuo u svet bez prebijenog centa...

Harold Džekson se nasmeja.

Priđe Mekenziju i prijateljski ga potapša po ramenu.

— Ostani ovde koliko god želiš. Svega ima u izobilju, a daću ti i nekoliko hiljada dolara.

— To mi nudiš tek tako?

— Kao prijatelju — odgovori Harold.

— Ne nego zato da bih ćutao. Drugim rečima, tom svojom ponudom priznaješ ubistvo. Ne želim da diskutujem s tobom. Idem u »Srebrni mesec«, tamo te čekam. Ako te nema za jedan sat, dolazim po tebe. Nemoj pokušavati da me namagarčiš, jer ti to neće uspeti. Naći ću te, makar pod zemljom.

Greg Mekenzi se okrenu i napusti dvorište ranča Stivena Džeksona.

Otišao je u salun »Srebrni mesec«, gde je od pre izvesnog vremena radila Glorija Piters, pošto je u Raston stigla pre Grega, da ispita situaciju. Njih dvoje su sve brižljivo pripremili, kako ne bi došlo do neželjenog obrta.

Sedeo je dvadesetak minuta i lagano ispijao pivo, kad se u salunu pojavio šerif Abraham Voker.

— Vi ste Greg Mekenzi? — upitao je.

— Da, ja sam.

— Podite sa mnom, uhapšeni ste — rekao je šerif.

— Šta sam uradio?

— Ubili ste devojku u Vinfildu, pre četiri meseca. Poternica za vama je na mom stolu, u kancelariji.

— Ovo nije Vinfild.

— Znam. Bićete sprovedeni u Vinfild, ili ćemo telegrafski javiti da dođu po vas.

— Šerife, ja nisam ubica.

— Podite sa mnom u zatvor, pa kad bude vreme da dajete izjave, pričaćete do mile volje.

Greg pogleda u Gloriju. Ova priđe njemu i šerifu.

— Šerife, ja sam svedok njegove nevinosti. Ubistvo zbog kog ga traže nije izvršio on nego vaš sugrađanin Harold Džekson.

Šerif kao da se trže. Pomislio je da je devojka u pravu, ali ništa nije rekao na to.

— Moja je dužnost da vas uhapsim — obratio se Gregu Mekenziju. — Ako još imate svedoka, lako ćete dokazati svoju nevinost.

— Šerife, ova devojka i ja smo svedoci da je ubistvo u Vinfildu iz-

vršio Harold Džekson. Zašto ne uhapsite njega, pa njega predate vlastima?

Šerif je ćutao.

U isto vreme, na ranču Džeksonovih, razgovarali su Stiven i Harold.

Stiven je sve video i čuo, od trenutka kad se u dvorištu pojavio Greg Mekenzi.

— Šta je hteo ovaj mladić? — sumnjičavim glasom je upitao stari rančer svoga sina.

— Pusti ga...

— Pominjao je neko ubistvo, Hari?

— Da, pominjao ga je.

— I? Ko ga je počinio?

— Ne misliš valjda da sam ja?! — grubo je uzviknuo Harold.

— Zašto bi te on mesecima tražio?

— Zato da bi se izvukao, kako ti nije jasno...

— Mnogo toga mi nije jasno, sine — tužnim glasom je rekao stari Džekson. — Ako zaista nisi kriv, podi sa njim u Vinfild. Zakon je zakon, i dokazaće se da nisi ti ubica.

Stiven Džekson je govorio tako iako je verovao da je stranac bio u pravu.

— Ne idem ja nikud. Tu stvar ću sa njim da sredim kako ja umem!

I, već se uputio prema konju.

— Hari! — viknu Stiven za njim. — Čekaj!

Ali, mladić je već bacio sedlo na konja i pojahao ga, te ga isterao iz dvorišta.

Otišao je u salun gde ga je čekao Greg Mekenzi.

Nije se iznenadio kad je ugledao šerifa; naprotiv. Očekivao je da će ga ugledati kako hapsi Mekenzija, jer je upravo on rekao šerifu da je Mekenzi u gradu. Nekoliko minuta pošto je ovaj napustio dvorište Džeksonovih, naišao je šerif, kom je Harold u nekoliko rečenica ispričao o slučaju Mekenzi, koji se dogodio u Vinfildu.

Kad je ušao u salun, nežno je pogledao u Gloriju, koja mu je uzvratila pogledom punim prezira.

— Harolde — obratio mu se šerif — ovaj mladić i devojka tvrde suprotno od onoga što si ti rekao. Njih dvoje su svedoci događaja.

Harold se zagleda u devojku.

— Pa... kako ona da...

— Ja sam zajedno sa Gregom došla iz Vinfilda. Sve sam čula i videla šta se dogodilo. Želim da potvrdim da on nije ubica.

Harold Džekson poblede. Sve njegove nade i želje vezane za tu devojku odjednom su morale da se ugase na najgori mogući način.

Postepeno je počeo da shvata da se ovoga puta neće izvući. Pogledao je u šerifa. Ovaj ga je posmatrao hladno, kao da je hteo reći: »ovoga puta me tvoj otac neće potkupiti«. Drugo je bilo kada se nešto moglo skriti, ali sada...

Harold učini nešto što niko nije očekivao: naglo je izvukao revolver i nanišanio na Grega Mekenzija.

Šerif se baci u stranu, a Greg se lako pognu.

Tako Haroldov hitac promaši.

Ali, mladi Džekson je i dalje pucao.

Uto je i Mekenzi izvadio revolver. Morao je da se brani. Najpre je Haroldu pucao u ruku, da bi ga sprečio da koristi revolver.

Međutim, kad mu je desna ruka bila povređena, Harold je nastavio da puca levom. Više nije birao metu: ispaljivao je hice i prema Mekenziju, i prema devojci, i prema šerifu.

I šerif je izvadio revolver.

Posle nekoliko minuta, Harold je ležao na podu, dok je Mekenzi bio ranjen u rame, a šerif u desnu nogu.

A onda je u salun uleteo Stiven Džekson.

Videvši sina na podu, okrvavljenog, sagnuo se i podigao mu glavu. Mladić ga je gledao očima iz kojih je nestajao život.

— Sine... Hari... — jecao je stari

Džekson. Onda je podigao glavu prema Mekenziju.

— Mladiću, za ovo ćete platiti glavom — rekao je glasom punim bola i gneva.

— Ne, tata... — progovorio je Harold — ... nije on ni za šta kriv... ja sam ubio onu devojku... pustite čoveka... Svi možete posvedočiti da sam priznao ubistvo... žao mi je, tata, što nisi imao sreće sa mnom... zamisli kao da nikada nisi imao sina...

Haroldova glava klonu.

KRAJ

F. Foks

SUMNJIVA ODLUKA

Doktor Brajan Votson je prebirao po spisima i knjigama, za pisaćim stolom, u delu kuće koji mu je ujedno služio i kao ordinacija i kao radna soba.

Ponoć je odavno bila prošla i u kući je vladala ugodna tišina. Osim Votsona, u zgradi je bila samo njegova domaćica Linda, starija žena, koja mu je već godinama vodila domaćinstvo. I ona je spavala.

Sa ulice nije dopirao nikakav šum; u to doba bi samo katkad prošao neki kauboj, vraćajući se iz saluna. Roksprings je bilo mirno mesto. Taj mir je bio poremećen pre izvesnog vremena, kad je mladi kauboj Rej Bajnabi bio ubijen iz zasede. Pričalo se da je to nedelo »Bande iz Menarda», koja se u tom kraju dotad nije pojavljivala.

Ipak, to nerasvetljeno ubistvo bilo je dovoljno da unese nemir u inače mirni Roksprings. Prepričavale su se priče o onome šta banditi rade u drugim krajevima, a to je uticalo na stanovnike grada i okoline da postaju mnogo oprezniji nego ranije.

Odjednom, pažnju doktora Votsona privukao je prigušeni topot, koji se čuo sve glasnije.

Podigao je glavu od stola i oslušnuo.

Topot je sada bio već sasvim blizu. Doktor je procenio da je u pitanju samo jedan jahač.

Ustao je od stola i krenuo prema prozoru, ali je napolju bio mrak, i on ništa nije video.

Topot je utihnuo pred njegovom kućom.

Doktor prođe kroz ordinaciju, zatim kroz hodnik. Zastade na samim vratima očekujući da će čuti nešto ili da će ne[illegible] pokucati na vrata.

Nije [illegible] vario.

Čulo se tiho, oprezno kucanje. Nije odmah otvorio vrata; za njega je, u tom trenutku, posetilac bio nepoznat. Votson nije imao neprijatelja, ali nikad nije mogao znati ko i zašto ima nešto protiv njega. Uzeo je petrolejku i palidrvce, i upalio lampu.

— Ko je? — upitao je pošto se nakašljao.

— Gari Losthom... — čuo je odgovor. To mu nije značilo ništa, a, osim toga, bilo je izgovoreno nesigurnim glasom.

— Koji Losthom? — pitao je doktor Votson. — Koga tražite?

— Doktora Votsona...

— Zašto?

Ranije, doktor Votson nije bio tako nepoverljiv. Znao je da nikom nije učinio ništa nažao i bio siguran da mu se neće dogoditi ništa neprijatno.

Ali, i Rej Bornabi je bio miran čovek, koji nikom ništa nije skrivio, pa je jedne noći bio ubijen u potaji, a da niko nije znao zašto, niti ko je to učinio. Tek posle tužnog događaja se počelo pričati da je to nedelo bande iz Menarda, ali to niko nije mogao dokazati.

Onda je čuo odgovor:

— Ja sam novi naseljenik u okolini Rokspringsa. Stigao sam pre dve nedelje i nisam imao prilike da se upoznam sa vama. Od suseda sam čuo... Ali, doktore, ja ne bih pričao mnogo. Žena mi se porađa i ja sam došao da vas zamolim...

Votson brzo skide rezu i otvori vrata.

Pred njim je stajao visok mlad čo-

vek u kaubojskom odelu. Bio je upadljivo bled na svetlosti lampe.

— Stanujete daleko? — upitao ga je Votson.

— Desetak milja južno od grada — odgovorio je mladi naseljenik. — Žena je sama kod kuće, a i bolesna je...

— Sačekajte koji minut, samo da uzmem torbu i ostalo što mi treba — reče lekar i brzo nestade u kući.

Vrata na kojima je kaubojski stajao bila su sa ulične strane. Doktor je, prošavši kroz ordinaciju i uzevši ono što mu je trebalo brzo otišao u štalu, osedlao konja i izveo ga kroz dvorišnu kapiju, koja se otvarala na malu, sporednu ulicu.

Gari Losthom se trgnuo kad je čuo topot iza svojih leđa; kad se okrenuo, video je doktora Votsona kako vodi konja.

Ostavio ga je pred vratima, a onda ušao u kuću, probudio domaćicu i zamolio je da namakne rezu sa unutrašnje strane i da nikog ne pušta unutra dok se on ne vrati.

Zatim je, zajedno sa Losthomom, odjahao prema izlazu iz grada.

Uz put, do skromnog imanja mladog naseljenika, nisu razgovarali; svaki od njih bio je udubljen u sopstvene misli, i obojici se žurilo.

Međutim, doktor je stigao prekasno; mlada gospođa Losthom više nije bila živa. Njeno telo je bilo još toplo i on je konstatovao da je prošlo možda deset-petnaest minuta kako je izdahnula.

Ali, uz nju je bila beba koja je davala znake života, mada je bila gotovo sasvim modra.

Ne obraćajući pažnju na mladog kauboja, koji je zanemeo od iznenadnog bola, Votson je preduzeo sve da bi spasao makar malog dečaka.

I, posle izvesnog vremena, začuo se detinji plač.

Cele te noći Votson je ostao uz dete i Garija Losthoma.

Ujutru, pre nego što je očajni i umorni domaćin zaspao, Votson mu je predložio da on uzme dečaka i ponese ga sa sobom u svoju kuću, jer tamo ima uslove potrebne za negu deteta

Rekao je da će ga čuvati i negovati izvesno vreme, dok dečak ne ojača.

Votson je poslednjih nekoliko meseci porodio pet mladih žena iz Rokspringsa i okoline, i nije razmišljao mnogo o tome koja od njih će dobiti malog Losthoma.

Saznao je od mladog kauboja da je njegova žena još pre nekoliko meseci odredila jedno žensko i jedno muško ime za bebu; želela je da se, ako bude sin, zove Donald.

Tako je od prvog trenutka i Losthom zvao dete, a i lekar.

Doktor Votson je bio čovek dobre duše i voleo je svakog. Malog Donalda je, međutim, od trenutka kad ga je ugledao onako sićušnog, pomodrelog i bespomoćnog, voleo nekako drugačije.

Znao je da mu ne može nadoknaditi izgubljenu majku, ali ono što je osećao prema tom malom stvorenju bilo je za njega nešto neobično.

Za desetak godina, koliko je u tom kraju radio kao lekar i poradao žene, kroz njegove ruke prošle je mnogo beba i on ih je sve na neki način smatrao svojom decom.

Ipak, prema Donaldu je njegova ljubav bila mnogo izraženija i nežnija.

Kad se ujutro pojavio kod kuće sa malim zamotuljkom, njegova domaćica Linda gledala ga je iznenađeno.

Znala je da je njen poslodavac dobar čovek, ali joj nije bilo jasno zašto je svojoj kući doneo jedno novorođenče. Kad joj je Votson objasnio šta se dogodilo sa dečakovom majkom, Linda je počela da plače.

Kroz suze je upitala:

— Ko će dojiti bebu? Hoće li preživeti?

Doktor je nežno pogledao u zamotuljak. Mali Donald je spokojno spavao.

— Ništa ne brinite, Linda — odvratio je — sve će biti u redu. Pričuvajte bebu za trenutak, samo da se presvučem. — Pružio je ženi zamotuljak.

— Kuda nameravate da je odnesete?

Odlazeći u drugu prostoriju, doktor Votson je, ne okrećući se, odgovorio:

— Kod gospođe Barnabi.

— Da li ste sigurni da je to najbolje rešenje? Možda bi mogla i gospođa Mi...

Doktor odmahnu rukom.

— Imao sam vremena da razmišljam — rekao je. — Mislim da će to biti najboljie. Ima više razloga što sam se odlučio baš za tu ženu.

*

Rej i Melinda Barnabi stigli su u Roksprings godinu dana ranije. Nisu imali ništa, ali se Rej nadao da će radeći kod bogatog brata Patrika zaraditi dovoljno novca za život.

Nadao se i tome da će vremenom uspeti da uštedi određenu sumu i kupiti malo zemlje na kojoj će, kad bude mogao, sazidati kuću.

Rej je bio vredan i, mada je bio rođeni gazdin brat, radio je više nego svi ostali. Nijedan unajmljeni kauboj nije radio predanije od njega.

Ipak, Patrik ga nije postavio za predradnika, kako su to svi očekivali. Rekao je da za to još ima vremena, kao i da je Rej premlad da bi preuzeo na sebe toliku odgovornost.

Jedini razlog koji je Rej imao protiv takve Patrikove odluke bio je u visini predradnikove plate. Da ju je on dobio, pre bi mogao da skupi za kuću.

Inače, plata koju je dobijao kao i svi kauboji, bila mu je dovoljna za život i nikom se ni na šta nije žalio.

Bio je povučen; nije zalazio u salune, klonio se pijanih kauboja, pića i svadljivih ljudi.

Patrik je bio dosta stariji od njega, a od kuće je otišao osam godina ranije. Sve to vreme se njih dvojica nisu videli, ali je Patrik jednom godišnje pisao kući i isto toliko puta sam dobijao pisma.

Znao je da u njegovom kraju nema obradive zemlje i da njegova porodica živi veoma skromno, a iz pretposlednjeg pisma je saznao i to da se Rej oženio.

Pozvao ga je da dođe kod njega u Roksprings, da živi u njegovoj kući i radi na imanju.

Rej i Melinda su bili u Patrikovoj kući gotovo godinu dana kad je neko, jedne noći, iz zasede ubio Reja.

Melinda je bila pred porođajem. Od šoka, porodila se nešto ranije.

Ipak, devojčica koja se rodila samo jedan dan pošto joj je otac poginuo, bila je zdrava i sposobna za život. Doktor Votson ju je redovno obilazio i davao savete mladoj udovici.

U trenutku kad se rodio mali Donald, Gledis Bornabi je imala četiri nedelje.

Uprkos tome što je od porođaja prošlo malo vremena, Melinda je bila na nogama i obavljala sve uobičajene poslove, uključujući i one koje je ranije obavljao njen muž.

Patila je za njim, ali se i trudila da što više vremena posveti maloj Gledis.

Kad je toga dana na vratima ugledala doktora Votsona, ljubazno ga je pozdravila.

Nije odmah primetila da Votson nije sam.

Lekar je nastojao da bude ljubazan i da se smeši, koliko je to već mogao posle naporne i neprospavane noći i sve one gorčine koju je zbog tužnog događaja nosio u sebi.

— Dobro jutro, gospođo Barnabi... — rekao je i ušao u prostoriju.

Tek tada je Melinda primetila zamotuljak iz kog je virila dečija glavica.

— Dobro jutro, doktore... — gledala ga je iznenađeno i začuđeno.

— Donosim vam jednog malog

gladnog dečaka. Na sreću, imate mleka dovoljno i za tri novorođenčeta...

Melinda je bila inteligentna mlada žena. U trenutku je shvatila da ta beba nema majku, jer činjenica da ju je doktor Votson doneo kod nje, da je nahrani, mogla je da znači samo jedno: da je mlada žena umrla na porođaju.

U očima Melinde Barnabi pojavi se izraz tuge.

Ništa nije rekla.

Prišla je Votsonu, uzela od njega bebu, otišla s njom do kreveta i sela. Otkopčala je bluzu i počela da doji malog Donalda.

Doktor Votson je prišao kolevci i pogledao usnulu devojčicu rumenih obraza.

Onda je, po ko zna koji put otkako ja počeo da zalazi u tu kuću, konstatovao da je Patrik Barnabi, s obzirom na to da je bio bogat i raspolagao sa nekoliko zgrada na svom imanju, mogao svom bratu ustupiti i neke druge prostorije, a ne sobu koja je bila u nizu onih što su se, u pomoćnoj zgradi, davale ostalim unajmljenim kaubojima i njihovim porodicama.

Da li je Patrik Barnabi razmišljao o tome da bi svog sestrića i ženu pokojnog brata mogao da tretira drugačije nego ostale, koji mu nisu ni u kakvom srodstvu?

I, šta će Melinda u toj kući, gde nije bio običaj da se daje utočište udovicama kauboja zaposlenih kod Patrika Barnabija.

Votson je, zagledan u kolevku, razmišljao o tome još izvesno vreme, a onda je zaključio da za to sigurno postoji neki razlog i da nije upućen u sve što se događa u porodici Barnabi.

Pogledao je u Melindu; dok je mali Donald sisao, ona ga je nežno gledala. Bio je tako sićušan da se nije mogla oteti osećanju samilosti prema njemu.

Kad je dečak prestao da sisa, Melinda ga je ostavila na krevetu i otišla do ormara, iz kog je izvadila čiste bele krpe. Vratila se do mališana i prepovila ga.

Sve to radila je ćutke.

Onda je bebu stavila u kolevku, pored male Gledis, koja je bila vidno krupnija od Donalda.

Stajala je pored kolevke dok nije videla da su obe bebe mirne i usnule, a onda je prišla doktoru Votsonu.

Duboko i bolno uzdahnuvši, upitala ga je:

— Doktore, čije je to dete?

Ime koje je čula od doktora nije joj bilo poznato.

—Kako je mali dospeo kod vas? — pitala je dalje.

Votson joj je ukratko ispričao šta se dogodilo. Ne želeći da se mlada žena uzbuđuje, nije pričao detalje i brzo je promenio temu.

Govorio je o svakodnevnim stvarima, ali to Melinda Barnabi kao da nije slušala. Nju je zanimalo nešto drugo.

Uhvatila je Votsona za ruku i poverljivo mu šapnula:

— Doktore, pomozite mi! Ja ne izlazim iz kuće, niti poznajem ikog drugog ko bi mi mogao pomoći...

— U čemu je stvar? — upitao je Votson.

— Želim da saznam tačno ko je ubio Reja. Moram to da saznam!

— Koliko je meni poznato, Patrik je već prijavio slučaj zatražio istragu. Čuo sam i da je dao akontaciju nekom detektivu.

— Sasvim je to tačno, ali ja bih ipak želela na svoju ruku da preduzmem nešto.

— Zar imate razloga da sumnjate u iskrenost Rejovog brata?

— Ne, nemam. On je, otkako smo došli ovamo, uvek bio dobar prema nama. Ipak...

— Ipak?

Žena je bila u nedoumici.

— Ne znam ni sama...

— Ako ste već odlučili da mi se obratite, i ako mi verujete, budite do kraja otvoreni i recite mi u čemu je stvar.

Melinda Barnabi je lako porumenela. Pognute glave, kao da joj je neprijatno, rekla je:

— Prvih nekoliko meseci po našem dolasku, on se... ponašao tako čudno... prema meni... Kao da mu Rej nije bio rođeni brat...

— Hm... Razumem... — odgovorio je Votson i prvi put malo pažljivije osmotrio mladu ženu.

Bila je prilično visoka i lepo građena. Lice joj je delovalo umiljato; imala je smeđe okrugle oči i crnu sjajnu kosu sa prirodnim, sitnim kovrdama.

— Da li ste nešto govorili Reju? — upitao je doktor.

— Nisam, jer mi nije bilo jasno... nisam mogla da razlučim da li je to bilo zato što sam žena njegovog brata ili... Međutim, tek mnogo kasnije, kad Reja više nije bilo, razmislila sam bolje i zaključila da je onakvo Patrikovo ponašanje ipak bilo malo... kako da vam objasnim... neuobičajeno. I, onako se ponašao uvek kad Rej nije bio kod kuće.

— Da li vam je u tom smislu nešto i rekao?

— Ne, nije. Nikada. Zato sam i bila u nedoumici. On nije ni govorio, niti išta preduzimao, samo... Gledao me je čudno i pokazivao da nije ravnodušan.

Votson se zamislio.

Patrika Barnabija je poznavao desetak godina, još od vremena kad se naselio u Rokspringsu, koji je tada bio prilično mali i nije bilo teško znati ko sve stanuje u njemu.

Tada je Patrik Barnabi bio veoma mlad. Bio je zgodan, ugledan i bogat — kupio je najbolje imanje i sazidao sve nove zgrade na njemu. Ona glavna je bila verovatno najlepša u celom kraju.

Za sve to vreme, bar po izgledu, nije se menjao. Sada je bio možda još privlačniji nego ranije. Ženu nije imao, mada su devojke uzdisale za njim. Smatrao je da mu je dobro i bez žene, jer je uvek imao poneku prijateljicu među salunskim damama i one su mu, čini se, bile dovoljne.

— Kako se ponaša sada, kad nema Reja? — upitao je doktor Votson?

— Po svemu sudeći, veoma žali brata. Kod mene retko dolazi. Navrati ponekad da vidi dete, da pita treba li nam nešto. Pričao mi je o tome da je platio detektiva da ispita Rejov slučaj.

— Izvinite, gospođo, možda je netaktično s moje strane što vam postavljam takva pitanja, ali me zanima da li je bilo reči o vašoj sudbini i sudbini vašeg i Rejovog deteta. Nameravate li zauvek da ostanete ovde?

Melinda je slegla ramenima. Ni sama nije znala šta da odgovori.

Najzad je rekla:

— Ne, o tome nije bilo reči.

— Pa, kakav je Patrikov stav u odnosu na vaš ostanak ovde? Da li vam je nudio neku bolju sobu? Ili vas pozvao da živite u glavnoj zgradi?

— Ne, nije.

— A vi? Da li biste želeli da ostanete u ovoj kući?

— Zasad nemam drugog rešenja, doktore.

— Gde ste živeli pre nego što ste se udali?

— Kod sestre, koja ima muža i četvoro dece. Žive prilično teško. Oni bi rado primili mene i Gledis, ali se plašim da tamo ne bismo imali ni šta da jedemo.

— A koga Rej još ima kod kuće?

— Oca. Ne, tamo sigurno ne bih imala šta da radim sa detetom. Jednog dana, kad Gledis ojača, možda ću otići nekud i pokušati da zaradim koji dolar.

Doktor Votson ju je gledao zadivljeno. Ta lepa mlada žena bila je prilično hrabra, a nadasve razumna. Nije se predavala očaju niti se pouzdavala u svoje čari i nameravala da uradi ono što bi uradila većina žena da su na njenom mestu, odnosno da se uda. Ona je htela da radi!

Doktor Votson je bio u nedoumici jedno vreme, a onda se odvažio i rekao:

— Gospođo Barnabi, u mojoj kući bi bilo mesta za vas i vaše dete, a i posla, jer stara gospođa Linda se brzo zamori i već slabo vidi. Znate da živim sam, a i to da sam jedini lekar u Rokspringsu i okolini, a to znači da dobro zarađujem...

Melinda ga prekide:

— Ali ja sam čula da vi često ne naplaćujete svoje usluge — rekla je.

— To je tačno. Kako mogu da ih naplatim ako pacijent nema novca? Pomažem ljudima bez obzira na to jesu li siromašni ili bogati. Nikad unapred ne pitam imaju li čime da me plate, a znam da odem i na trideset milja od grada. Ono što dobijam od ljudi koji imaju sasvim mi je dovoljno. I previše, s obzirom da živim sam.

Onda je nastala tišina. Bebe su mirno spavale, doktor Votson čekao je Melindin odgovor, a ona je razmišljala.

Da bi je podstakao, Votson joj je napomenuo:

— Ovaj dečak će biti pod mojim nadzorom dok budem smatrao da je to potrebno. Previše je mali da bih ga dohranjivao razređenim kravljim mlekom...

Melinda Bernabi se zagleda u Votsona.

— Doktore, vi ste, izgleda, veoma usamljeni... — rekla je tiho.

Votson kao da se na trenutak zamislio, da bi se preispitao da li je stvarno usamljen.

— Po čemu ste to zaključili? — upitao je.

— U današnja teška vremena primiti pod krov makar i jednu osobu... A vi hoćete i mene i moje dete, a privremeno i ovog dečaka. U redu, zarađujete dobro i imate prostranu kuću, ali takvih ljudi ima još, pa ipak svaki cent ljubomorno čuvaju za sebe i ni ne sanjaju o tome da budu ičiji dobrotvori.

— Otkako znam za sebe pomažem ljudima — odvratio je Votson. — I da imam mnogo manje, sigurno bih i to podelio sa nekim ko ima još manje.

Odjednom Melinda upita:

— Doktore, koliko imate godina?

— Trideset i sedam.

— Nemojte mi zameriti, ali... s obzirom na vaš vrlo prijatan izgled i dobrotu, čudno je što niste oženjeni i što nemate porodicu.

Votson se nasmejao.

— Odgovoriću vam iskreno, gospođo Barnabi: kao sasvim mlad momak, dok sam se školovao, nije mi padalo na pamet da osnujem porodicu, jer sam sa plašio da će to uticati na moje učenje. Smatrao sam da imam vremena i posle studija. A onda sam se doselio ovamo i počeo da radim. Do današnjeg dana mi je posao ostao svetinja. Mnogo sam radio i uvek mislio da imam vremena za ženidbu, a vreme me je jednostavno pregazilo. Nisam ni osetio kad je prošlo. U kući sam, ovde, uvek imao gospođu Lindu, pa ni po čemu nisam osetio da u kući nedostaje žena. Što se mene i mojih osećanja tiče, ja sam voleo. Voleo i volim ljude, stare i mlade, volim decu. Srce mi je ispunjeno radošću što mogu za njih da učinim nešto.

— U vašem poslu nije uvek sve onako kako biste vi to želeli, doktore. Sigurno ima i teških trenutaka, a jedan od njih je kad ne uspete da spasete život pacijenta.

— Da, to su teški trenuci, ali ja znam da i toga mora biti. Držim se čvrsto da bih imao snage da pomažem onima kojima sam još potreban... Gospođo Barnabi, molim vas razmislite malo, pa mi odgovorite da li hoćete da se preselite u moju kuću. Zasad biste samo dojili obe bebe, a posle... Sami ćete odlučiti da li ćete ostati da radite ili otići.

— Hvala vam, doktore, što ste tako dobri prema meni. Već sam vam rekla da nemam kuda da odem i već sada znam da bih rado napustila ovu kuću. Navratite sutra. Pre-

thodno moram razgovarati sa Patrikom, da vidim šta misli o svemu tome.

Votson se nakloni pred mladom ženom, pogleda bebe i uputi se prema vratima; zastavši na pragu, on se okrenu. Izgledalo je kao da hoće nešto da kaže, ali ne nalazi prave reči. Samo je nekoliko sekundi gledao u Melindu, a onda izašao.

*

Patrik Barnabi je u početku razgovora sa Melindom bio staložen, ali je njegova nervoza rasla svakim minutom. Kad je izgubio kontrolu nad sobom, gotovo nesvesno je rekao:

— Melinda, ti odavde nikud nećeš otići! Nisam ja uzalud... — tu je naglo ućutao, kao da je rekao nešto što ne bi smeo da kaže.

Ona mu se unese u lice.

— Da nisi možda ti ubio Reja?! — Izgovorila je u gnevu, jer celokupno Patrikovo ponašanje bilo joj je sumnjivo. Jasno je pokazivao da mu je stalo do toga da ona ostane u njegovoj kući.

A šta je hteo da kaže onim »nisam ja uzalud«?

Odjednom je pobledeo.

— Melinda, ti si u mojoj kući, sa svojim detetom, i nemaš kuda da odeš. Ovde ti je dobro, a biće i bolje. Imaćeš sve što ti treba, živećeš bolje nego što žive druge žene u Rokspringsu.

— Ne želim da ostanem, posle svega! — uzviknula je Melinda.

Patrik joj priđe korak bliže.

Sada je i on nastojao da govori staloženo.

— Melinda, upravo si izrekla tešku optužbu na moj račun — rekao je. — Ne ljutim se na tebe, jer vidim da se ne možeš pomiriti s tim da nema Reja. Pošto mi je mnogo stalo do toga da o meni misliš samo dobro, unajmio sam detektiva koji će saznati ko je ubio Reja.

Melinda ga je gledala ljutito. Nije rekla ništa, a Patrik je nastavio:

— To neće biti ni komplikovano, jer postoji čovek u kog sumnjam. Zove se Rob Kestli i član je one bande iz Menarda.

Sad je Melinda bila iznenađena.

— Ako si to i dosad znao, zašto već nisi preduzeo nešto? — upitala je.

— Nisam ja znao ništa, niti sada znam. Rekao sam samo da mislim da je to učinio Rob Kestli...

— Otkud znaš to ime?

— Rob je iz našeg starog kraja. Igrali smo se kao deca, a poznavali su se i naši roditelji.

— Znači, taj Rob je poznavao i Reja?

— Naravno.

Melinda je postepeno počela da se smiruje. Pogledala je u Patrika i zaključila da je bila nepravedna prema njemu.

— Patrik, izvini, molim te. Verovatno nisam mislila tako. Ti to ne bi nikada učinio...

— Dakle, Melinda — odahnu Patrik — ti ostaješ ovde?

— Ni sama ne znam. Možda bih, za početak, ipak otišla u kuću doktora Votsona, jer tamo ima više mesta, a ko zna dokle ću se morati brinuti o dve bebe. Tamo je i stara gospođa Linda, koja će mi pomoći...

— Ako ti je potrebna pomoć, i ja mogu da platim nekog da ti pomaže...

Melinda mu je prišla sasvim blizu. Zagledala se u njegovo lice i odlučnim glasom upitala:

— Patrik, zašto ti je toliko stalo do toga da ostanem u ovoj kući? Reja sada nema, a do deteta i mene ti sigurno nije stalo samo iz rodbinskih razloga. Najzad, od Reja si bio odvojen mnogo godina i sigurno vas dvojica niste bili toliko bliski da bi ti savesno vodio računa o nama dvema i posle njegove smrti.

— Stalo mi je do tebe, Melinda. Samo toliko mogu da ti kažem. Ostani, vreme će reći ostalo.

To je Patrik govorio dubokim, toplim glasom. Melinda nije bila toliko

naivna da ne bi znala šta sve to znači.

— Da se dogovorimo: ja ću danas otići u kuću doktora Votsona, a ti nastoj da se istraga oko Rejove smrti što pre završi. Kad budem sigurno znala šta se dogodilo, i zašto, i ako zaključim da ti zaista sa tim nemaš nikakve veze, možda ću se vratiti...

Patriku je preostalo samo da uzdahne. Nije mogao silom da zadrži Melindu. Ona je imala prava da odlučuje o sebi i svojoj sudbini.

I, znao je da će za njega biti gore ako bude suviše insistirao.

— Dobro, Melinda. Obećavam ti da će se brzo znati ko je ubica tvoga muža a moga brata...

*

Dve nedelje pošto se Melinda preselila u kuću doktora Votsona, Garija Losthoma, oca maloga Donalda, pronašli su mrtvog na pruzi. Otkako mu je žena umrla, on se nije trezvio niti odlazio kući. Dogodilo se ono što je, izgleda, sam tražio. Svi su čak pretpostavljali da nije nastradao slučajno nego da je samo legao na šine kad je video da voz nailazi.

Doktor Votson je odlučio da dečaka zauvek zadrži kod sebe, čak i da ga zakonski usvoji. Bila mu je nepodnošljiva pomisao da jednoga dana, kad Donald bude porastao, dođe neko od njegovih rođaka i jednostavno ga odvede, pozivajući se na svoje pravo zbog krvnog srodstva.

Nekoliko porodica, pošto se u gradu saznalo o nesrećnoj smrti Garija Losthoma, zatražilo je da usvoji malog Donalda, ali lekar nije pristajao na to. Veoma je zavoleo mališana i odlučio da mu zameni oca, kad je jadni Gari morao umreti.

*

Otkako je Melinda Barnabi bila u njegovoj kući, doktor Votson je bio srećniji i zadovoljniji nego ikada. Tek tada je shvatio koliko je propustio što se nije oženio. Bila je prava milina biti u kući u kojoj se čuo umiljati ženski glas, ponekad i pesma, nežne reči.

Naravno, sve to nije bilo upućeno njemu, ali doktor Votson je ipak uživao što je tako.

Nadasve, divio se požrtvovanosti te mlade žene, koja je, iako nije imala mnogo više od dvadeset godina, bila ozbiljnija nego što bi se to moglo primetiti na prvi pogled.

Bila je dobar sagovornik i zahvalni slušalac. Sa njom je Votson mogao da razgovara o svemu, da prekraćuje vreme i sluša njene veoma razumne komentare.

Melinda je sve češće zalazila u kuhinju i spontano, a da joj to niko nije rekao, odmenjivala staru gospođu Lindu. Kuvale su zajedno, dok je Melinda sama pripremala namirnice, unosila ih iz šupe ili iznosila ostatke.

Gospođa Linda, verna i dobra Votsonova domaćica još od dana kad je on stigao u Roksprings, posle svega, kao da je živnula. Imala je vremena da se odmara, a i njoj je društvo mlade i pametne žene veoma godilo.

Za sve odrasle u kući, porodičnu sliku upotpunjavale su dve zdrave i umiljate bebe.

Hteo to ili ne, doktor Votson je poslednjih dana mnogo razmišljao o Melindi Barnabi.

Nije pamtio da ga je neka žena ikada toliko oduševila i navela ga na razmišljanje i želju da joj se približi. Bila je to žena kakvu je on zamišljao još kao sasvim mlad momak: umiljata, nežna, dobra majka, razumna kad razgovara sa muškarcem, i, veoma požrtvovana.

Neprestano se trudila da svima oko sebe ulepša i olakša život...

Bila je mnogo mlađa od njega, možda petnaestak godina, ali, zar godine igraju neku ulogu ako ljudi

odgovaraju jedno drugom, razmišljao je Votson.

Međutim, i pored toga što je doktor Votson mnogo razmišljao o Melindi Barnabi, stalno ga je zaokupljala tema ubistva Reja Barnabija.

Mada o tome nisu govorili često, i Votsonu je ubrzo bilo jasno da je Patrik i te kako zainteresovan za Melindu. U svom dugom momačkom životu verovatno nije imao prilike da upozna takvu ličnost, tim pre što se oduvek družio sa lakim i lakomislenim salunskim zabavljačicama.

A Melinda je bila osoba kakvu bi svaki muškarac poželeo za ženu.

Možda je Patrik igrao baš na tu kartu; Melinda će ostati sama sa detetom, neće imati kuda da ode i ostaće u njegovoj kući. Vremenom će zaboraviti Reja i prikloniti se Patriku, koji nije imao razloga da sumnja u svoju privlačnost, a uz to je bio jedan od najbogatijih ljudi u kraju.

Ali, nije ni slutio da Melinda Barnabi razmišlja na sličan način i da mu neće biti lako da je pridobije. Ta žena je i te kako dobro znala šta hoće, a šta neće.

Doktor Votson se još više uverio u Patrikove namere kad je primetio da mu se ovaj jedva javlja, kad se sretnu u gradu. Ni pre toga, doduše, nisu bili neki prijatelji, ali su se jedan drugom ljubazno javljali i razmenjivali pokoju reč.

Votson je često zalazio na Patrikovo imanje i bio tamo rado viđen gost.

Ali, u poslednje vreme bi Patrik jednostavno okretao glavu kad bi ugledao doktora Votsona, iako je bilo jasno da ga je morao videti.

Pozdrav bi procedio kroz zube jedino u slučaju da se direktno nađu licem u lice na malom prostoru.

Naravno, nije bilo lako zaključiti da je razlog Melinda. Otkako je ona bila u doktorovoj kući, Patrikovo ponašanje se prema lekaru promenilo.

Što je više razmišljao, doktor Votson je postajao sve sigurniji da Patriku nisu čiste ruke u pogledu ubistva Reja Barnabija.

Patrik je bio moćan i ugledan, i zato niko ništa nije govorio o njemu, mada, ruku na srce, građani Rokspringsa i nisu imali šta da pričaju o njemu.

Ipak, doktor Votson je znao o njemu nešto što drugi nisu znali.

Naime, kad je jednom prilikom boravio u Sonori, Votson je od nekih prijatelja čuo da je ugledni Patrik Barnabi iz Rokspringsa nekada bio član bande koja je pljačkala banke.

Govorilo se da je on verovatno na taj način došao do velike sume novca kojim je kasnije kupio najbolju zemlju u tom kraju Teksasa.

Naravno, gomilu novca je stajala i izgradnja nekoliko lepih zgrada na toj zemlji.

Takođe je Patrik Barnabi imao dovoljno novca da uvek drži na platnom spisku bar desetoricu kauboja i po jednu kuvaricu i spremačicu.

No, Votson je živeo sasvim povučeno.

Ni sa kim u Rokspringsu nije razgovarao o drugim ljudima, smatrao je da nije njegova stvar da o nekom govori nešto što sam nije video i u šta se nije lično uverio.

Imao je on dovoljno posla i briga, nije mu trebalo da vodi tuđe.

A ukoliko taj Patrik Barnabi zaista nije ono za šta se izdaje, ako je zaista bivši bandit i za nešto treba da odgovara, svakako će ga neko pronaći, kad—tad.

Votson nije ispustio iz vida i činjenicu da je Patrik Barnabi živeo pod sopstvenim imenom, što bi moglo značiti da ništa i ni od koga ne krije.

I, najzad, o uspešnim ljudima često kruže glasine koje su izmislili oni drugi, zavidni i manje uspešni.

O svemu tome je Votson razmišljao sve dotle dok mu i samom nije palo na pamet da unajmi čoveka

koji će, za njegov račun, saznati istinu.

Sumnjao je u iskrenost Patrika Barnabija, naročito od trenutka kad je saznao da je Patrik naveo ime jednog čoveka i osumnjičio ga za ubistvo svog brata Reja.

Votsona sve to ne bi opterećivalo da je bio ravnodušan prema Melindi Barnabi.

Niko, međutim, nije želeo da se ona vrati u Patrikovu kuću.

Za to je, bar pred sobom, imao nekoliko razloga; ali, koliko god je merio koji je razlog najjači, nije mogao a da ne prizna samom sebi da je jednostavno ljubomoran na Melindu i ne želi da ona bude u kući drugog muškarca.

Da li je, makar i indirektno, i mali Donald bio jedan od razloga što je Votson želeo da Melinda ostane u njegovoj kući? A Linda, koja je sve manje mogla da radi u kući?

Ta pitanja su toliko mučila doktora Barnabija da je odlučio da raščisti situaciju; najpre, morao je saznato istinu o Patriku i o njegovoj eventualnoj vezi sa Rejovim ubistvom.

Bila mu je daleko pomisao da bi neko uklonio rođenog brata zbog žene, ali, događalo se i tako nešto, čak češće nego što bi to iko pomislio.

Jednog dana je doktor Votson otputovao u Ostin i otišao pravo u detektivsku agenciju. Dogovorio se da će platiti sve troškove istrage, kao i honorar detektivu koji bude radio na »njegovom« slučaju.

Kad se vratio kući, ispričao je Melindi šta je uradio. Ona mu je to odobravala, čak mu se i zahvalila.

— Biću sasvim mirna tek kad saznam ko je i zašto to uradio — rekla je.

*

Bivši šerif Kris Tarner prihvatio je posao koji mu je ponudio Patrik Barnabi — da pronađe Roba Kestilja, pripadnika bande iz Menarda.

Trebalo je, potom, da ga dovede, ili, još bolje, da ga donese u Roksprings, kako bi se ljudima dalo na znanje da je pravda dostižna.

Iako je imao mnogo iskustva u potrazi za zločincima, Kris Tarner, inače prvoklasni revolveraš i nekadašnji lovac na ucenjene, teško je ušao u trag bandi iz Menarda.

Sedam dana i noći proveo je u sedlu, sa jedva po nekoliko sati odmora u toku noći, lutajući naseljima tog dela Teksasa, i skupljao podatke o događajima u kojim su, po svoj prilici, učestvovali banditi iz Menarda.

Osmoga dana, oko podne, ušao je u jedini salun u malom mestu koje se zvalo Hil.

Uz put je čuo da su Rob Kestli i njegovi prijatelji u poslednje vreme često navraćali u taj lokal.

Kad je ušao, ugledao je samo nekoliko gostiju. Ljudi dolaze tek kad se smrkne, pomislio je.

Barmen je stao pred njega i upitao ga je šta želi, a Tarner mu je kratko odgovorio:

— Kriglu piva.

Zatim je seo za jedan sto koji je bio u sredini prostorije; odatle je imao dobar pregled. Mogao je da vidi koga ima u salunu, ko ulazi ili izlazi.

Barmen ga je poslužio, a zatim se vratio za šank, odakle ga je radoznalo posmatrao. Pitao se ko je taj čovek i kojim poslom je došao u to malo, zabačeno mesto.

Tarner se pak pitao koliko je pouzdan taj barmen, vredi li razgovarati sa njim. Ko zna, da nije na neki način povezan sa banditima?

Tarnerovo iskustvo bilo je veliko i nije mu se moglo dogoditi da pogrešno proceni stvari, i, najčešće, ljude. Jedino je morao biti maksimalno oprezan.

Pozvao je barmena.

Dok je ovaj išao prema njemu, Kris Tarner je na izgled nezainteresovano pogledao ostale goste.

Njihova lica bila su obična, mada

to za njega nije bio nikakav znak, pošto je i izgled mogao da vara. Imao je prilike da upozna i vidi najgore bandite koji su imali veoma naivna i bezazlena lica.

— Izvolite, gospodine . . . — počeo je barmen.

— Zovem se Kris Tarner — odvratio je bivši šerif, čije ime u ovom kraju nije značilo ništa.

Možda bi se neko stariji i setio njegovog imena, jer je ono do pre petnaestak godina izazivalo strahopoštovanje u velikom delu južnog Teksasa.

Mladi barmen ga je uljudno upitao:

— Mogu li vam pomoći, gospodine Tarner?

— Imam zakazan sastanak u vašem lokalu, ali ne znam da li je taj čovek došao . . . — tiho i snebivajući se, rekao je Kris Tarner.

— To znači da ne poznajete čoveka s kojim ste se dogovorili? — zaključio je barmen.

Zatim diskretno pogleda u ljude koji su sedeli za drugim stolom i razgovarali. Po njihovom ponašanju nije se moglo pretpostaviti da obraćaju pažnju na Tarnera.

— A kako se on zove? — upitao je barmen.

Trenutak se Tarner kolebao između nekoliko trikova kojim bi se obično služio u sličnim situacijama.

Najzad je odgovorio:

— Ne znam da li slobodno mogu izgovoriti njegovo ime — odgovorio je Tarner, stalno gledajući uokolo, kao da se plaši da će ga neko čuti.

Barmen nije ni slutio da su to Tarnerovi manevri, koji su imali za cilj da deluje verodostojno.

U stvari, hteo je samo da proveri da li barmen ima nekakve veze sa banditima i da li je, možda, na njihovoj strani, jer to bi umnogome uticalo na njegove dalje postupke.

Barmen je seo za njegov sto.

Poverljivo je približio svoju glavu Tarnerovoj, još jednom pogledao u sto za kojim je sedelo četvoro ljudi, a zatim tiho rekao:

— Da li naglas smete da izgovorite neko ime, zavisi od toga s kakvim namerama tražite tog čoveka.

— Zasad se ne bih izjašnjavao o svojim namerama — pogledao ga je Tarner u oči.

Barmen je govorio dalje:

— Ako ste predstavnik zakona, ili ste na bilo koji način na strani pravde, preda mnom slobodno izgovorite to ime.

Tarner ga je pogledao u oči.

— A šta ako to nije slučaj? — upitao je.

Mladić je prilično tiho ali pretećim glasom odgovorio Tarneru:

— Ako ste jedan od njegovih, otvoreno vam kažem da od mene ne očekujete nikakvu pomoć. Ja jesam barmen, ali i revolveraš. I to pošten. Nikada ne bih mogao uraditi nešto slično onome što rade neki banditi, pa i ljudi koje tražite. Ja, doduše, ništa nisam očima video, ali se priča koješta. Zašto me gledate tako začuđeno? Ja se nikoga ne plašim, znajte. Možda se po meni, ako me bolje pogledate, vidi da sam profesionalni bokser.

— Vidi se to i ako vas čovek ne pogleda bolje — nasmejao se Tarner.

Mladić je zaista bio veoma razvijen i snažan.

Pošto je bio sasvim mlad — Tarner ga je procenio na dvadeset tri do dvadeset i četiri godine — dakle bio je dvostruko mlađi od njega, Tarner je prvi prešao na »ti«, rekavši mu:

— Zašto, onda, stalno gledaš u one ljude? Učinilo mi se da ih se plašiš.

Barmen se zvonko nasmejao.

— Pa to su moji prijatelji, gospodine Tarner. Moj posao je takav da srećem i upoznajem razne ljude i, ukoliko su oni pošteni, ostajem na njihovoj strani i, ako se ukaže potreba, štitim ih. Ponašanje koje ste upravo ocenili kao moj strah, znači samo da ne želim da drugi znaju nešto o vama, ukoliko znam da se vi ne biste složili s tim.

Sada se i Tarner slatko nasmeja. Bila mu je simpatična ta igra mačke i miša.

— Moram priznati da si inteligentan, momče. Međutim, tvoje ponašanje ima i praktičnu stranu: ukoliko je tvoj sagovornik neko s one strane zakona, ni to drugi ne mogu da saznaju, ukoliko im ne odgovara, zar ne?

Momak je odmah odgovorio:

— Možda ću vas razočarati, ali sigurno nije tako, gospodine Tarner.

— Dobro... Zasad ti ne bih rekao s koje sam strane, ali mi ne može naškoditi da te upitam da li si skoro video momke iz Menarda.

Namerno je rekao »momke« i pri tom svom glasu nije dao nikakav ton po kom bi se moglo zaključiti da li je to izgovorio sa simpatijama ili sa ironijom.

Barmen je odmah shvatio na koga Tarner misli.

— Sinoć su bili ovde — odgovorio je.

— A danas? Ili večeras? — pitao je Tarner.

— Moram vas razočarati...

— Znači, neće?

— Dozvolite mi da kažem do kraja. Hteo sam da kažem da se to nikada ne zna unapred.

— Tako...

— Danas pre podne — nastavio je mladić — već su ih tražili neki ljudi. Posebno Roba Kestlija. Moram vam reći da taj zaista izgleda najopasnije među njima.

— Da nije to bio neki šerif, sa pomoćnikom? — nagadao je Tarner.

— Nisu se predstavili, ali mi se čini da su rendžeri, ili slično. Veoma dobro su naoružani.

— Rekli su da se vraćaju?

— Ništa nisu rekli.

— Kako to da dosad niko nije uhvatio bandite, a zna se da su u ovom kraju? — uporno je Tarner ispitivao mladića.

— Zar mislite da ih ovde neko štiti? — pogodio je snalažljivi momak Tarnerovu misao.

— Da.

— Mislim da nije tako. Druga je istina, gospodine Tarner: na području ovog naselja i na dvadesetak milja uokolo, oni nisu uradili ništa zbog čega bi ih zakon gonio.

— Ali za njima je raspisana poternica — podsetio ga je Tarner.

— Ovde nije. Traženi su u nekim drugim oblastima. Ali, ako ostanete ovde koji dan, videćete da se kreću sasvim slobodno, jer, kažu, ako neko hoće da ih uhapsi, mora i dokazati njihovo nedelo. Jedno su priče, a drugo činjenice.

— Vi ih branite? — namršti se Tarner na mladića.

— Nemam razloga.

— Pa to bi, onda, značilo ili da su glasine o njihovim nedelima lažne ili da su toliko savršeni da iza sebe, posle zločina, ne ostavljaju nikakve tragove.

— Ne znam...

— Šta uopšte znaš? — sada je već nervoznim glasom upitao bivši šerif.

— Znam, gospodine Tarner, da ne volim da zalaze u moj lokal, jer bez obzira na to da li je istina ono što se priča o njima, ili su sve same izmišljotine, ljudi zaziru od njih i napuštaju lokal čim ih primete. Međutim, ja...

Barmen prestade da govori, jer su se u tom trenutku otvorila leptirasta vrata.

U lokalu su se pojavila dva muškarca. Obojica su bili visoki, elegantni i dobro naoružani.

Mladić je šapnuo Tarneru:

— To su ona dvojica od pre podne.

Tarner ih pogleda dobro. Odmah je pomislio da su to rendžeri, iako na sebi nisu imali uniforme. Ali, po svemu ostalom, Tarner je zaključio da ima rendžere pred sobom.

Ušli su i seli za jedan sto.

— Da li je neko od njih u međuvremenu dolazio? — upitao je jedan od njih glasno, obraćajući se barmenu.

— Nije.

Mladić je brzo prišao pridošlicama i upitao čime može da ih usluži.

— Zasad, dobrim ručkom. Ako budemo ostali noćas, trebaće nam i jedna soba.

Tarner ustade od stola i priđe dvojici ljudi.

— Dobar dan, gospodo. Zovem se Kris Tarner. Pretpostavljam, po oružju, da ste rendžeri. Jesam li u pravu?

Jedan od dvojice skoči sa stolice.

— Sto mu gromova! — viknu. — Da li ste vi onaj Tarner što je više od dve decenije bio šerif u Memfisu?

Tarner se zagleda u njega.

— Ne poznajem vas, ali... jesam, bio sam šerif u Memfisu pre dvadesetak godina...

— Krise! — uzviknu čovek i skide šešir. — Pogledaj me malo bolje! Kako ne možeš da se setiš svog zamenika?! U kakve smo sve okršaje upadali tada!

Tarner tek tada prepoznade svog nekadašnjeg zamenika. Radili su zajedno nekoliko meseci, dok mu zamenik nije otišao iz Memfisa i prihvatio rendžersku službu.

— Ti si, Dejve?

— Da, ja sam!

— Uh, mnogo si se promenio. Skinuo si šešir kao da mi tvoja seda kosa znači nešto. Tada nije bila tako bela. Ipak, bez šešira više ličiš na sebe — šalio se Tarner.

— Kojim dobrom si navratio u ovo napušteno gnezdo? — upitao je Dejv, pa je predstavio svog druga.

— Mislim da tragamo za istim društvom, samo po zadatku različitih ljudi. Naime, i ja tražim Roba Kestlija.

Potom je Tarner ispričao ono što je znao o ubistvu Reja Barnabija, kao i to da mu je nalogodavac Patrik Barnabi, brat ubijenog, rekao da se čuva Kestlija i da bi bilo bolje da odmah puca u njega, jer je veoma opasan.

Trojica ljudi su ćaskala još izvesno vreme; rendžeri su takođe bili na zadatku rešavanja ubistva Reja Barnabija.

A onda, u rano popodne, u lokal je ušao jedan visoki, neobrijani revolveraš. Lice mu je delovalo grubo, odeća prilično pohabano, ali mu je zato oružje blistalo tako da se po njemu jasno videlo da taj čovek mnogo vremena posvećuje njegovom čišćenju i održavanju.

Zatražio je viski, i barmen ga odmah posluži.

— Tražim Roba Kestlija — rekao je glasno, tako da je zagrmelo u lokalu. — Momče — obrati se on barmenu — daćeš mi znak kad on ude ovamo. Jasno?!

— Ne — hrabro je odgovorio barmen. — Ne vidim zašto bih dozvolio da mi zapoveda neko sasvim nepoznat. Ako ste hteli nešto mogli ste me zamoliti.

— Pazi samo da te ne molim — odbrusio je revolveraš.

Tarner je zaključio da taj čovek spada medu okorele revolveraše, koji verovatno ne prezaju ni od čega, inače se ne bi ponašao tako kao da je jedini u lokalu i kao da ostali ljudi, uz to naoružani, ne predstavljaju ništa.

— Smem li da znam zašto tražite Roba Kestlija? — upitao je.

Revolveraš izvadi iz džepa presavijeni tabak hartije, pa ga odmota.

— Ucenjen je, i ja hoću da ga uhvatim, ili ubijem, svejedno. To mi je zanat. I, pazite, ne želim da mi se iko meša u posao, ljudi!

Govorio je glasom koji ne trpi pogovora.

Međutim, mladi barmen se nije uplašio.

— Znate li da je Rob Kestli bar toliko opasan kao vi i da vam neće biti lako da ga uhvatite? Uostalom, on se uvek kreće u društvu dobro naoružanih momaka.

— Prepusti tu stvar meni, momče. Ovo što piše da će dobiti pet hiljada dolara onaj ko ga privede, živog ili mrtvog, to nema nikakve važnosti. Meni je jedan čovek obećao triput

toliko da ga ustrelim čim ga vidim, jer je ubio njegovog brata, primernog i vrednog kauboja, bez ikakvog razloga!

Tarner i rendžeri se pogledaše. U razgovoru, pre nego što je naišao revolveraš, došli su do zaključka da sva trojica tragaju za Rejovim ubicom; Tarnera je najmio Patrik Barnabi, a dvojica rendžera su dobili zadatak od svojih agencija, jer su bila podneta još dva zahteva za istragu istog slučaja — jedno od javnog tužioca Rokspringsa, a drugo od doktora Votsona.

Sada se ispostavilo da je Patrik Barnabi najmio i ovog revolveraša.

Svi su pomislili na Roba Kestlija, kog je, kao ubicu, naveo Patrik Barnabi, iako ga nije video. Sumnjao je, tako je bar pričao u početku.

A ovaj revolveraš govori kao da je sve već sigurno.

*

U lokalu nije bilo mnogo gostiju kad su naišla četvorica mladića iz grupe koju su zvali »banda iz Menarda«. Barmen je očima pokazao Tarneru koji od njih je Rob Kestli.

Tajanstveni revolveraš, lovac na ucenjene, sedeo je sam za stolom i gledao u vrata, motreći na svakog.

Kad su ušla četvorica mladića, Tarner se naglo podigao od stola, prošao pored njih i, kad je prolazio pored Kestlija, neprimetno mu dao znak da izađe za njim.

Rob Kestli je izašao. Začuđeno je gledao u Tarnera kad mu je ovaj rekao:

— Kakve veze vi imate sa ubistvom Reja Barnabija?

— Nikakve, do đavola! Zašto pitate?

Tarner je bio stari lisac. Iznenađenje je uvek bio njegov dobar saveznik. Ljudi su često rekli, onako zatečeni, i ono što nikad ne bi izgovorili

— Patrik Barnabi tvrdi da si ti ubio Reja, i poslao je ovamo plaćenog ubicu.

Rob Kestli je zinuo:

— Pa on je lud! Ja nisam učinio Reju ništa, znam ga kad je bio dečak, uvek sam ga voleo!

— Zašto Patrik tvrdi da si ti to učinio? Ovo mesto vrvi od ljudi koji su, zbog toga, na tvom tragu.

Rob Kestli je pobledeo. Shvatio je da je stvar veoma ozbiljna. Prosiktao je:

— Slušajte, ja jesam primio od Patrika izvesnu sumu novca, ali samo kao nagradu što ću izvesnom Alabama Piteru predati dvadeset hiljada dolara. Moja uloga je bila posrednička i ne vidim zašto...

Odjednom je ućutao.

—Kako mi nije jasno?! Patrik hoće da me se oslobodi jer jedino ja znam istinu! Slušajte, ja jesam sitni lopov i kriminalac, ali ne ubijam za novac. Činim to samo u samoodbrani. A bednih pet stotina dolara dobio sam kao proviziju što sam na sto milja daljine preneo ogromnu sumu i dao je čoveku koji hoće da ubije za novac.

Tarner ga je gledao netremice.

— Zar ste time hteli da kažete da je Patrik Barnabi potplatio nekog da ubije njegovog brata?

— Ja mislim da je tako. Zašto bi poslao onom ubici dvadeset hiljada? To je njegova tarifa. Tragove i dokaze ne ostavlja, sve je čisto.

— Vi ste znali da će taj čovek ubiti nekoga, a ipak ste mu odneli novac?

— Mogao sam da učinim Patriku bilo koju uslugu, ja ne mogu odgovarati za tuđe nedelo!

— Pa to je strašno! Patrik Barnabi je meni dao u zadatak da pronađem ubicu, ali mi je nagovestio da biste to mogli biti vi. Svima je to rekao.

— Jasno je zašto. Ja sam za njega opasan, i hoće da me ukloni sa lica zemlje. Mislim da će mu tako savest biti čista u odnosu na Rejovu ženu, u koju se zaljubio i koju želi za sebe!

— Da li bi to posvedočio pred njim, kad biste se suočili?

— Ne znam, ali...ako moram, ako je to jedini način da ne dospem pred oči plaćenog ubice, svedočiću.

Uplašeno, Rob Kestli je gledao prema lokalu.

— Hajde sa mnom do šerifa, neka te zatvori u ćeliju, tamo ćeš biti bezbedan. Posle ćemo, zajedno sa onom dvojicom rendžera, otići u Roksprings, da daš izjavu.

— Ali... za sve ono ranije ne moram reći ništa, zar ne? O Patrikovoj prošlosti...

— Sve to ćemo videti kasnije.

Tarner je odveo Roba Kestlija preko puta, kod šerifa. Ovaj je sedeo za pisaćim stolom i nešto beležio.

Pošto je Tarner porazgovarao sa šerifom, ostavio je Kestlija i vratio se u lokal.

Odmah je prišao revolveraši i zatražio od njega poternicu. Ovaj mu je pruži bez reči.

— Šta mislite, koliko je stara ova poternica? — upitao je Tarner revolveraša.

— Šta me briga?! — obrusi ovaj.

— Pogledaj malo bolje, ako znaš da čitaš. Ovde piše: zbog pljačke jedine trgovine sa prehrambenim proizvodima... Mesto: Klarendon. Datum: mesec juni 1869. Prvo, u Klarendonu danas ima bar stotinu trgovima, a drugo, to se dogodilo pre desetak godina, i, po svemu sudeći, stvar je zastarela, i to odavno. Ti znaš da čitaš, zar ne?

Ne znam — odgovori revolveraš.

— Onda te je tvoj nalogodavac lepo nasamario.

— On sa dućanom nema nikakve veze, taj Kestli je ubio njegovog brata, i on hoće da mu se osveti!

— Čekaj, momče. Pošto pred sobom imaš trojicu predstavnika zakona, a i trojicu sumnjivih momaka za koje se priča da su prekršili zakon, slobodno možeš reći da li i ti spadaš među one koji se traže.

— Ne! Ja jesam revolveraš, i živim od revolvera, tako što za račun drugih obavljam neke poslove. Uglavnom proganjam one koji su drugima oduzeli život.

Tarner dade znak pogledom, i u istom trenutku on i obojica rendžera uperiše oružje u revolveraša.

Da ne bi Kestlijevim prijateljima dao znak za uzbunu, Tarner je brzo rekao:

— Roba Kestlija niko ne sme dirati! A još manje ubiti! Ako je išta skrivio, odgovaraće pred pravim sudom.

— Ali... — počeo je revolveraš. Nimalo nije bio uplašen, ali se nije latio ni oružja. S nerazumevanjem je posmatrao sve prisutne.

— Čoveče — obratio mu se Tarner — vas je Patrik Barnabi hteo da upotrebi kao igračku. Ko zna da li biste posle dobili novac od njega a ubili biste čoveka koji nije ubio njegovog brata!

— Ne razumem...

— Sve ću vam objasniti — rekao je Tarner, gledajući kako lokal napuštaju prijatelji Roba Kestlija. Znao je da će u Rokspringsu biti mnogih promena pošto se sazna istina o njihovom »uglednom« sugrađaninu Patriku Barnabiju. Pre svega, u njegovu kuću se Melinda neće vratiti.

KRAJ

Dragi čitaoci,

U prodaji je **19.** broj SF serije popularne **Roto-biblioteke X – 100.** Sa zadovoljstvom možemo konstatovati da je ona naišla na vaše prihvatanje, već i samom činjenicom što je okupila dvadesetak hiljada stalnih čitalaca. To je tiraž koji je, doduše, na granici rentabilnosti, ali kako je tek nešto više od godinu dana od pokretanja edicije, uvereni smo da će krug njenih stalnih poklonika početi da se širi. Utoliko pre što smo već u prilici da najavimo da će se u njenom izdavačkom planu za 1987. godinu naći dela mnogih velikih majstora SF. Uz nove naslove iz serije »**Zvezdane staze**«, zatražili smo dela **Rogera Zelaznija, Tom[illegible]ša, braće Strugackih, Olge Larionove, Ilje Erenburga, Pjera Bula, Vansa, Džordža Martina i Lize Tatl, Alekseja Panšina** i mnogih drugih, tako da ćemo moći da vam obezbedimo vrhunsko SF štivo.

Mnogi od vas su, međutim, naknadno uočili na kioscima ovu našu seriju, pa pismima traže informacije o dosad objavljenim naslovima, kako bi propuštene brojeve naručili pouzećem. Da bismo vam omogućili lakše snalaženje prilikom naručivanja ovih brojeva, prilažemo spisak i cene svih dosad objavljenih naslova.

1.	Ch. A. Bell RAT ZA ANDROMEDU 17	100 dinara
2.	Ch. A. Bell PLANETA OPČINJENIH	100 dinara
3.	S. Tyrkley UJED KOBRE	100 dinara
4.	Ch. A. Bell GALAKTIČKA STAZA	100 dinara
5.	Ch. A. Bell LOV NA PLANETI GABON	100 dinara
6.	S. Tyrkley ZVEZDANI KONKVISTADORI	100 dinara
7.	Ch. A. Bell POVRATAK KIBORGA	100 dinara
8.	M. L. Arnaud POSLEDNJI FENIKS	150 dinara
9.	Ch. A. Bell OBRAČUN KOD CRNE JAME	150 dinara
10.	S. Tyrkley DIVLJI LOVAC ZVEZDA	150 dinara
11.	J. G. Vandel ZLODUH NAUKE	150 dinara
12.	A. Osborne SMRT NA NEPTUNU	150 dinara
13.	R. E. Vardeman KLINGONSKI GAMBIT	200 dinara
14.	R. Angelakis GALAKTIČKI TUNEL	200 dinara
15.	Ch. A. Bell DUHOVI KAUS MEDIJUSA	200 dinara
16.	S. Tyrkley ČOVEK VAN VREMENA	200 dinara

17. **H. Vajnštajn**
ZAVEŠTANA KRUNA **200 dinara**
18. **D. T. Bird**
ZELENE ZVEZDE **200 dinara**
19. **Liberti Borom**
GOSPODAR KEDROVE ŠUME **350 dinara**

Poznato vam je takođe da smo pokrenuli i posebnu ediciju »Supernova«, u kojoj su dosad objavljene 4 knjige:

1. **Džejms Bliš**
SPOK MORA DA UMRE **400 dinara**
2. **Artur Klark**
KA SPUŠTANJU NOĆI **400 dinara**
3. **Kliford Simak**
NEVOLJE SA TIHOOM **400 dinara**
4. **F. Pol i Dž. Vilijamson**
PODMORSKO TRAGANJE **600 dinara**

Svaku od pobrojanih knjiga najjednostavnije možete obezbediti ako ispunite priloženu narudžbenicu.

NIŠRO »DNEVNIK«, OOUR IZDAVAČKA DELATNOST
21000 Novi Sad, Bulevar 23. oktobra, br. 31

N A R U D Ž B E N I C A

Ovim naručujem da mi se pouzećem pošalju sledeći brojevi

1) **SF Serije Roto-biblioteke X – 100** _____

_____
(upisati broj ispred naslova)

2) **Biblioteke »Supernova«** _____

Poručilac _____

Broj pošte, mesto: _____

Adresa stana: _____

U _____, _____ 1986. godine

Potpis

_____

NEVEN

Broj 300 15. maj 1987. Cena 70 dinara

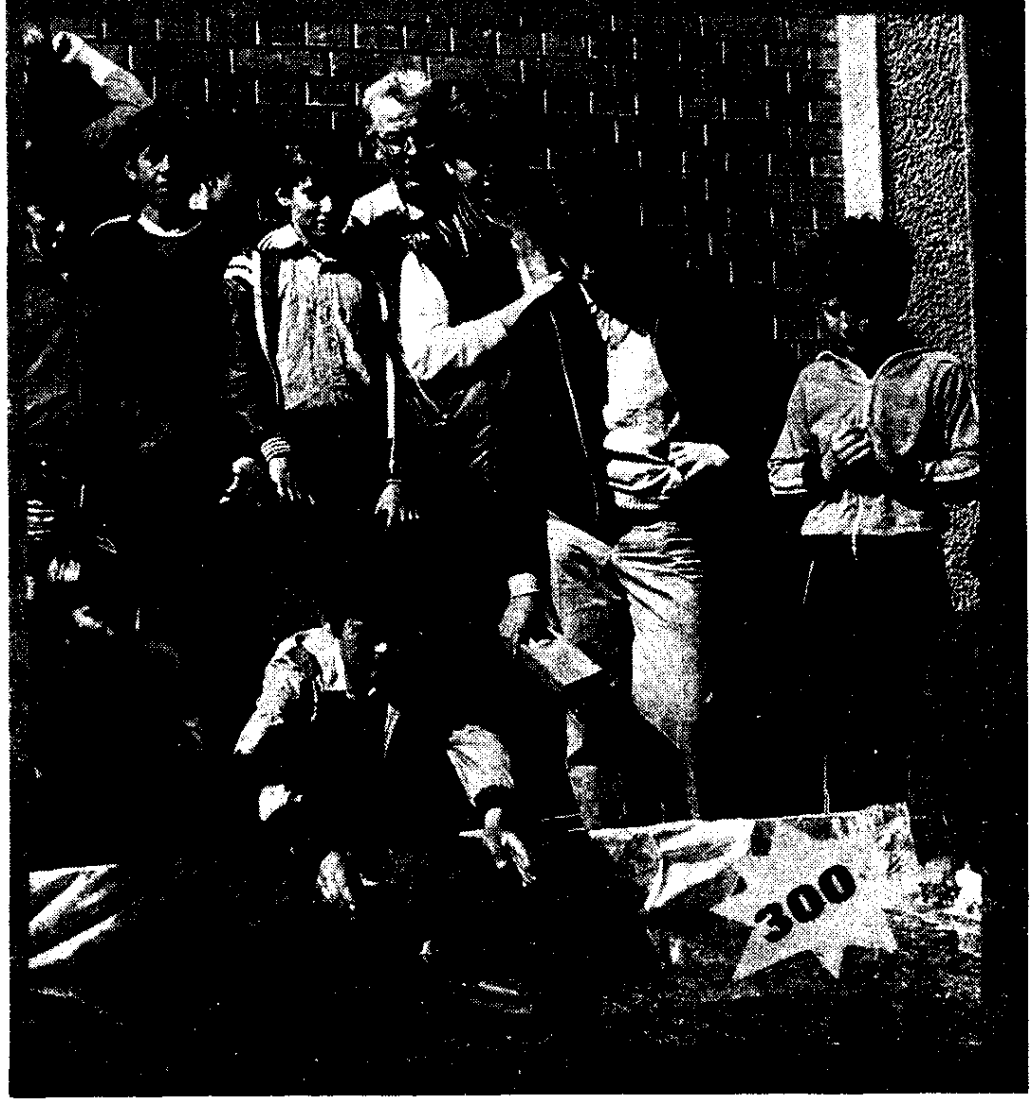

eliksir

REVIJA ZA POPULARNU MEDICINU

VAŠE ZDRAVLJE JE U VAŠIM RUKAMA

Najpoznatiji domaći i strani stručnjaci
pišu ekskluzivno za čitaoce „Eliksira"
o najaktuelnijim zdravstvenim problemima
savremenog čoveka

VAŠ SAVETNIK

VAŠ SAGOVORNIK

VAŠ PRIJATELJ

NA SVAKOM KIOSKU – U SVAKOM DOMU

eliksir

REVIJA ZA POPULARNU MEDICINU

U SLEDEĆEM BROJU

P. VOROB

PAKLENI JAHAČI

Tog trena se dogodilo nešto što je užasnulo troje putnika, a najviše Klinta Kalmana. Slim Donel je iznenada ispružio ruke, snažno zgrabio Kalmana za prsluk i tresnuo ga o vrata kočije. Udarac je bio toliko silovit da su se vrata polomila, a Kalman izleteo iz kočije. A Donel je napregnuo mišice, tako da su mu na vratu iskočile žile; nadljudskom snagom pokidao lanac kojim je bio okovan. . .

JUGOBANKA

JUGOBANKA

DODITE DA SE DOGOVORIMO